

BARTHOLOMEI FONTII PROOEMIUM IN PERSIVM POETAM AD LAURENTIVM MEDICEM.

Vanq̄ Laurenti poetæ omnes: uel ad benedicendum: uel ad honeste uiuendum plurimum conferunt: ii tamen in primis legendi sunt: qui non solum iocunda auribus: sed utilia quoque animis excolendis emoneant. Nam cum per se poetica delectatio mollis sit: nisi grauioribus rebus fulta ad uitam recte degendam proficit: eos profecto diligere: colereque debemus: a quibus ad uirtutem uehementius inflammemur. Siquis enim adhuc rudis uatibus ociosis incumbat: ipse quoque eorum consimilis ad mollitudinem quandam traducitur. Eum uero cui grauem uirilemque lectionem profequitur: uita probitas: honestas: integritas comitatur. Quare cum teneræ mentes nequid turpe in se nequitiam residerat: honestissima quæque doceri debeant: eum mihi uatem interpretandum putauit: q̄ uita mortaliū: auctoritate: doctrina: consilio non deesset. Verū enim uero si quis ex omni numero poetarum: qui hoc sancte integreque præstaret legendus esset: quem Persio præferemus: non haberemus. Nam & magna in utilissimis rebus: quas per sua uerba: & figurarum sententiarumque non parua copia passim in eius erudito uolumine reperitur. Hunc igitur cum & morum sanctitate refulgear: & lectorem ad bene uiuendum instituat: quanto conquisitius potui exclamaui. Qua quidem in re: si diuerse a doctis quibusdam uiris hac nostra ætate poetæ interpretantibus uberiore copia usus uidebor: iustis de causis id feci: ut enim Lysippus quanquam artificium maius erat in uultu & capite: quam in alexandri humeris effingendis: non minus tamen in his: quæ in capite laborauit: sic ego in omnibus: uel mediocribus locis elaborauit. Deinde cum discensium copia magna sit: eruditorum uero mira paucitas: satius fore duxi: pluribus consulendum q̄ paucioribus obsequendum. Nam ut habentur latores legum: qui populo uniuerso prospexerint cariores: ita scriptores rerum: qui plurimis prouiderint gratiores. Postremo utrisque prospiciendo tali temperamento: ni fallimur: usi sumus: ut & discentes plurima quæ libenter accipiant: & docti plæraque inueniant: quæ legant non sine aliqua uoluptate: neque uero consilium fuit eorum nomina: unde aliquid sumperim occultare: cum quod ingrati pusillique est animi eos tegere: a quibus ad multarum rerum scientiam informetur: tum quod nouo scriptori maior fides & auctoritas quaeritur: si magnorū atque optimorum auctorum testimonio nititur. Quibus equidem probatissimis rationibusque certissimis fretus: si communi discensium utilitate commotus: a quorundam interdum opinione dissensero: ueniam mihi dari ab illis postulo. Non enim inuidia dissensioneque amicorum: sed contrarietate opinionum sententiam meam apposui: qua in re quanquam uereor: ne cui forsitan satis sit ad opiniones contrarias comprobandas: quod afferuntur ab his: qui satis auctoritatis adepti sunt: tamen si ea remota res omnis cum rebus lectores conferent: cognoscent non omnia condonanda esse opinioni. Cæterum hoc unico artificio uolumine exponendo: licet plus multo fuerit oneris q̄ honoris: quod gloria nunquam per interpretem atque autorem consequitur: quia tamē non spe laudis: sed ut tibi gratificarer ad interpretandum accessi: satis si tibi fecero: non paruum laudem me consecutum putabo. Nam cū tu hæreditario iure & reipublicæ nostræ decus: & litteratorum omnium præsidium certum sis: me tibi uiro laudatissimo placuisse: non ultima laus uidebitur. In tua uero liberalissima beneficentissimaque natura: cū iam pridem spem omnem posuerim: ut re potius quam uerbis animum tibi meum significem: hos ad te commentarios persianos meæ in te fidei atque obseruatiæ testes mitto. Mox ut spero: fauete te: qui ut potes: ita etiā. cupis adiuuare q̄ plurimos: & ad maiora animum excitabo: & cum primum facultas dabitur ampliori te munere cumulabo.

Ec fonte labra prolui caballino. Quo maiore animi libertate alios deinde cor
rigeret: se ipsum in primis corripit: quod festinater nimirum poeta pdierit. Non
sine causa uero suum opus metro iambico inchoauit. Eiusmodi. n. carmen in
citarum ac uehemens reprehensionem plurimum conuenit. Eius inuentor Archi
locus: ex sex iambis primum instituit. Sed paulatim in canctis sedibus: secun
da & quarta exceptis: spondeum recepit. In prima tamen sede quandoque anapestum p

AVLI FLACCIPERSII POETAE
SATIRARVM OPVS.

EC FONTE LABRA PROLVICABAL

LINO.

Nec in bicipiti somniasse parnaſo
Memini me: ut sic repente poeta prodirem.
Heliconiadaſque pallidamque pirenem

percussit: hippocrene fons scaturiuu. In bicipiti parnaſo: nec se quidem hoc i monte
somniaſſe alludens ad Ennium ſcribit: qui ſomniaſans Homeri in ſe animam penetraſſe:
repente uates apparuit. Parnaſum uero: quanquan Seruius in Theſſalia: Tortellius ar
retinus in Aonia Boetia parte ponunt. Herodoto tamen & Pomponio mela: Strabone
que ac Plinio: & alijs praetera teſtibus: phocidi regioni adſcribitur. Quem in duo iuga
diſcindi: citheronem liberi: & Heliconem Apollinis: idem Seruius ſcribit. Tatam aucto
rem Tortellius ſubſecutus propter Heliconem & citheronem: uel certe ppter cyrrham:
& nyſam: parnaſum bicipitem uocat. Contra tamen eorundem locorum ſitus: & antiquo
rum auctoritas reperitur. Parnaſus. n. in phocide regione. Citheron atque Helicon i Bo
etia montes diſiuncti ſunt: ita ut Helicon procul a Parnaſo circiter quindecim paſſuum
milia: Citheron uero triginta locatus ſit. Cyrrham quoque ac Nyſam urbes in parnaſi iu
gis fuiſſe ueterum nemo ſcribit. Cyrrha enim ſub cirphin rupem parnaſi in radicibus
montis in planitie mare uerſus locata eſt. Nyſa uero non in parnaſo: ſed in foelici arabia
ſita eſt: in qua cum Bacchus nutritus eſſet: i eius memoria ipſe poſtea alia in India condidit.
Apud Homerum quoque ſecundo iliados libro: nyſam in Boetia urbem eſſe apud Plini
um in Caria: apud Strabonem uicum in helicone: apud Ptolameum in Ionia ac Lycia
nrhem lego: nuſquam uero in parnaſo eſſe comperio. Quare cum neque Helicon: nec ci
theron iuga parnaſi: ſed montes ab illo ſeiuncti ſint: neque cyrrha neque nyſa i iugis par
naſi collocatae ſint: bicipitem rectius ad montis natura: ſituque referemus. Nam ut Stra
bo uolumine nono refert: ab australi parte cirphin praeruptam rupem cum profunda ual
le: per qua plurimus amnis euoluif: parnaſus habet. A qua ſane diuiſione biceps cogno
minatur. Hic Macrobio teſte Baccho & Appollini ſacer eſt: atque ut Diodorus aſſerit idem
liber pater & phoebus eſt. Heliconiadas: Helicon: ut Solinus & Plinius quarto refert: mos
eſt Boetia iuxta thebas. Atque ut Strabo in nono meminit: phocidi uicinus eſt non pcul a
parnaſo: eique amulus & altitudine & circuitu: q & ipſe Apollini quoque ſacer & muſis
eſt: unde Heliconiades muſae ſunt appellatae: Lucretius: Adde heliconiadu comites: quoz
unus Homerus. Pallidaque pirenem: Vallé inter duos parnaſi colles pirenem Tortellius eſt
ſcribit: ſed auctore Plinio libro. iiii. acrocorinthi fons eſt: & ut Strabonis octauo uolumine
ſcriptu eſt: haud affluetes aquas habet: ſed potui ſuaues atque pſpicuas. Quare pallida
non ad aquae ſed poetae: colore aſſiduo ſtudio pallétiu Tor. refert: ſed melius huc pallo
re pirenem attribuemus. Quae cum ex Neptuno Cencreu: Lecheuque peperiffet: de quoru
nominibus corinthiaci ſinus termini: uicufque ac portus denominant. Cencreu prima
iuueta extinctu a deo fleuit: ut in huc fonte ſui nois uerteref: unde ea pallida appellauit.

Quoq; imagies labunt hederæ seq̄ces: cū hederæ Baccho sacra sit: iure illa poetæ corā
 bāt: q̄ i tutela liberi p̄ris sūt. Imagibus quoque uatū coronæ hederæcæ ponebant. Iure.
 Vt dignus uenias hederis & imagie macra. Seq̄ces at̄ dicendo ad eage naturā respexit: cū
 n. dictæ sint: uel q̄ hereat: uel q̄ edita sēp petat: uel q̄a si q̄bus adheferint: edat iure illas
 seq̄ces cognoiauit. brachia. n. ramosa: maxieque robusta cū habeat q̄ semel cœperint: te
 naciter p̄sequūt. Libero uero p̄ri sacra sūt: q̄a sicut ille hoīum mentes: ita hederæ oīa
 illigat: q̄bus hærēt. Se
 mipagāus: i trāslatione
 uerborū manet. Nā cū i
 caballino fonte se dixe
 rit labra non immerfis
 se: fons uero a grācis pi
 gi dicat: unde pagus &
 pagāus deducit: nūc se
 mipaganū se noīat: ut
 q̄ se non penitus in hip
 pocrene proluerit: sed
 eius aquam summo te
 nus ore attigerit: ac pro
 p̄terea nondū poeticis
 sacris imbutus sit. Ad
 sacra uatū: uel ad scri
 pta & numeꝝ poetarū.

Vel ad ædem Apollī
 nis & musarū: i q̄ oīum
 scriptorū uolumina ser
 uabant. Ho. Scripta pa
 latinus quæcūque rece
 pit Apollo. Quis expediuit psyttaco suū chera: Per psyttacos picas coruos: hūana uer
 ba fame edoctos: ostēdit urgete necessitate multos spe lucri compulsos: tāq̄ poetas bonos
 carmīa scribere. psyttacus uero quædā uerba q̄ accipit ita dearticulata uoce p̄nūciat: ut
 sibi pecularia uideat. Ob quā p̄nūciādi facilitatē suū chære tāq̄ sibi fere naturale dixit:
 ut apd' Mar. hoc didici p̄ me dicere Cæsar aue. Chære at̄ saluē atque aue significat. Cor
 uos q̄s olī concauū salutare: Quis olī docuit coruos concaue ac rauca itra fauces uoce fa
 lute hoībus dicere. Plures q̄dē Augusti tēpe salutare eū corui edocti sunt: sed oīum cele
 berrimus fuit: q̄ Tiberio p̄cipe singulis diebus mane i rostra uolitās: primo Tiberium:
 deinde Germanicū & Drusum Cæsares: mox alios e populo trāseūtes nominatim salu
 tabat. Vnde postea saluatoris cognomē coruus obtinuit. Martia. Corue saluator cur tu
 fellator habetis. Quod si dolosi: illos redarguit q̄ spe lucri adducti ineptissima carmi
 na edere non uerent. Dolosi nummi: denominatio est: cum ab eo quod fit id quod fa
 cit denominatur. Dolosos enim appellat nummos: per quos innumeri doli fiunt: ut cum
 pigrum frigus: quia pigra reddit corpora: nuncupamus. Et poetridas picas: A poeta poe
 tria & poetris deriuatur. Pica uero pieri & anippes nouem filia: ausa cum musis decan
 tu ac uoce contendere: nymphis iudicibus superata: cū illis conuertiarent: in picas a nym
 phis conuersa sunt: in quibus ut ait Ouidi. Facundia prisca remansit: Raucaque garruli
 ras: studiūque inane loquēdi. Per pegaseū melos: ualde pegaseum. i. poeticū per suaue
 & dulcē cantū. Melos aut̄ sicut & sophos genere neutro i declinabiliter ponitur.

Curas hominū o q̄tū ē in rebus inane: Hæc satyra scriptores lenocinio uerborum
 plausum populare captates & auditores lectoresque scripta lasciuæ & mollia magis
 q̄ uirilia cōprobates reprehēdit: non sine q̄dā Neronis nota: quē scænæ studiosum fuisse
 constat. O curas hoīum: cū Persius cuidā uelle satyrā scribere se dixisset: ille sup̄ suam
 eius curā: oībusque ingratā deridēs: eū interrogat: q̄s tam sceuera & grauiā scripta leget:
 Quidā poetæ initiū hoc attribuunt consultiū sup̄ suas hoīum curas: innanesque cogita
 tiones se omnino uelle reprehendere. Min tu istud ais: Respondet Persius: cur se ita i
 terroget: cū utilissima scribere ordiat? Nemo hercule: affirmatio respondētis ē: si talia
 scripserit: neminē scripta sua lecturū eē. Nemo: admirat̄ poeta cur ille dicat a neie hæc
 satyrā lectū iri: ueꝝ contractiore fronte: nō sine admiratione p̄nūciāda dictio nemo ē.

Illis relinquo: quorum imagines lambunt
 Hæderæ sequaces. at ipse semipaganus
 Ad sacra uatum carmen affero nostrum.
 Quis expediuit psyttaco suum chera:
 Picasque docuit nostra uerba conari.
 Magister artis: ingenique largitor
 Venter negatas artifex sequi uoces.
 Quod si dolosi spes refulserit nummi:
 Coruos poetas: et poetridas picas
 Cantare credas per pegaseum melos,
 Satyra prima.

Curas hominum o quantum in rebus inane est.
 Quis leget hæc? min tu istud ais? nēo hercule nēo

pe Satyre. 03. f.
 reprehensio. 37. f.
 1. Scriptores lenocinio uerborū
 plausum populare captates
 2. Auditores
 3. Lectores
 (q̄ uirilia) comprobantes

Vel duo uel nemo: turpe et miserabile: respondentis affeueratio: uel duos: quod turpe est uel nemine: quod miserabile hoc carmine lecturos esse. Quod sane ignominiosum scribendum est. Quare interrogat quam ob causam a nemine uel a paucis legi turpe ac miserabile fore putet. Ne mihi polydamas: continuat Persius ab aduersario quærens tam ob hoc ignominiosum existimet: ne sibi a romanis Labeo præferat. Polydamas et troades. Ex Homero assumptum est: qui secundo & uigesimo iliados libro Hectorem: si se achillis metu intra mu-

Vel duo uel nemo: turpe et miserabile quare?
 Ne mihi polydamas: et troades labeonem
 Prætulert: nugæ: non siquid turbidi roma
 Eleuet accedas: examenque improbum in illa
 Castiges trutina: nec te quasi ueris extra?
 Nam romæ est quis: non: ac si fas dicere: sed fas
 Tunc cum ad caniciem: et nostrum istud uiuere triste

ros receperit uerentem inducit: ne a Polydamante: troianisque redarguatur. Quod et Aristoteles in ethicis de fortitudine scribens: & Cicero ad Atticum assumserunt. Labeonem: Tortellius per tragediam de polydamante a labeone concripta legit. Quidam Homeri iliada ab Accio labeone conuersam dicunt. De qua paulo post non est hic ilias acci ebria ueratro. Et circiter

Satyræ finem. Nullam tibi uendo iliadem. Nonnulli M. antistium labeonem uirum prætorium iurisque peritum intelligunt: qui pristinae libertatis memor multa in augustum & dixit & fecit: ob quam infans est habitus. Horatius primo sermonum: Labeone inanius inter sanos dicatur. Sensus autem talis est. Cæses ne forsan ob id triste: miserabileque futurum: ne romani me labeone dementiorem existiment: si audebo satyræ scribere in malis inuehi: et reip. occupatores: ut Labeo fecit. Nugæ: quidam respondentis hoc esse uolunt: insequentisque uersus eidem per interrogationem attribunt: quod interroget per se a iudicio populi num discedat: & num redarguere eum audeat: & num cæterorum more ab omnibus laudari non quærat: cum præsertim nemo romæ sit: qui non ita de faciat. Doctiores tamen cum superiori uersu continuantes poetæ tribuunt. Nugas enim si labeonem sibi romani prætulert esse putat. Verum affeueranter non sine risu distorto paululum ore legendum est. Non siquid turbida roma eleuet accedas. Cum corrupto populus romanus iudicio sit: si aliquem extulerit & laudarit: populari iudicio non accedas. Non enim quia laudata uulgo aliquis scriptor probatus est. Examenque improbum in illa castiges trutina. Falsum illud populare iudicium corrige. Examen enim hoc in loco iudicii inuestigatio atque examinatio est ab examine filo tractum: quo pondera in trutina perpenduntur: de quo Virgilius: Iuppiter ipse duas æquato examine lances sustinet. Trutina uero idem quod statera est. Vitruuius lib. undecimo. id autem ex trutinis: quæ statera dicuntur: licet considerari: a qua et trutinari deducit: ut atque ex porrecto trutinans uerba labello. Nec te quasi ueris extra: nec te extrinsecus & ex alieno iudicio aestimes. Nam romæ est quis: Apophorisis figura est: in qua quid taceatur incertum est: aut longiori sermone explicandum. Nam uel iudicio recto: uel qui non male uiuat: uel qui non se extra quærat: uel eiusmodi aliquid subiungendum est.

Non: hoc per se separatim legitur. Respondentis enim indignatio non sine acrimonia frontis est admirantis simul & stomachatis a persio dici: nemine recto iudicio romæ esse. Quod si superiora a contradicente prolata per interrogationem sumpserimus: hanc negationem poetæ dabimus: respondentis se extrinsecus nolle quærere. Ac si fas dicere: utcunque superiora legantur: respondentis hæc aduersarii uerba sunt. Derugata enim fronte perinde inquit o Persi dicis corrupto iudicio omnis esse maleque uiuentes ac si ita loqui licitum sit. Sed fas: respondet poeta fas esse ita sentire ac loqui. Tunc cum ad caniciem: cum deprauatam: corruptamque uitam etiam in senioribus uideat: satyræ se scribere uelle significat. Nostrum istud uiuere triste: figura locutionis est cum in finito uerbo pro appellatione sit usus. Nostram enim uitam intelligi uult.

Ac nucibus facimus quæcūque relictis: Et cū aspicio quemadmodū tūri facti in pueri-
 lia uicia labimur: atque a sceleribus non cessamus. Catamiti autē pueri; quibus licenter
 abutebat antiq̄tas; a turpi obsequio recedentes; puericiæ ludum nuces spargebant; quo
 se puerilia cūcta spernere demonstrabant. Catullus: Da nuces pueris iners cōcubina: Sa-
 tis diu lusisti nucibus; Lūbet iam seruire talassio. Cū sapimus patruos. Adoleſcētibus
 corrigendis seueriores patruū: quā patres iunt. Parentes enim indulgentiores in liberos
 natura facit. Ob hoc pa-
 truis educādi pueri tra-
 debātur; quoniam & se-
 uere eos corripere: &
 propter sanguinis pro-
 pinquitatem amore eti-
 am non carerēt. Hora-
 tius: Metuentes patruæ
 uerbera linguæ. Tunc
 tunc ignoscite; Si satyrā
 scripsero subaudiendū
 est. Nolo; quid faciam
 Dubitatio est. Ambigit
 enim utrū de duobus
 potius eligat; an scribat
 satyram; an omittat.

Aspexi: et nucibus facimus quæcūque relictis:
 Cū sapimus patruos: tunc tunc ignoscite: nolo
 Quid faciam? sed cum petulanti splene cachinno.
 Scribimus inclusi numeros ille: hic pede liber
 Grāde aliquid quod pulmo animæ prælargus anhelet.
 Scilicet hæc populo pexus quæ togaque recenti
 Et natalitia tandem cū sardonycæ albus:

Sed sum petulanti splene cachinno: Statuit tādē satyram scribere cū non possit ua-
 nitates & ineptias hominum non ridere. Est autē hoc gestu quodam liberali: cum iacta-
 tione utriusque manus & cū decora capitis agitatione p̄nuntiandū; quo melius delibe-
 rātis affectio exprimat. Splen uero græce; latine lyenis & lyen dicitur. Et ut Cornelius
 celsus de medicina uolumie q̄rto refert; sinistra in pte locatus ē; intestino innexus; na-
 rura mollis & rarus; longitudinis; crassitudinisque modicæ. Eius uero magnitudo; ut
 Pli. undecio libro scribit; risū & intēperatiā ioci facit. Iure igit satyrā descripturus se es-
 se dicit splene petulanti cachinno. i. splene qui risu luxuriat & abūdet. Cachinnus enī
 effusior risus est; reprehensionique admixtus. Scribimus inclusi: Hactenus tanq̄ operis p̄-
 positio & describēdæ satyræ deliberatio quādā fuit. Nūc uero narrationē ingreditur;
 primū inuehens in scriptores sua opera publice recitantes; & plausū populare aucupātes
 Verū quo magis reprehendere eos possit; in eorū numero se reponit. Includi autē dixit;
 uel qđ secretis i locis a strepitu ac turba remotis scribit. Vel ut eos reprehēdat; q ut di-
 ligētius atque accuratius scribere putarent; secretiora loca quærebāt. De qbus Horati.
 Secreta petit loca; balnea uitat. Numeros ille; Carmina certis numeris; pedibusque fini-
 ta. Pede liber: Prosaicā orationē intelligit; quæ licet numeros; cōcētusque suos & ipsa
 habeat; non tamē pedibus suis qbus lex carminis circūscribit. Grāde aliqd; qđ pul-
 mo animæ prælargus anhelet; Ostēdit ampullosum aliqd; turgidūque describere; qđ
 postea magna cū anhelatione p̄nūciat. Pulmo autē; ut Celsus in quarto scribit; spongi-
 osus; ideoque spūs capax est; & a tergo spinæ iūctus in duas fibras unguæ bubulæ mo-
 do diuiditur. Sed eo cum respiremus; quod & spongiosus & fistulis inanibus cauus est;
 iure eū prælargū animæ; idest spiritus capacem atque abundantem appellat. Scilicet
 hic populo pexus. Qui aliquid mollius turgidiusque conscripserit cū bene cumptus at
 que ornatus molliter ac lasciuē scripta sua p̄nūciabit; uidebis nedū uulgares ac uiles
 hoīes; sed uiros etiā militares ac nobiles tanta libidine affici; ut eam gestu & uoce signi-
 ficent. Natalitia sardonycæ: Qua diebus natalibus uterent. Fuit enim i magna quon-
 dam æstimatione Polycratis famii tyranni annulo maxie celebrata. Qui circiter ducē
 resimū atque trigessimū annum romanæ urbis est interfectus. Apud romanos autē supe-
 rior africanus primū sardonycæ usus fers. Hæc sola ppe gemmæ; cæram i signo non
 aufert; & ob hoc in itio i annulis placuit. Coloris est in cādido cærulei cum quadā spe-
 tie purpuræ; ita ut trāsire in minium uideat. In india uero & arabia & armenia nascit
 Sed deterior armeniaca. Hæc & sardonycus dicitur. Iuuenalis; Gēmaque p̄iceps sardo-
 nycus. Albus: Pavidus. Horati. in sermoibus. Piguē uitii; albū quæ neque ostrea. Nec
 scaurus aut potest peregrina iuuare lagois. Hic at & uitii & recitationis metu pauebat

Liquido cum plasmate: ad fauces molliendas: uocemque suauiter emittendam nonnulli guttur emplastro colluebant: quod plasma a platto graeco uerbo: quod figo: compono que significat: appellabant. Ex pluribus enim liquidioribus rebus commixtis uocemque ad iuuantibus miscebatur. Quam sane pronuntiationem his uerbis Quintilianus libro primo institutionum redarguit. Sit autem in primis lectio uirilis & cum suauitate quadam grauis: & non quodam praesertim similis: quia carmen est: & se poetae canes testantur. non tamen in canticum dissoluta: nec

Sede legens celsa liquido cum plasmate guttur
Mobile colluerit patranti fractus oculo:
Hic neque more probo uideas: nec uoce serena
Ingentes trepidare titos cum carmina lumbum
Intrant: et tremulo scalpuntur: ut intima uersu
Tunc uetula: auriculis alienis colligis escas
Auriculis: quibus et dicas cute perditus ohe
Quid didicisse: nisi hoc fermentum: et quae semel intus
Innata est rupto iecore exierit caprificus

ratione uersus pronuncians: ipso quoque molliori obtutu ad libidinem auditores quodammodo excitabat. Qui uero uenerem peragunt: oculis contremiscunt. Iuuenam, oculosque in fine trementes. Cum autem eiusmodi rem perficiunt: id patrare latini dicunt. Patrari enim Plutarcho autore in problematibus: finitum quiddam ac determinatum significat. Unde & partes patras dici putant: quod ad patrandum: hoc est ad peragendum iuramentum: ubi de foederibus conuenerat: mitterentur. Trepidare: tremulo gestu & plausu lasciuia demonstrare cum tali pronuntiatione ac gestu & obtutu facile ad libidinem mouerent. Titos: titorum praenomen: ut Festus ait: a titulis ortum est. Tituli uero milites appellati sunt: quod fortiter patriam tuerentur. Cum carmina lumbum intrant. cum eiusmodi recitantium molles affectus lumbos penetrarent prurigne uenera tangebantur. Ad uates enim laborum uergit extremitas: in quibus libidinis sedes est. Virgilius in priapeis: crissabit tibi fluctuante lubo. Tum uetulae: eum reprehendit: quod tali scriptorum suorum recitatione uulgi fauorem captare: populoque placere: & ab eo laudari studeat. Auriculis quibus: non interrogantis est: sed uehementius admirantis: quasi non purgatis auribus & indoctis. Ohe: ridens inflationem animi summo artificio cutis tumore ac senectuti coniunxit. Ohe: ridens interiectio est. nam respondentis loquitur uerbis: quibus reprehenderetur: quod scripta sua populo recitaret: eiusque fauorem: plausumque captaret: haec non sine latitia quadam monitorem ridens respondet. Quid didicisse: per detractionem: ut Quintilianus in nono refert: figurae multae fiunt: quae una est: cum subtractum uerbum aliquod satis ex caeteris intelligitur. Quale est in bucolicis apud Virgilium: Nouimus & qui te. Decenter enim pudoris gratia stuprauerit: sustulit. Hoc item in loco persius breuitatis causa iuuat: substruxit ut sit. Quid iuuat didicisse. Hanc figuram eclipsim a grammaticis appellari perspicio. Quae sit necessariae dictionis defectu ad integrum sensum percipiendum. Ex respondentis uero persona loquitur: nil fore utile didicisse: nisi quae didiceris ostendamus. Nisi hoc fermentum a feruendo dictum fermentum est: quoniam feruens factum farinae immixtum: optimum panem facit. Quemadmodum uero fermentum uis sua farinam dirumpens feruorem suum emittit: sic scientia & doctrina in humano pectore inclusa: exire ac suas ostendere uires cupit. Rupto iecore exierit caprificus: ut pietas ac sepulchra caprificus penetrat ac dirumpit: sic in eo qui doctrinam intus conceperit: doctrina illa sicut caprificus penetrat: ac iecore tanquam muro dirupto exire nititur. Vnde in fermento & caprifico translatio color est quae ex alia re propter similitudinem fermentum & caprificus ad rerum cognitionem ac scientiam transferuntur. Iecur autem a nostris: epa a graecis appellatur: ut Celsus in quarto scribit: dextra in parte sub praecordiis ab ipso septo ortum: intrinsecus gibbum est: quod prominens leuiter uentriculo insidet: & in quattuor fibras diuiditur. Caprificus uero est siluestri generis ficus est: nullo unquam tempore maturescens: sed omnia in quibus nascitur loca uis sua penetrans

plasmate: ut nunc a plarisque sit effeminata.

Guttur mobile: ad gestum pronunciantis mobile rettulit. Nunc enim in dextram: nunc in sinistram partem guttur inflectitur: modo etiam pro rerum de quibus loquimur diuersitate atque natura: uel deprimis uel attollis. Patranti fractus oculo: hic multa oris suauitate magna que gestus lasciuia: et uenera oculorum mu-

En pallor seniūque o mores: Suo loco & tēpore exclamatione utitur cū significatione indignationis atque doloris. Eum enim indignāter reprehendit: qui cum etiā senio pallear: ita tamē alienū a bonis moribus se ostēdat ut sciētia: quæ nō aliis innotescat: nihil possidenti profuturā existimet. Scire tuū nihil ē: nisi te scire hoc sciat alter: Figura locutionis utitur: quam regressionē Quintilianus appellat. Fit autē quandoque in eodē sensu: quandoque etiā in diuerso: cū eadē uerba ponunt. Interdum etiam uerborū ite-

ratiōe mutata. At pulchrum est: Superiori in interrogationi respōdet aduersarius: pulchrū esse praterentium digito demonstrari. Et dicier: Paragoge figura est: cū ad finē dictionis litēra uel syllaba apponitur. Dicier enim pro dici legitur. Ten cirratorū. Interrogat an parui aestimet a multis con-

celebrari: Cirri uero capitis crines & contorti capilli sūt. Vnde cirrati pueri qui in cirris utūtur eiusmodi nominant. Ecce inter pocula. Persii uerba sunt eorū consuetudinem reprehēditis: q̄ scripta sua recitaturi fāiliares & notos ad cōnā conuocabāt: quo postea sibi magis applauderet. Ostēdit autē beneficiis obnoxios beneque saturatos non rectum de poetis iudiciū ferre posse. Et iāthina lena. Iacīthinā uestē ab Iacītho puero ab apolline dilecto atque ab eo p̄ imprudētiā interfecto & in purpureū florē sui noīs uerso: i quē et aiāx quoque conuersus est cognōsari fere ab oībus uideo. Verū nō iacīthina sed iāthina a uiolæ colore q̄si uiolacea legēdū ē. Ion. n. uiolā: anthos florē significat. Quod Plinius priō & .xx. libro de uiolis scribēs his uerbis ostēdit. Ex iis uero quæ sponte apricis & maricris locis pueniūt purpureæ latiore folio statim ab radice carnosā exeunt: solæque græcō noīe ab cæteris discernūt appellatæ: ita ut ab his iāthina uestis. Cū itaque plinius iāthina uestē a uiola appellatā dicat: iāthis uero uiola sit: nemo dē abigere nequāq̄ ab Iacītho cognōsari. Licet. n. iacīthus flos sit purpureus: ut ap̄ uirgiliū: Suauē rubēs iacīthus iter uiolas tamē neque a ueteribus neque a nris herbariis numerat. Nā nec foliis nec caule nec radice uiolæ ē ulla ī pte cōsimilis: flore at̄ oīo dissimillimus. Est ei flore lilio par nisi tātū colore distaret. De quo ita scribit Ouidius Tyrioque nitētor ostro Flos oritur: formæque capit quā lilia: si non purpureus color his argēteus eēt in illis. Quare cū iacīthus uiola non sit: Pli. autē a uiola uestē cognōsatā scribat: uerisimilius mihi sit antiquiores librariorū iacīthinā pro iāthina noīs deceptos similitudinē iuertisse. Mart. qdē libro ii. iāthinā nō iacīthinā uestē scribit: Coccina famosæ donas & iāthina mœchæ: Vis dare quæ meruit mūera mitte togā. Quoniā uero iāthia priā syllaba breui legit: eorū dē quoque uicio factū ē: ut cū & iāthia scriptū ī psianis codicibus iuenirēt: ignari cur & copula cū iāthina iūgeret: iacīthi in purpureū florē cōuersi memores aliquantulū primis lris ī mutatis iacīthina ipsi describerēt. Et uero p̄ etiā ad maiore ignominia recitatis nō sine sūmo artificio poeta posuit. Nā cū circa humeros & iāthina lena hoc ē etiā purpurea uestis sit: maiore pfecto reprehensionē meret q̄ si necessitate & iopia urgeret. Quod ita esse non modo colore: sed etiā habitu uestis ostēdit. Lena enī seruiō ac Festo auctōribus uestis genus ē habitus duplicis & amictus auguralis. Qua nō solū domi: sed & miliciæ utebāt. Nā sup cætera uestimēta Marcello teste iponebat. Virgilius eā Aenæa tribuit: Tyrioque ardebat murice lena. Demissa ex hūeris. Iuuenalis quoque non hūili uiro dedit: Cauet hūc quē coccina lena Vitari iuber: & comitū longissimus ordo. Reliquū ē: ut sine iacīthinā uestē ab iacītho flore pupureo: ut iā ppe usus obtinuit: nomiemus: Siue iāthina a purpurea uiola: ut scribit Plinius: appellemus: nihil ad poetæ sēsū pertinere sciamus. Legētes hæc p suo arbitrio iudicabūt. Cæterū q̄s hīc sit: cui lena purpurea erat circa humeros ignoratur. Quidam Neronē intelligūt: quē & carmīa scriptitasse & poemata decantasse constat. Nonnulli generaliter dictū esse ī omnes scripta sua recitantes existimāt. Ab habitu quidē uestis & audientiū assentationē uir non ignobilis demonstrat

En pallor: seniumque o mores usque adeo ne
Scire tuum nihil est: nisi te scire hoc sciat alter.

At pulchrum est digito monstrari: et dicier hic est.

Ten cirratorum centum dictata fuisse

Pro nihilo pendas: ecce inter pocula quarunt

Romulidæ saturi quid dia poemata narrent.

Hic aliq̄s cui circa humeros et ianthina lena est

Rancidulum quiddā: Translatio a sapore ad uerba est. Rancidulum enim non integri saporis & uetustate corruptum est. Balba de nare: In pronuntiantis irrisionem hoc posuit: spiritus enim ad nares cum labitur: & in uerba difficulter conciditur: & pronuntiationem ingrati reddidit. Phyllidas: hypsipylas: Phyllis Lycurgi thraciæ: Hypsipyle thotis lemnii regum filia fuerunt miserabiles in amore: Phyllis in Demophoontem: Hypsipyle in Iasonem. Eliquat: Liquida mollique uoce pronuntiat. Tenero palato: In translatione uerborum manet. Supra enim dixerat

Rancidulum quiddam balba de nare locutus
Phyllidas hypsipylas: uatum et plorabile siquid
Eliquat. et tenero supplantat uerba palato.
Assensere uiri num nunc cinis ille poeta
Felix: num leuior cippus nunc imprimi ossa?
Laudant conuiuia: nunc non e manibus illis
Nunc non e tumulo: fortunataque fauilla
Nascentur uiolæ: rides ait et nimis uncis
Naribus indulges: an erit qui uelle recuset
Os populi metuisse: et cedro digna locutus
Linquere: nec scombros metuentia carmina: nec tus.
Quisquis es o modo quem ex aduerso dicere feci
Non ego cum scribo si forte quid aptius exit
Quando hæc rara avis est: siquid tamen aptius exit
Laudari metuam: neque enim mihi cornua fibra est:

Liquido cum plasmate guttur mobile collue- rit. Nunc uero eliquare & tenerum palatū ob eiusmodi causam dicit supplantat uerba: Molli uoce pronuntiare ac quodammodo de industria extremis syllabis uerba inculcare eorum est: qui auditores ad libidinem excitare cupiunt. Nam cum leuiter uox infringitur: sonus ipse manat iocundior. De consimili pronuntiatione Iuuenalis ait: Vox blanda & nequā digitos habet. hūc tamen pronuntiationis modum Quintilianus primo institutionum his uerbis reprehendit. In

primis uicia siqua sunt oris emendet: ut expressa sint uerba. ut suis quequæ litteræ sonis enuncient: & paulopost: curabit etiā ne extremæ syllabe intercidat. ut par sibi sermo sit Assensere uiri: quis auditores assenserit: non tamē propterea bonū ac probandū poetā eē significat. Nūc nūc: In dictione non repetitio color ē quæ Tullio auctore fit: cū continēter ab uno atque eodē uerbo in rebus similibus & diuersis præcipia sumunt: cuiusmodi apud Virg. Nūc sigeis occubet capis: Nūc capti potuere capi: nūc icēsa cremauit troia uiros: Nūc leuior cippus: Terra coaggrata in cumulū cippus ē: & pro sepulchro iterdū capis. Horatius in sermionibus: Mille pedes in fronte: trecetos cippus in aggere hic dabat. Rides ait: respondētis loquē uerbis. Et nimis uncis naribus indulges: nimis irrides: nasū. n. in rugas crispamus cū quæpiā irridemus. Horat. naso suspēdis acuto. Os populi: sermonē ac laudē: quæ quæ non nisi ore fieri potest: id quod facit: pro eo quod fit denotauit. Et cedro digna: elegātia & perpetuo seruari digna. Cedrus. n. arbor tineā nescit: & non facile uetustate corrūpit. Scombros: marini pisces scombri sūt: quibus in aquis sulphureus color ē: extra aquas uero idē: quod cæteris atque ut Strabo uolumine. iii. auctor ē: ex his hæc optimū: hoc salsamēti genus ē: condit: quo liquore: ut scribit Plinius. nullus pene præter unguēta maiore in præcio eē cœpit. tāta uero scombroꝝ multitudo in freto hispano est: ut insula ad carthaginē nouā spectās: ab eaque urbe ad quatuor & xx. stadia distās. a scombris sit scombria nuncupata. Quisquis es o modo: respondet Persius non se uerā laudē quæ ex recte scriptis oriat: reuere: sed plausus assētatorꝝ continēre. Si forte quod aptius exit: si quod apte concieque descripseri: quod raro paucisque contingit: tūc laudē meritā non recuso. hoc autē loco conduplicatio est ratione applicationis facta pluriū uerborꝝ iteratione. Neque. n. mihi cornea fibra: non ita dura præcordia mihi sūt ut laudis amore non afficiar. Fibra uero quæ & iecoris & cordis & cuiusque uisceris extremæ partes: & uenarꝝ quoque prætenues quodā meatus pro quos sudor emanat: sunt tamē et quoddoque arboribus tribuunt. Plinius. n. d. arborꝝ satōibus solū ait legi oportere quæ maxie rimosū ne sol exurat fibras. quæ uero laudis spiritu non affiant: corneas quæ præduras fibras hæc dicunt

Sed recti finem: Sed recuso tuum hoc euge & belle & assentationes eiusmodi finem & extremū recti quasi ueram laudem esse: quæ in tali applausu non consistit. Nam belle hoc excute totum. Hoc totum belle exteriori ex parte atque excute intrinsecus uitiatū & uanum est. Bellum autem deriuatiuum a bono est. Quid non intus habet? Assentatio enim multum uiciorum & uanitatis intrinsecus habet. Nam ut de gnatione parmeno apud Terentium ait: Assentator hoies prorsus ex hominibus stultis insanos facit. Non

ē hic ilias acci ebria ueratro. Hic nihil simile insanis scriptis Accii reperitur. Sunt qui hunc Accium ieruditum potam autumant. Home-ri iliadam latinis uersibus transtulisse: quam ita male conuerterit: ut ne ipse quidē opus suū intellexerit: ac ppter ea helleboro se purgarit. Quidam Accium tragicædiarum scriptorem intelligunt: Cuius libꝛe infra quoque uenosum scribit. Sed quisquis fuerit eius opus: tanquā infa-

num ueratro: quod & helleborum dicitur ebrium esse significat. Elegidia: Elegidium ab elegia diminutiuum deducitur. Crudi proceres: Crudum contrariū cocto dicimus. Sed cum de stomacho loquimur: non quod incoctum assumptum sit: sed quod stomachus non bene concoxerit crudum intelligimus. Iuuenalis: Crudum pauonem in balnea portas. Hoc uero a stomacho ad indigestum carmen Persius rettulit. Lectis in citreis: Vel quod in tabellis citreis hoc est ex citro arbore factis atque selectis describitur. Vel quoniam antiquiores poetæ parietes cubiculi incærabant: ut si qua noctu intra lectum carmina excogitassent: illic stilo facile annotarēt. Horatius: Immeritusque laborat Iratis natus paries diis atque poetis. Citri sane arbor non multū crescit: & folia habet maiora quā laurus. In atlante autem monte plurima nascit. De ea Martialis: Et maurisiaci pondera cara citri. Calidum scis ponere fumen: Et coenam dare: & lacernam uestem donare scis tua carmina laudaturis. Fumen uero porcarum mamma salita est. Scis comitem horridulū: Pro tremēti horridum ponit: quoniam frigus horrorē solet inducere. Virgilius: Campique natantes lenibus horrescunt flabris. Lacerna trita: Lacerna genus uestis est. Iuuenalis Crispinus tyrias humero reuocante lacernas: Vnde lacernatus: lacerna indutus deducit ut apud eundem poetam: Ipse lacernatae dum se iactaret amicæ. Qui pote: Quomodo possibile est: Nam hic & hæc potis & hoc pote dicitur: Vnde comparatiuū potior: & superlatiuum potissimus: Et aduerbia potius & potissime deriuantur. Dicit autem quo pacto uerum narrari ab auditoribus tibi uis: quos beneficiis obligaris. Vis dicam: Vis ne: ut tibi uerum: & quod sentio: eloquar. Nugaris cum tibi calue pinguis aqualiculus propenso sesquipede extet. Nugas loqueris ac prope insanis talia carmina describendo: cum ingenio rudi & pingui sis. Nam quod uentris est ad animū atque ingenium non sine causa rettulit. Vt enim Plinius undecimo libro scribit: minus solertes sunt quibus obessimus uenter est. de Diogene autē mutuatus est: qui ut apud Laertium legitur in Anaximene iocarus inquit. Pingui aqualiculo rhetorem impartire: & nobis pauperibus uentrē: quippe & ipse leuigaberis: & nobis emolumento eris. Aqualiculus uero aliud est: in quam sordes confluunt: qui etsi proprie porcorum est: quandoque tamen de homine reperitur. Propenso sesquipede. Extenso ac porrecto. Sesquipes autem unum pedem: & semis continet. Sesqui enim semis significat. Varro de re rustica libro primo. Annus est diuisus in quattuor partes totus: Et idem subtilius sesquimenfes in octo. Sesquimensis itaque mensē unum & semis complectitur. cum annus in duodecim menses partitus sit.

Sed recti finemque extremumque esse recuso

Euge tuum et belle: nam belle hoc excute totum

Quid non intus habet? non hic est ilias acci

Ebria ueratro: non si qua eligida crudi

Dictarunt proceres: non quicquid denique lectis

Scribitur in citreis calidum scis ponere fumen:

Scis comitem horridulum trita donare lacerna:

Et uerum inquis amo: uerum mihi dicite de me?

Qui pote: uis dicam: nugaris cum tibi calue

Pinguis aqualiculus propenso sesquipede extet.

O lane a tergo. Eiusmodi popularis auræ cupidosa tergo postea irrideri significat. Ianū autē ppter ea inuocat: quod cū bifrons pingat: a tergo nequeat irrideri. Nulla ciconia. Extremis digitis in rostri formā collectis crebra manus & brachii motatione ciconiæ col lum & caput exprimitur in eius infamiā: quem ridemus. Pinfit. Pinso uerbū antiquum est. Nam ante malog: usus frumenta in pilis pin sebant. Vnde & pinsores dicti sunt. q po stea pistores cognomiati. Nec manus auriculas imitata ē mobilis albas. Applicatis expā

O lane a tergo quem nulla ciconia pinfit:
Nec manus auriculas imitata est mobilis albas
Nec linguæ quantum siciat canis apula tantum
Vos o patritius sanguis quos uiuere fas est
Occipiti cæco posticæ occurrite sannæ
Quis populi sermo est: quid enim nisi carmina molli
Nunc demum numero effluere: ut per leue seueros
Effundat iunctura unguis: scit tendere uersum
Non secus ac si oculo rubricam dirigat uno
Siue opus in mores: in luxum et prandia regum.
Dicere res grandes nostro dat musa poetæ
Ecce modo heroas sensus afferre uidemus

faꝝ manuū ad rpa pol licibus crebro palmagē motu asini aures non si ne risu representant in eius ludibriū: quæ a ter go irrideamus. Quod a Midæ auribus tractū est. Nec linguæ tantū. Linguā in aliquē exer tare irrisionis ē signū. Siciat canis appula q̄tū Canis per æstum defa tigata multum linguæ exertat: in appulia præ fertim: ubi calores im mense sunt. Vnde eā si ricolosam Horatius ap pellauit. Vos o patri tius sanguis. Meliores hortatur & quog: scrip ta diuturniora futura

sint: ne plausu & adulationibus capiantur: quo tales Irrisiones effugiant. Occipiti cæco. Occiput & occipitiū posterior capitis est pars. Quam iure cæcam: cum oculis careat: ap pellauit. Posticæ occurrite sannæ Euitate irrisionem: quæ ab occipitio distorto ore & la bris contractis fit anteriorū dentium ostentatione. Quo uocabulo & lunenalis est usus. I. nunc & dubita qua forbeat æra sannæ Tullia. Hinc sannones ridiculi hoies: in dictis que fatui appellant. Cicero ad papirium petum salis enim satis est: sannionum parum. Sannatores quoque eos: qui benigne irrident: nūcupamus: Desannare etiam p fastidiū deridere significat. Posticæ sannæ. Postica dicunt quæ post nos sunt: sicut antica quæ ante. Vnde posticum hostium: in posteriore parte ædiū situm dicitur. Horatius. Postico falle clientē. Quis populi sermo est: Ventosi scriptoris interrogatio quid de se populus colloquat. Quis. n. respondentis assentatio. Enim autem ornatus & metri causa posuit Virgilius. Quam pius æneas tibi enim tibi maxima in uno pactat. Molli numero flu ere. Nunc tandem elaborata perfecta que ad amussim carmina esse. Ut per leue seueros effundat iunctura unguis. Translatio ab iis est: qui unguibus: lapidū cohærentē iunctu ram probant. Marmorarii. n. iuncturas marmog: tunc absolutas existimāt: cum unguis superductus nihil offendit. Hinc ad unguē facta esse dicimus: quæ absolutissima eē pu tari uolumus. Per læue. Leuigatum & planū. Læue. n. cum prima syllaba per æ diphton gum effertur: nitidū & perpolitū: sine diphtogo uero prima breui: minime ponderosū significat. Oculo rubricā dirigat uno. Lignarii fabri: lapidumque sectores rubricata li nea opus dirigunt unoque oculo clauso eius rectitudinē metiunt: ne uago ambog: oculo rum discursu norma rectitudinis conturbetur. Rubrica uero pluribus nascitur locis: ru braque est & minio proxima colore. palma lemnia dabatur. fabris uero utilissima egyptia & affricana. In mores: in luxum in prandia regum. Quidā mores p comœdia: luxū pro satyra regū p prandia p tragœdia ponunt. In his sane uerbis cæsa oratione sine copu la interuallis distinctis arculus exornatio ē. Ecce modo heroas sensus. Ecce demonstrā di aduerbiū ē. Atque ut Alconius pedianus in Verrē scribit: i rebus i puissis Ciceronis p priū est. q non sine diligenti cura Virgilius quotiēs opus fuit sibi desumpsit: & hoc quo que in loco summa cū arte Persius posuit. Ineptos enim atque ineruditos poetas non ex pectato ac quasi de iprouiso reprehēdit. Qui cum lucū describere: aut ruris commoda laudare: quæ quidem parua sunt: nesciant: maxima tamen aggredi non erubescant.

Nugari solitos: græce uel græcorum more nugas inferere: uel græce describere. Quod Horatius quoque in sermonibus carpit: a Quirino se monitum dicens: ne græcorum cateruas implere uelit. Nec ponere lucum artifices: nec qui artificiose aliquem describere lucum sciunt: ponere. n. scribere est. Lucus uero a contrario nomine traxit: quia opaca adubratio parum luceat. Rus fatuque: fertile accopiosum: quodque saturare colentes possit. Et fumosa palilia fœno. Pales dea pabulorum est: cui pastoralia sacra palilia quæ & parilia nuncupant: ad lupos arcædos morbosque a pecore depellendos a pastoribus in agris fiebant undecimo cal. maii: quo die Romulus urbem fundauit. Fumosa uero dixit: quod stipulæ ac fœni manipulos pastores incenderent unde fumi ingens copia emanabat. Tibullus: ille leuis stipulæ solennis porus acruos accendet

Nugari solitos græce: nec ponere lucos

Artifices nec rus saturum laudare: ubi corbes

Et focus et porci: et fumosa palilia fœno:

Vnde remus sulcoque terens dentalia quinti:

Quem trepida ante boues dictaturam induit uxor.

Et tua aratra domum licitor tulit. euge poeta

Est nunc brisei quem uenosus liber acci

flammas transfilietque sacras. Vnde remus: ex quo rure Remus & Quintius puenerunt Parechasis autem: hoc est egressio quædam in ruris honore est: quæ cum suo loco ponitur: ornatum maximum confert: sed raras aptasque interserere conuenit. Sulcoque terens dentalia quinti: ad. L. Quintium cincinnatum dictatorem dictum missi legati: nudum eum arantem inuenerunt: sed dictaturæ insignibus sumptis uolscos: fabinosque domuit: deque iis triumphauit. Sextodecimo autem die dictatura deposita ad agriculturam reuertit. Dentalia: dentalium lignum est in quod uomer immittitur. Vir. Duplici aptant dentalia dorso. Dictaturam induit: magistratum perueste: quam dictaturam ineuntes assumunt ponit. Dictator autem ut Varroni placet: appellatus est: quod a consule diceret: eiusque dicto audientes omnes essent. Licitor: licitores Romulus primus instituit: a ligandoque appellauit: hi carnificis officio fungentes uirgæ fasciculum cum securi ligatum portabant: magistratusque præbant: ac quoties iussi erant fasces soluentes: prius uirgis reum cædebant: mox securi feriebat. Liuius de Bruti filiorum cæde: Missique licitores ad sumendum supplicium: nudatos uirgis cædunt: securique feriunt. Euge poeta: Ironice cum irrisione clara uoce pronuntiandum est. Ridet. n. quod cum leuia ignoret: heroicis sensus attigerit. Est nunc brisei quem uenosus liber acci. eos nunc reprehendit: qui antiquitatis præcipidi melioribus grauioribusque omissis Accium Pacuumque legebat: dupliciter autem hunc locum a peritioribus legi uideo. Quidam in laudem Accii uenosum librum: sanguine abundante: gradiloquum atque aiosum intelligunt: ut apud Hora. Aiosique accius oris. Bryseum uero Bacchicum legunt: quonia in tutela bachi poetæ sunt. cæteri penitus contra sentiunt. Bryseum. n. furor in saniaque bachante: ut mistri liberi patris solent: & uenosum eius librum tanquam male descriptum ponunt. nam cum Persius cerneret accii & pacui fabulas neglectis potioribus crebro legi indignatus nullam grauem atque utilem lectionem concelebrari: non in lectores tantum sed et in scriptores ipsos modeste inuehit: alterque uenosum: uerucosum alterque esse dicens. quod ob eam sanam fecit. ut ab eorum assidua lectione facilius homines remoueret. quod neque in Persio admiretur Horatius. quoque uerustiores poetas pleraque nimis antique dureque dicere: & lutulentum cecilium fluere & recte nec ne crocum floresque pambulet accii fabula dubitare se scribit. Brysei accii Bryseus ex uariis bacci cognominibus unum est. Quod aliquid a brysea ciuitate aoniæ: in qua Bacchus colebatur. quodam antiquo uerbo bryo: quod emano. scaturioque significat: dici uolunt quonia uel ex aluearibus mella: uel ex uuis musta exprimere prius docuit. Qui cum noui scriptores sint ueritas quæ in occulto lateat: ipse quoque eam opinionem subiiciat in qua doctos plerosque ire prospicio. quod bryseum potius quam byrseum baccum cognouit a byrsa pelle: quod in bellis iduebat: existimat. ii. Nam apud Diodorum quito uolumine baccum in præliis pardalorum pellibus usum constat. Byrsam autem corium ac tergus significare ostendit. Virgi. Mercati que solum facti de nomine Byrsam Taurino quæ possent circudare tergo. Postea uero quod huius cognominis causam reddidimus: non alienum a proposito nostro uidebitur: qui ad utilitatem discentium hæc scribimus: si cætera quoque bacci cognomina apud alios passim dispersa: nos hunc in locum breuiter redegerimus. Bacchus: ut Diodorus refert: a mulieribus dictus est. quæ

illum bacchantes: hoc ē furētēs sequebātūr. Ab Ioue autē parente: urbe quæ nyfa: ubi edu-
catus a nymphis fuit: Dionysius appellat. Liber pater: Lieusque dicitur: aut quod libera-
tem loquendi præstet: aut quod uinum: cuius inuentor fuit: a curis homines liberet: aut
quod exercitum apud Indos sua sapientia liberauit. A qua lysii quoque cognomē a græ-
cis auctore Plutar. meruit: & si quidam alia lyein: quod soluere significat: dictū putant.
Leneus uero a torculari: quo uinum exprimit: dictus est. Bromius atque Pyrgenius a to-

Sunt quos pacuiusque: et uerucosa moretur
Anthiopa erumnis cor luctificabile fulta.
Hos monitus pueris patres infundere lippos
Cum uideas: quæris ne unde hæc sartago loquendi
Venerit in linguas: unde istud dedecus: in quo

nitru: qui eius in ortu
contigit dicitur. Mitro-
phoros: quod mitra ca-
put ligabat si quando
uini potu agitabatur: ē
appellatus. Dimitora
quoque: hoc est bima-
trem nuncupatum tra-
dunt: quod ex uno pa-
tre duabusque matri-
bus gemini Dionysii or-

ti sunt. Antea. n. Iuppiter ex Proserpina aliū Dionysium procrearat. Triumphator etiā
dicit: qd̄ de Indis oīum primus in patriā rediēs triūphauit. Bassareus a longæ uestis ha-
bitu. Euchius ab Iouis laudatione: uel a uoce bacchantium dictus fert. Nyseus a nyfa ur-
be. Iachus ab effusione: uel uini: uel uocis lætitiæ causa nominat. Thyoneus a matris co-
gnomine: quæ Thyone dicit: nuncupat. Venosus liber: Venarum plenus & malusa lu-
cidis gemmis translatio ē preciosioribus sine uenis: Pli. de carbunculis. Archelaus & in
ægypto circa Thebas nasci tradidit: fragiles: uenosas: moriēti carboni similes. Acci: Acci
p accii per apocopen figurā legitur: quæ est ablatio litteræ uel syllabæ de fine dictionis.
De Accio uero Eusebius de temporibus olympiadē centesima & sexagesima hæc scribit:
Accius tragœdiæ scriptor agnoscitur natus Mancino & Serano consulibus parentibus
libertinis: & seni iam Pacuuiō tarēti sua scripta recitauit: a quo & fundus accianus iuxta
pisaurum dicitur: q̄a illuc ex urbe inter colonos fuerat deductus. Sunt quos Pacuuius:
Idem auctor Olympiadē sexta & quinquagesima supra centesimā de Pacuuiō hæc refert:
Pacuuius brundisus tragœdiæ scriptor clarus habet. Ennii poetæ ex filia nepos: ui-
xitque Romæ quoad picturam exercuit: ac fabulas uēditauit. Deinde tarentū transgres-
sus prope nonagenarius diem obiit. Verucosa antiopa: Si in laudem Pacuii referemus.
Verucosa pro aspera laboriosaque sumemus. Si uero quod plures consentiūt: contra Pa-
cuuiū exponemus. Verucosam hoc ē non apposita descripta intelligēs: sicut h. ueruca
corpus: ita inæqualitas stilum deturpat. Veruca at carūcula eminēs in corpore ē sine pru-
ritu: cuius sanguis fricatione alias quoque contactu creat. De ea. Qu. Serenus. Interdū
existit turpi ueruca papilla. Et mox: si rupta immēsos fundit ueruca cruores. Locū etiā
in monte editiorem atque excelsiorem uerucam antiqui nominauere. Pacuuius & ueru-
cosa antiopa Endiadis hoc loco figura ē: quæ fit quotiens una res diuiditur in duas con-
iūctione: quæ tamen in unum soluūtur coniūctione detracta. Antiopā enim Pacuuii in-
telligit: ut apud Vir. Pateris libamus & auro: p aureis pateris. Antiopa erumnis cor lucti-
ficabile fulta. Lycus thebag rex antiopam Nictēi Lesbēi regis filiam uxorē duxit. Quā
ab Ioue in satyri formam conuerso grauidam factam repudiavit: Dirceque nouam con-
iugem superduxit. Hæc uerita ne Lycus quandoque se reconciliaret antiopæ eam graui
seruitio pressit: atque in uinculis tenuit. Sed instante partus tempore: regalibus manicis
ruptis: i citheronē effugit: illicque Zetum & Amphionem sustulit. Qui primum a pasto-
re quodam educati: longo postea interuallo a matre recogniti: cūctaque edocti: in eius ul-
tione & Lycum interfecerunt: & Thebano regno occupato Dirce tauro indomito alli-
gatam adeo usque fontem extra thebana mœnia distraxerunt: qui ab ea Dirce cognomi-
natur. Hos pueris monitus: Cū parentes uideas scriptis antiquorū tragicis ac mollibus
delectari: filiosque talia etiā edocere: mirandum non ē hanc parum uirilem atque ener-
tiem loquendi consuetudinem increuisse. Patres lippos: Oculorum uitium ad animi p-
spiciam transtulit. Lippitudo enim morbus oculorum est mouens inspicienti fastidi-
tum. Hæc sartago loquendi: Sartaginem quæ latinæ frixorium dicitur: quia crepitum
confusum in frictu emittit pro corrupto ac deprauato loquendi more accepit.

b

Trossulus laevis: Eques cultus & nitidus. Trossulos. n. eqtes antiquitas: ut Festus memi-
nit: appellauit q sine peditu auxilio tuscosq oppidum Trossulum expugnarunt: quod &
Pli. tertio & trigesimo libro his uerbis plane significat. Quin etiā ipsum equitum nomē
sæpe uariatū ē: in iis quoque q ad equitatum trahebantur. Celeres sub Romulo appel-
lati sunt: deinde flexumines: postea Trossuli: cum oppidum in tuscis citra uulsinius hoc
nomine passuum nouē milia sine ullo adiuuēto peditum cepissent. Exultat: Gestit &

applaudit. Per subse-
lia: a sedendo sedes ac
sella dicta est. Hinc sub-
sellium: qd non plane
erat sella: sicut subsipe-
re: nō plane sapere dī.
Sūt at pprie Asc. autore
subsellia triūuirosq tri-
bunosq: quæstosq & hu-
iusmodi minora iudi-
cia exercentium: q non
in sellis currulibus nec
tribunalibus: sed i sub-
sellis confidebant. Re-
citaturi at poemata au-
ditoribus subsellia ster-
nunt: Iuue. de Statio:
Sed cū fregit subse-
lia uersu. Nil ne pudet:

Senex cū sis: in qua ætate prudētia maior inesse dēt: nōne pudet eiusmodi assentationi-
bus delectari. Pericula: Quæ ex tali assentatoria laude: quæ insanire ppe nos facit: oriū-
tur. Quin tepidum hoc optes audire decenter: Quin uehementer laudari: tibi que am-
plaudi desideres: & ingenti uoluptate afficiaris: cum audis assentatores scripta tua: quæ
tepidum sunt decenter ac bene composita prædicantes. Tepidum: Quæ inepte descripta
sunt: iure tepida nūcupat: cū in calore sanguinis ingenii uis consistat. Fur es ait Pedio:
Ornatū: lasciuiaque uerborū: atque arte orationis tantū romanos teneri dicit: ut non so-
lum in poematibus: sed etiā in causis pagendis eiusmodi mollitudine aburant. Ponit at
aliquē furti peditū accusantē. Pedius qd: Qua defensione se Pedius tueat: cū i ius uenit:
ostēdit. Crimina rasis librat i antithetis: Cū obiecta crimina debeat ualidis rationibus
confutare: quoniā p magna reo uincendi spes i cōsutatione locata ē: eius loco figuris elo-
cutiōis abutit atque i re leui: fūcoque ofonis occupatus: uires ac nervos causæ prætermi-
tit. Antitheton uero figura: Quin. autore contra positū: uel contentio dī: cū singula sin-
gulis: uel bina binis opponūt. Rasis at p politis & elimatis tāq pilo carētibus posuit. Libra
re uero a libra tractū: æstimare ppēdereque significat. Bellū hoc bellū ē: Oru q tā lasci-
ua scripta laudas: dicis que hoc bellū & hoc bellū ē: es ne tā pditis moribus hæc ut pbes.
An Romule cæues: romulū p romāis ponit: q eūdē que colūt imitari deberēt. Tanq uero
d'uirilitate Romuli dubitaret: an romule cæues inqt: Moris. n. romāosq scriptosq fuit: cū
i quēpiā inueherēt: romulū inuocare. Catul. Cinæde romule hæc uidebis & feres. Cæue-
re at cinædosq ē leniter & oscene clunes dū subagitant mouentiū. Men moueat: Simili-
tudo ē apte concinneque posita. Ait. n. si reū uidero tali uerborū artificioso lenocinio se-
tuerēt: p inde ad misericordiā cōmouebor: ac si naufragū casū suū in tabula depictū cir-
cūferentē: cātare audirē. Cui sic cantanti: cū plorare debeat: se assē datūq negat. Quo-
dicto illud horatianū ostēdit: illi in primis dolendū eē: q sui misereri alios uelit. Cum
fracta te in trabe pictū ex humero portes. Moserat eog: q maris periculū euasisset: depi-
ctū naufragiū in tabella appēsa humeris circūferre: ut infortunio cognito ab inspectā-
bus naufragiūque miserātibz stipē sibi aliquā compararet. Fracta in trabem: In aliquo
fractæ nauis fragmēto. Verū nec nocte paratū plorabit: Vere & ex corde: ex aīoque do-
lebit & se sine talibus dicēdi figuris tuebit: q me ollet ad sui misericordiā commouere.
Sed nūeris decor ē: Cū Persius eiusmodi sermonis lasciuia & mollitiē reprehendisset:
Responder aduersarius decorē: quo ueteres carebāt: tali scribendi stilo quæsitum esse.

Trossulus exultat tibi per subse-
lia laevis
Nil ne pudet capiti non posse pericula cano
Pellere? quin tepidum hoc optes audire decenter
Fur es ait pedio pedius quid? crimina rasis
Librat in antithetis: doctas posuisse figuras
Laudatur: bellum hoc: bellum est? an romule cæues?
Men moueat quippe: et cantet si naufragus assem
Protulerim? cantas cum fracta te in trabe pictum
Ex humero portes: uerum nec nocte paratum
Plorabit: qui me uolet incuruasse quærela.
Sed numeris decor est: et iunctura addita crudis

Claudere sic didicit uersum berecinthius athis: Auctoritatē poetarū sui sæculi affert: q̄ sic uersus componere consuevit: ut ostēdat non reprehensionē: sed laudē illos mereri: q̄ cum lepore ac uenere scribunt. Athin uero q̄dā propriū nomen poetæ dicunt: de quo Martia. ad Clasticū: Nec dicat mihi luculētus atis. Nonnulli confictū nomen p̄ euitato ac molli poeta ponūt: cuiusmodi Phrygius atisa Cybele dilectus fuisse dicit. Peritiores: q̄dā non p̄prium aut effictū poetæ nomē: sed fabulā ipsam d' athi conscriptā intelligūt.

Claudere sic didicit uersum berecinthius athis
Et qui cæruleum dirimebat nereia delphin
Sic costam longo subduximus apenino
Arma uirum nonne hoc spum osum et cortice pingui
Ut ramale uetus prægrandi subere coctum:
Quid nam igitur tenerum et laxa ceruice legendum est
Torua mimalloneis imperunt cornua bombis

Cæterū berecinthus: mons & urbs i phrygia est. Quo in loco mater deorū Cybele: quæ athi dilexerat: colebat. Unde & ipse quoque athis berecinthius nominat.

Delphin: Delphini fabulā pelago illudentis: ac uel Arionē metineū: uel quēpiā aliū deuehētis: ab aliquo eius ætatis poeta descriptam reor.

Nereū uero p̄ mari posuit: cū deus marinus sit Oceani & Thetios filius. Sic costā longo subduximus apenino. Longū apeninum aliq̄ p̄ exámetro uersu legūt: cui costa subducitur: cū spondeus p̄ dactilo q̄nta in sede ponit: uersumque antiquioris esse poetæ uolūt. Quidā uero apeninū montē p̄ multitudinē ueterū poetarū: & costā p̄ eorū ruditate duri neque accipiūt: ut respondentis depulsio talis sit. Hunc nostrū scribēdi mōrem o Persi non iure arguis q̄ nimis apparatus & mollis sit. Eiusmodi. n. stilo ruditatē oēm tanq̄ sil uosam quāndā costā apenino lōgo. i. multo carmini abstulimus: decorēque ac uenustatē omni turgiditate remota addidimus. Arma uig: Quod multā inflationē carminibus nouissimi poetæ subtraxerint exēplo ostendit: dicit. n. Nonne tibi o Persi: ut cæterorū omit tā: uel maronianū opus inflatū turgidūque uidet. Vegrādi subere: Et si scio prægrandi subere scriptū in oībus fere exēplaribus præter q̄ ad modū paucis reperiri: ut ego tamen uegrandi potius q̄ prægrandi legendū putarim: Porphirion grāmaticus me admonuit. Is i sermones Horatii sup Vepallida lecto defiliat mulier sic scribit: Quidā putauerūt uepallidā nūc unā partem orōnis eē: ut uegrandi subere coctū ait Persius flaccus. Præterea cū suber autore Pli. uolumine sextodecimo arbor minima inter glādiferas sit: iure eam Persius uegrandē. i. parūā minutāque respectu aliarū arborū glandē ferentiū appellauit. Vegrandē uero male grandē & parūū significare apertū est. Ve. n. syllabā rei parūā ueteres præponebāt: unde ueionē: parūū iouē: & uegrandē fabā: minutā fabam uocabant. In eadē significatione Ausonius secūdo epigrāmaton libro ait: Hic sæpe falsus messibus uegrādibus. Var. quoque secūdo de re rustica: idē p̄bat de foetura ouium sic scribēs: Quod quæ postea concipiūt: siūt uegrādes atque imbecillæ: Quare cū inter glādiferas minima suber sit: uegrādis uero parūū significet: si prægrandi legeret: eēt cū contra arboris quantitātē: tū Porphirionis doctissimi atque diligentissimi uiri auctoritatē. Sunt tamē q̄ Porphirionis testimonio ducti: cū uegrādi legendū assentiant: p̄ multū & ualde grādī accipiūt q̄dam prægrandi potius legi uolūt. Coctum: Antiquū. Multi. n. tēporis aliq̄d coctū dī: unde recocti hoīes ipso usu & frequentia & longitudie tēporis cautiōres: exercitatō resque facti cognomināt: Hora. in sermo. Plærūque recoctus scriba ex quinque uiro coruū deludet hiantē. Quid nā igit tenet: Si stilus uirgilianus turgidus & inflatus uidet tibi: Respondet Persius: quidnam graue & ornatū putandum est. Et laxa ceruice: Libera ac remissa ceruice: & quæ p̄ qualitate carminis inflectat. Torua mimalloneis. Etsi q̄dā hæc Persii uerba putāt cū indignatione interrogātis: an hæc talia carminia sint: quæ laxa ceruice legant: fatius tamē ē: ut ea respondēti aduersario tribuamus. Cū. n. poeta interrogari: qd laxa ceruice legendum esset: ex quo Virgilium non probaret: Respondet ille hæc carmina quæ subiūgit eiusmodi eē: ut iocunde ac flexibiliter legi possint: quæ sane carmina uel alicuius poetæ contemporanei: uel Neronis principis sunt: quæ constat autore Suetonio uersus notissimos conscripsisse. Hos aut maxime uersus poeta posuit in eorū reprehensionem: qui grandiorē sonū captantes: rerum sensus nequaquam aduertunt.

Mimaloneis bombis: Mimalones bacchæ mulieres sunt cornua in orgiis ferentes: ea quæ spiritu inflates. Cognominat uero ut plures autumat: a mima mote ionia: de quo Pli. li. quinto & Stra. quartodecimo referunt: In ionia. n. iuxta lebedum: quæ urbs non pcul a minate locata est: artificium liberi pris conuentus est: & Ionum habitatio: usque in Helespontum: in qua solenia & certamia libero pri quot annis celebrant. Vex qdem ex doctioribus a mimume græco uerbo: qd imitor significat: Mimalones dictas aiunt: q libez prem imitent: & ad eius imitationem cornua

ferret. unde et Cassandra Lycophoron clari mimalone appellat: qd i claro: ubi Apollinis responsa dabant: arte uaticinandi ab eo edocta in uaticiniis illum imitaret. Torua cornua: ad sonantium toruitate respexit. Toruum at a tau

Et lectum uitulo caput ablatura superbo

Bassaris: et lineam menas flexura corimbis

Euchion ingemmat reparabilis aphonat aecho.

Hæc fierent si testiculi uena uilla paterni

Viueret in nobis summa de lumbe saliuua.

Hoc natat in labris: et in udo est menas et athis

ris tractum est: cum quadam truculentia irati respectant. Cornua uero inflexa erant a curuo aere qd ea curuarent: cognominata. Inde cornicen: ut a tuba tubicen deriuat. In orgiis at propterea cornibus utebant: qd bacchus illis in capite usus sit. Ei uero cornua dedit antiquitas: uel qd hoies nimio uino: cuius ipse inuictor fuerit: truces fieri. Vel ut Dio. placet: qd primus tauros iugo submiserit: atque arare terras docuerit. Vitulo caput ablatura superbo bassaris: Pentheus Echionis filius Thebarum rex liberi pris numen: ira contemns dei ab Agave matre reliqsque thyadibus uitulo eum esse credentibus disceptus est. Bassarides autem bacchæ sunt a Bassareo appellatae. Bassareus uero unum e cognominibus bacchi est. Hor. non ego te candide bassareum inuitum quatiã. Agene aut uestis: qua induebat autore Porphirio ne bassareus dicitur. Ea sane uestis ad pedes fluebat. Statius: Si decet aurata bacchum uestigia palla urere. A bassara uero loco Lydia cognominata est: ut noui quidam scriptores Iphis madaure. Et lyncem menas flexura: a tygris lyncibusque bacchi currus trahebat. Stra. Effrenæ dextra leuaque sequuntur lynces: & uda mero lambunt rerinacula tygres. Baccha uero mulier i liberi pris mysteriis lyncem ad dei cursum positam tam auriga deflectebat. Lynx quod ut Pli. locis pluribus autor est: binos utrinque digitos habet linguaque serpentium simile in magna longitudine porrigit: gradibusque unguibus ceu graculus est: circumagiturque collum i aduersum se. Peregrina est auis & clarissime cernit atque i aethiopia nascitur. Menas: Menades a matris nome græco uerbo: qd furor significat: appellatae: ut Diodoro. i quinto scribit: Bacchæ mulieres sunt libez prem sepe secuta. Corymbis: Corymbi acini hederæ sunt: quibus bacchus coronabatur: Tibullus: Sed uarii flore: & frons redimita corymbis. Euchion ingemmat: Vt Acron scribit ex eo: qd bonum significat & hios filium euchionis componit. Ait. n. bacchum in leonem conuersum: primum deorum omnium illi giganteum i praelio affuisse: Rhoetumque interfecisse: ex quo facto eum Iuppiter ita laudauit euchionem. i. boue filium. Porphirion at a uoce bacchantium dictum refert. Nam hæc uox i bacchi sacris iactabatur. Ob qd ingeminari euchion dixit. Reparabilis echo: Quæ ipsa repercussione uocis: ut i conuallibus & concameratis locis audimus: reparat. Natura. n. locorum euenit & plarumque conuallium: ut acceptæ uoces numerosiore percussu multiplicent. Nomenque echo eiusmodi uoci a græcis datum est ut Pli. sexto & trigesimo libro scribit. Hæc fierent: Indignanter cum acrimonia uultus & ceruicis agitatione: uoceque clariore legendum est. Ait. n. Persius: Si quod i nobis utilitatis. prius super eest: nequaquam scripta eiusmodi probaremus. Hoc de lube natat i labris: Hæc mollia & enervia saepe legimus: crebroque in ore habemus. Genitalis at feminis sedes in lube est. Vnde a sacris Iphis lubeos ut praecingamus: admonemur. De lube uero hominem effeminatum & molle ob nimiam uenerem dicimus. Hinc dicitur lube carne pro lasciuo: minimeque uirili transferretur. Et i udo est menas & hatis: dicitur menade atque hatu uersus crebro leguntur. In translatione at uerbore manet. Nam cum saliuua ac natate posuerit: nunc merito uduum addidit. Vocis. n. iter uduum est: quæ per udam arteriam ac fauicium uiam labitur: Virg. de almonem. Hæsit. n. sub guttere uulnus & udam uocis iter. Nec pluteum cadit: nec demorsos sapit ungues. Neque accurate neque appositæ scriptum est: ex Horatio uero transtulit: qui in sermonibus ait. Er in uersu faciendo. Saepè caput scaberet uiuos & roderet ungues. Stilus autem tardus potius ac diligens: qd celer & laquidus esse debet. Nam quod bene scribitur satis celeriter scribitur. Qui uero moram sibi

Id iudiciūque apponūt ī ipso limæ lobore irati interdū & caput scabūt & plūteos cædūt & extremos unguēs morficāt; quæ tamē corā aliis fieri non decet. Nā ut scribit Quin. ridicula sunt; nisi cū soli sumus. Nec plūteū cædit; Plutei pprie crates e corio crudo intēte sunt; quæ militibus opus faciētibus; ne ab hostibus lædi possent; opponebant. Postea uero ē tabulæ qbus aliqd præsepiret; eodē noie distæ sūt. hinc librog & tabulag; signo rūque repositoria; plutei appellant. Iuue. Et iubet archetypos pluteum seruare cleantas.

Nec pluteum cædit: nec demorfos sapit unguēs.
Sed quid opus teneras mordaci radere uero
Auriculas uide sis nec maiorum tibi forte
Limina frigescant: sonat hic de nare canina
Littera per me equidem sint omnia protinus alba
Nil moror: euge omnes etenim bene mire eritis res:
Hoc iuuat: hic inquis ueto quisq̄ faxit oletum
Pinge duos angues: sacer est pueri locus extra
Meite discedo: secuit lucilius urbem.

Sed quid opus teneras mordaci radere uero auriculas: Interrogat aduersarius qd causa sit. cur alios reprehēdēdo odiū ī se contrahit. Admonet at ex eiusmodi scriptis: mortis ei periculū imminere. Magna uero ī his uerbis est uis: Nā & mordax uerū esse & non tāgere: sed radere aures: atque eas teneras dixit: utpote quæ celestius reprehensionem admittant ppter ea que

uehēmētius indignent. Vide sis ne maiorū tibi forte limina frigescāt: Vide si satyrā scripseris; ne a potētioribus occidaris. Frigescere. n. sibi potētiorū limina nihil ē aliud: q̄ a potētioribus frigore: hoc ē morte; quæ frigus uel caloris extincta inducit feriri. Torus uero hic locus ex Trebatiano admonitu apud Hora. sumptus ē. O puer ut sis uitalis metuo: & maiorū ne qs amicus frigore te feriat. Sonat hic de nare canina lra: Hac tua in satyra tāta inē mordacitas q̄ tā irritatus canis rigēdo solet ostēdere. R. at lra canibus tribuit. Irati. n. canes restrictis dēribus. R. lram ringēdo exprimūt: Vnde & irritare Dona. autore ductū ē. Per me eqdē sint oīa ptinus alba: Ironice responder plius: q̄tū ad me ptinet ne mo nigra: turpique nota afficiet. Nihil. n. ī quēpiā scribā. Euge oēs bene mire eritis res: Assentiētis ppe: & quasi sponte sua congratulātis: q̄ bene se res habebit: si satyram non atigerit. Torū uero p ironiā cū risu legendū ē. Nā tacite eū ridēs: oīa uitia hominū se descripturū significat. Hoc iuuat: Si ppe mentē tuā pspicio: quēq̄ non reprehēdi te iuuat.

Hic inqs uero qsq̄ faxit oletū: Veto ne qs hic uentrē exoneret. In re aut subsordida similitudo assūpta ē. Ait. n. Hic uetas excrementa deponi: q̄ si satyrici carminis graue olētia quēq̄ potētiorū notari phibes. Oletū uero ab oleo: qd̄ in præterito & olui facit & oleui: unde oletū deducit: tractū ē: Autore at Festo stercus humanū significat. Veranius. Sacerdotalia i sacratio fecit oletū. pprie uero p loco: in quo meminimus atque excernimus: ponitur. Tacitus ī Nerone: Gymnasiū eo anno dedicatū a Nerone prabitūque oletū eqri ac senatui. Pinge duos angues: quoniā hic exercendū: hoc ē ī aliq̄ primatē inuehēdū eē nequaq̄ cēs. Pinge aliqd̄ signū: quo moneat a qbus mihi sit abstinedū. Geniū uero loci p angues ostēdit. Nā locū nullū ueteres carere genio putauerūt: q̄ p anguiū picturā gēio sacratio demonstrabat: Vir. Incertus geniū ne loci: famulū ne parētis eē putet. Duplex uero eorū gēus ē autore Pli. nono & uigesimo li. Quidā. n. in aq̄: nonnulli in terra uiuūt inter se fere p similes. Pulcherrimum uero anguiū gēus ē qd̄ ī aq̄ uiuūt: hydri uocāt: sed hi noxii ac nulli serpentiū inferiores ueneno. Ceteri placidi ac fere semp innocui sūt. In terrenis at anguib; multa eē remedia credebāt: uulgoque Romæ & ī domibus pascebatur: Aesculapioque salutis ac medicæ deo cōsecrabāt. pueri sacer ē locus: extra meite. Veteres qbus ī locis oletū fieri uolebāt: angues tāq̄ loci geniū depingebāt: quo signo p spectro idē metu pueri discedebāt: p quā similitudinē pollicet: si sibi ostēderit a qbus abstinedū sit: nō ī eos q̄piā se scripturū: sed illi hinc tāq̄ e loco quodā uetito discessurū. Discedo: se paratū a reliqs hoc uerbū cū aliquo itervallo pnūciādū ē: quo melius Persii asseueratio de sua discessione picipiat. Secuit lucilius urbē: cū supius nihil se scripturū pmisisset: uolūtate nūc imutata: cū lucilio iqt: Horatioque licuerit quēuis apte magna cū libertate reprehēdere: cur nō & mihi satyrā scribere: uel clāculū cōcedet. Secuit: hoc uerbo amaritudinē acrimoniāque Lucillii exprimit: q̄ nō cōtētus paucos intra satyræ legē reprehēdere: totā urbē acrius flagellarit. Te lupe muti: Lucilliu maiorē Pompeii magni fuisse cōstat.

Nam Pompeii atia: Lucilii soror fuit: eius nobilitatis Hora. in sermo. meminit. Quic-
qd sum ego: quis infra Lucili cēsum. Ex arūca uero urbe non pcul a Pontinis paludibus
genus duxit: luue. Per quē magnus equos arūca flexit alūnus. Acer at & uioles poeta fuit
primusque apud latinos satyrā scripsit. Sed in primo eius libro: ut apud Serui. legit: Dii
conci iū hñe: & d' interitu lupi cuiusdā in repu. ducis ager inducūt. Mutiū quoque præ-
potentē: sed malū ac noxiū ciuē carmine suo pstrinxit. De lupo Ho. Famosi que lupo
cooperto uersibus: De

Mutio luue. qd refert
scriptis ignoscat Muti-
us: an nō. Et genuinū
fregit i illis: qui alios re-
prehēdunt: genuinū dē-
tem agitare: qsi contun-
dere morficus: lacerare
que dicunt: Hiero. ad
Marcellā. In plarisque
puinciis familiare est:
ut genuino dēte se lace-
rēt. V ex quoniā ad ge-
nuinū peruentū ē: non

Te lupe te muti et genuinum fregit in illis.

Omne uaser uitium ridenti flaccus amico

Tangit: et admissus circum præcordia ludit

Calidus excusso populum suspendere naso.

Men mutire nephas: nec clam: nec cum scrobe nusq:

Hic tamen infodiam uidi: uidi ipse libelle

Auriculas asini quis non habet: hoc ego opertum

Hoc ridere meum: tam nil nulla tibi uendo

præter ré eē uidebit: si pauca d' dētibus Celsū: Pliniūque secuti scripserimus. Duriores
osse dētes sunt: quoz pars: maxillæ: pars superiori ossi malaz hæret. In hūano at ore q-
terni ordines dētū sūt. Ex his qterni primi lati & acuti: & qbus prio morsus affigit: pri-
mores a nostris: qā primi sūt: remici a græcis: qā secāt dicūt. Post hos rotūdi aliqtenus &
insertæ modū acuti: canini locati sūt: q hos loco tertio subsequūt duplices ac cibū confi-
ciētes molares dicūt: luue. Interque molares difficile crescēte cibo. Vitimi oium genuini
sūt q sero gigni solēt. Nā circiter. xx. annū quādoque & lxxx. innascunt: quoniā uero a
genis dependat: genuini cognomiātu. Et admissus circū præcordia ludit: Extat homi-
ni: ut Pli. xi. lib. scribit: ab inferiori uiscerz pte sepanē mēbranis quæ præcordia: qā cordi
prætēdunt: appellāt. Quāq ut lib. xxx. idē ait præcordia uno noīe extat in hoīe nūcupa-
mus. His in mēbranis præcipua ē sedes hilaritatis: q i titillatu maxie alaz intelligit non
alibi tenuiore cute humana: ob qd maxia illic dulcedo scabēdi est. Cuius rei Persius non
ignarus a lectoribus admissū Horatiū circa præcordia ludere: & eos quasi titillare signifi-
cat: Quod sane ad horatianos sales referēdū ē. Callidus excusso populū suspendere na-
so: Doctus populū reprehēdere ac ridere. Nasū. n. contrahimus: cū aliqde ridēus. Vn-
de nasuti p reprehēsoribus atque irrisoribus capiūt: Mar. Nasutus sis uis que licet: sis deni-
que nasus. Callidi uero: ut scribit Ci. iii. de natura deoz libro: dicti sūt: quoz tāq manus
ope: sic aiū usu concalluit. Men mutire nephas: cū Lucil. atque Hora. acriter & apte re-
prehēderit nonne me loq uel clāculū pmissū erit. Nec cū scrobe. Scrobes fossa intra ter-
rā manu facta ē ad uineas: uel arbōres conserēdas: uel metalla & quacūque alia fodiēda.

Nusq: respōdet aduersarius: ne i scrobe qdē & occulte licere ei queq corripere. Possumus
& aliter ordiare: ut cū p sius dixerit: Est ne me mutire ac loq nefas: ille respondeat: Nec
clā: nec cū scrobe te i altez loq decet. Qua qdē phibitione p sius subiratus qsi interrogas
cū idignatione derugata fronte respondeat. Nusq hoc ē: nonne saltē clā & cū scrobe mu-
tire possū. Ac deīde cū aliqtulo itervallo sedata uoce subiūgat. Hic tamē ifodiā: hūc fūū
libellū significās. Vidi uidi: conduplicatio color ē eius dē uerbi iteratione ad maiore af-
fectū ai exprimēdū: magis q qd sentit i aud: toz ais infigēdū. Ci. p Milone: Erit erit illd
pfecto tēpus & illucescet aliqdo dies. Auriculas asini quis non hēt: Mida Gordii filius
Phrygiæ rex inter Marsiā: uel ut Oui. scribit: inter panē atque Apollinē iudex electus ex
hebeti suo igenio: cū sniam p Marsiā tulisset: apollo eū asini isauribus deturpauit. hac
auriū d' formitas cū ceteros oīs præter tonforē eius lateret: tonfor uero nec reticere uisū
posset: nec pdere cuiq auderet: i agz secessit: scrobēque effodit: accapite i eā demisso tē-
nui uocula rettulit: q es midæ aures aspexisset: non multo post cū arūdines ibi nata leui
aura motaret: eadē uerba: quæ tonfor regius scrobi dixerat referēbāt: hoc ē: Auriculas asi-
ni Mida rex hēt: quo pacto hūc uersum prio poera posuit. Sed postea monente cornuto
ut nunc legit: imutauit: ne tā apte in se dictū Nero aduerteret. Cæterum mihi eiūsmo-
di figmentū diligentius pscrutanti simile ueri sit quod Philostratus libro sexto his uer-
bis scribit: Ipse enim Mida satyrorum genus participauit: quod ipsius aures manifestant.

Satyrus igitur quidam propter affinitatem ipsi illudebat in midae aures calumnias iactans: nec tuoce solū uegeti tibi in ipsum carmina decantabat. Hoc ego optū. hoc quod claculum scribo: quodque tam pueri fieri & a quoque non lectū iri existimas: nulla acciana iliade commutare. Audaci quocumque contempторibus: sed ab iis qui graues scriptores legere assueti sint & a satyra non abhorreat. legi uult. Cratinus uero atheniensis & Eupolis atque Aristophanes: que prae-grade senae appellat: prae-sicam comedia multa cum libertate ad describere. Palles: cum pallore legis uitioque me-

Iliada: audaci quicumque afflate craryno
 Iratum eupolidem praegrandi cum sene palles
 Aspice et haec si forte aliquid decoctius audis.
 Vnde uaporata lector mihi: ferueat aure
 Non hic qui in crepidas graiorum ludere gestit
 Sordidus: et lusco qui possit discere lusce.
 Sese aliquem credens italo quod honore supinus
 Fregerit heminas arreti ad ilis iniquas
 Nec qui abaco numeros et secto in puluere metas

tu. Si forte aliquid decoctius audis. Modestissime de se loquitur. ait. n. quocumque alios satyros legisti: meum quoque hoc opus aspice: nisi forte legi indignum sit. decoctius autem pro bene concocto & apposite scripto ponit. Contra superius crudos propter res quae non bene descriptae sunt appellauit. Vnde uaporata lector mihi ferueat aure. Vnde hoc est quod mei opis lectione erubescat lector eius a me

aure uaporata. quodam uetera exemplaria idem habent. Quo modo si legemus: non a proso: sed ab illis atque quibus satyris aure uaporata intelligemus. Vaporata aure. hodie quoque moris est. ut quem acriter reprehenderis: ei aure calefecisse dicas. non sine causa uero in puerbum hoc uerit. Aures. n. iditiam ad sunt: & in mulieribus commissum adulterium rubor produnt. Iuue. uexataeque comas & uultum aureque calere in equis & omnium iumentorum generum: ut Plinius. xi. uoluit auctor est: iditiam ad praefertur: fessis marcidis: nutantes pauidis. subrecte furibus: resolutae aegeris sunt. Auribus atque lacta. auc. a uocibus hauriedis impositum nomen est. unde Virg. Vocemque his auribus hausit. aut quae uocem ipsam graeci audiri uocant ab auditu per imitationem istae aures uelut aures sunt noiatae. In crepidas graiorum. Crepidas pro philo ponit: quia huiusmodi calciamenti genere utebantur. Et lusco qui possit dicere lusce. & qui sine aliquo defectu lusco exprobrat quod nulla sua culpa contigerit. quod non nisi ab ineptis fatuisque hominibus fit. Lusci uero quae hebetioris quandoque uisus repitum propter tamen altero capti oculo appellat. Italo quod honore supinus existimas se iam magnam uix esse factum ex quo adilitate adeptus est. Supinus uero: & si quodam pro superbo legunt: pro ociofo tamen & molli negligetique ponit. Quod a re ipsa tractum est. quod n. supini iacet: ociose ac molliter negligenter degunt. Sene. epistolarum ad lucilium libro. vi. Est quod mi lucili supinus & negligens qui in amici memoria ab aliqua regione admonitus reducit. Iuue. & multum referes de moecenatae supio. Moecenas uero est ab Horat. mollis scribitur: ut Malcius tunicus de illis abulatur. Hic & supinior in eadem significatione deductum est. Mar. Nusquam de litiae supiniores. Fregerit heminas arreti ad ilis iniquas. Postquam e sacro monte in urbem reuerfa est: aediles quatuor plebs creauit: qui sacrae priuarumque aedium curam haberet. Vnde & appellationem sortiti sunt. Aut quod ad eos facilis adirus plebi esset. Hi quoque anona praerant. Sed ceterae terepestatae cereales et appellati regiones pagorum: bant: mensurarumque & omnium ad anona pertinendum curam habebant. Iuue. & de mensura ius dicere: uasa miora fragere panosus uacuis aedilis ulubris. Hemina atque mensurae genus est: quod uinum uel frumentum metiebat. ab hemis quod semis significat: appellata. Dimidium. n. sextarii continet. Agellius libro tertio. si e sextario hemina fusa est: sed dimidium. Nec qui abaco numeros. nec qui mathematicas artes irrideat. Mathe. n. quatuor in partes diuisa est. Arithmetica: quae numeros. Geometria quae dimensiones. Musica quae sonos. Astrologia quae celum ac stellas complectitur. per numeros uero arithmetica ostendit. Quamquam n. abacus mensa est: supra quam uasa & pocula reponuntur: ut Iuue. Vreoli sex ornamentum abaci. & Plinius. libro ultimo. uasa ex auro & gemis abacorum noue. interdum tamen pro quadrata gypsoque oblita tabella ponit: in qua quonia arithmetici numeri conscribuntur abacus ars ipsa arithmetica nuncupatur. Et secto in puluere metas. Geometria significat cuius partes: linea: superficies: corpus solidum sunt: cuiusque officium est latitudinem: altitudinem: profunditatemque omnium corporum dimetiri. Eiusmodi autem figuras geometrae in haecina maxime uel in puluere radio describebant. philostratus circiter operis finem partim libris legedis incombebant partim geometricas quasdam figuras in puluere designabant.

Si cynico barbā petulās nouaria uellat. Si meretrix philosopho illudit Cynici uero Antisthenis sectatores uel a gymnasio cyno fargi: ubi Antisthenes uersabat: cognominati sūt uel a cynos. i. a cane. quoniam essent in cauillis castigationibusque more canū mordaces. uel quod obscenitate: licetiaque sermonis rabiē quādam caninā represētaret. sunt tamē q̄ a contrario potius dictos tradat: q̄ nequaquā ut canes adularent: sed oratione ac gestu in delinquentes inueherēt. Petulās nouaria. Nouaria: ut fere docti oēs consentiūt: meretricis a romanis sūt appellatæ quod a nona hora cellā aperirēt atque prostrarent. Antea. n. ne rebus necessariis omissis iuuetus scortis uacaret: non licebat apiri lupanar. His mane edictū post prandia calliroen do: quis Acheloi filia Calliroe atque alomeonis uxor fuerit: cōfictū tamē nomē p̄ hermiōe qdā legūt quæ a Paride deferra multū dī interpellati amoris dulce cōfortiū defleuisse. De q̄ ferūt confictio nomine Atinem celerē scriptitasse. qd̄ qdē si ita ē. do inqt ut post prandia iocosa potius atque amatoria quā hāc satyrā meam legāt. Quidā cum Calliroe fontis cognomē sit. Nā apud Pliniū

Scit risisse uasfer multum gaudere paratus
Si cinico barbā petulans nouaria uellat:
His mane edictum post prandia calliroen do.

Satyra secunda.

Hunc macrine diem numerā meliore lapillo
Qui tibi labentes apponit candidus annos:
Funde merum genio non tu prece poscis emaci
Quæ nisi seductis nequeas committere diuis
At bona pars procerum tacita libabit acerra
Haud cuius proptū ē: murmurque: huilesque susurros
Tollere de templis: et aperto uiuere uoto
Mens bona: fama: fides hæc clare ut audiat hospes
Illa sibi introrsum? et sub lingua imurmurat: o si
Ebullat patrum præclarum funus: et o si

& Solinum in arabia & attica & iudæa: apud Valerium flaccum & in paphlagonia reperitur. dicunt eiusmodi uiris tanquam mollibus luxuriosis que dari: ut post prandia nationi indulgeant. Equidem Calliroen meretricis nomen existimo. Ait enim. Ab his doctrinæ ac sapientiæ derisoribus legi nullo. Quin potius illis do ut mane prætorio edicto a lupanaribus abstineant. post prandia uero scortis uacare liceat Qui sensus cum nouaria plane conuenit.

Vnc Macrine diem. Impia mortaliū uota carpit: qui a diis scelestā nefariaque petentes: frustra ingentia offerūt munera: cum non ditia dona: sed probi mores ad templa deferri debeant. Meliore lapillo. Consuetudo foeliciū: infeliciū ut die: uersicoloribus lapillis designandorum a thracibus auctore Plinio emanauit. Eius uerba e libro septimo hic subiici. uana mortalitas & ad conscribendam seipsam ingeniosa computat more thraciæ gentis: quæ calculos colore distinctos pro experimento cuiusque diei in urnani condit: ac supremo die seperatos dinumerat: atque ita de uno quoque pronūciat. Funde merū genio. Naturæ deus humanæ genius est: cui natali die sacrificatur. Non tu prece poscis emaci: Eum laudat: quod deus honesta & recta postulet. Prece. emaci. Cum donis aliquid impetramus: id emissē uidemur. Qui uero preces ad superos cū muneribus fundunt: emaci prece poscere id dicuntur. Seductis diuis. secreto & sine arbitris. Ut bona pars. Maiorem sacrificantiū numerū impie uouere significat. Tacita acerra. Ipsi taciti & uocem non attollentes: ne eoz uota nefaria deprehendantur. Acerra uero arcula est turi condendo ac seruando deseruiens: quæ ad templa cū erat necessitas ferebat. Virgilius. Farre pio & plena supplex ueneratur acerra. Haud cuius promptum est. non facile cunctis est aperte superos deprecari: quoniam iniqua uota eoz sunt. O si ebullit. Impia iniqui hominis uota connumerat. O si autem optantis aduerbiū est. Quod cum iterū repetat: conduplicatione utiq̄ ad maiore effectū ai ostendēdū.

Sub raistro crepet seria. O si dum terrā effodio percussa raistro seria crepitū reddat. Est autē seria uas fictile. Lilius de secundo bello punico libro quarto. Et in uico istrio fontē sub terra tanta ui aquā fluxisse: ut serias doliāque: quā in eo loco erat puolura: uelut ipetus torrentis tulerit. A seria quoque seriola diminutiū exoritur: ut seriola ueterē meruos de radere limū. Dextro hercule. Bono & propitio. Sic Virg. Et nos & tua dexter adi pede sacra secundo. Non solū autē Mercurius: sed et Hercules lucro praest. Horatius in sermo-

Sub raistro crepet argenti mihi seria dextro
Hercule: pupillumue utinam quem proximus haeres

Impello: expingam: nam et est scabiosus: et acri

Bile tumet: nerio iam tertia ducitur uxor:

Hæc sancte ut possas thyberino in flumine mergis

Heus age responde: minimum quod scire laboro:

De ioue quid sentis: est ne ut proponere cures

Cui Hunc cuiq; quænam uis statio: an scilicet haeres

Quis potior iudex: puerisue quis aptior orbis?

Hocigitur quod tu iouis aurem impellere tentas

nibus. Diues amico hercule. Ob eā uero causā thesauris praest: qd itē tos questui multos labores: in cōmodaque subire necesse ē quēadmodū non sine magnis difficultatibus hercules iniūctos labores exanclauit. Expingua: p morte extrudā atque amoueā. Nāque ē scabiosus ostendit eū facile mori posse quoniā bili scabieque laboret. Scabies uero ut Celsus in qnto refert: ē durior cutis rubi

*Mane caput bistarq; et
noctem flumine puri
oas.*

cūda ex q̄ pustulæ oriū: quædā hūidiores: quædā sicciores. Exit ex q̄busdā fanies fitque ex his continuare exulceratio pruriens serpitque q̄busdā cito: atque i aliis qdē ex toro de finit: in aliis uero cerro tpe ani reuertit quo aspior ē: quoque prurit magis eo difficilior tollit. Acri bile. Bilis quæ a græcis cholera dicitur. Lādino auctore secūdo de aia libro: sanguis spūma uideri potest: q̄ ita rubet: ut et i cādorē ignis deflectat: corpusque optie nutrit. Sed hæc bona ē: ipsūque sanguinē acuit. ueq; huic aduersa & noxia de q̄ Persius loq̄ duplex ē. Aut. n. bilis corrūpit cū alio se admiscete hūore adulterat. aut ipsa sponte a se de gērat. sed cū aliis miscet: uel pituitæ: uel atrabili miscet. Si pituitatæ: tūc uel bilis tenuior ē & colorē citro similē reddidit uel eā citrinā dicitur: uel crassior bilis ē uitelliaque dicitur qd ouī uitellū repræfēret. si atrabili: tūc ita bilis aduritur ut rubeat a quo colore rubra cognominat. Cū uero ipsa bilis spōre sua p se corrūpit: aut uiridis herbaceaque ē: & prassina a succo prassii herbæ dicitur. Aut ænæ erugini similis ē: & zinnaria a colore denotat. Zinnaria. arabes æris erugine uocat. Cæteræ noxia ipsa bilis: ut celsus i q̄rto uolūte refert: cōe stomachi atque intestinorū uiriū uideri potest. nā simul & deiectio & uoitus ē: præterque hæc inflatio ē intestina torquēt: bilis supra infraque erūpit: primū aqua similis. deinde ut i ea reces caro lota esse uideat: iterdū alba: nonnūq; nigra uel uaria. Ergo eo noie morbi hūc cholera græci noiarūt. Præter ea uero quæ supra cōprehēsa sūt: saepe et cura manusque contrahūt: urget sitis: aia deficit: q̄bus concurrētibus non mixtū ē: si subito q̄s morit. Nerio iā tertia ducit uxor. Vxoris mortē exoptat: sed non sine indignatione p̄nūciādū: qd cum Nerio iā tres uxores pierit: suā sibi quā unicā habuerit sepelire non liceat. Ducere uero p̄prie funere ē. Vir. de apibus. exportat tectis & tristia funera ducūt. Nerius at scenerator apud Horat. in sermonibus ē: ut scribe decē nerio: non ē satis. Hæc sancte ut possas. Impie uouētū improbitatē ostēdit: qui nocturnas pollutiones fluuiali aq̄ expiātes: tali lustratione p̄fecta se pie ac sancte a diis posse aliqd exposcere iudicabāt. Heus age responde. Interrogatione graui & concinna ait. existimas ne iouē optimū maximū hoie aliquo meliore esse. Si hæc eadē. quæ iouē rogas: ab ipso mortali hoie peteres: ille q̄tum uis ipius ad hæc uotā tua nefaria iouē inuocās exclamaret: reque iniquū esse atque impiū iudicaret. Quanto igitur magis hoc idē facere iouē censendū est. Tu uero quia iuppiter dum ab eo hæc possis: neque ad seipsū exclamat: neque fulmine te domūque tuam percutit eū tibi ignoscere: tuasque preces ac uota admittere putas. An scilicet haeres. Dubitas nestatio iouem proponere. Quis potior iudex. Ironice de statio hæc loquitur. Tacite enim satyrorum morē eū propter auaritiā non recte sententiā ferre pupillosque fidei suæ commissos spoliare significat. Pueris orbis. Pupillis qui parētibus q̄si lumibus priuati sunt

Proh iuppiter. Conduplicatio atque exclamatio sūma arte confecta est. Votoꝝ. n. atrocitas tanta erat: ut omnē auditorē quīs sceleratū & impiū commoueret. Ergo ad significatiōē indignationis exprimendā: iouē compellat. Ignouisse putas. Temerariā confidentiā turpiter uouentis reprehēdit: qui iouē sibi ignouisse putat: quia cū fluminat: illicē potius q̄ se percussit. Sulphure sacro. Flumiē odorē sulphureū redolēte. An q̄a non fibris ouiu. An ideo iouem tibi annuisse existimas: quia nondū ab eo flumine ictus sis.

Ergenna quæ iubente Aruspice hūc ergennā p̄ fibras esse demonstrat oues. n. & cætera aialia ad aram mactare: extaque inspicere aruspex solet. Triste bidental qđ flumiē ictū est: bidental dī. Hoc expiari non poterat. Quare triste & euitandū in lucis infulptū iacere dicit. Qui uero hoīem fluminatū attrectauisset furere a ueteribus putabat. Horatius. An triste bidental mouerit incestus certe furit. Stolidā barbā. q̄ stolidus esset si tibi barbā uellicadā præberet: hoc est si ea quæ petis concederet. Lactibus unctis. hęc lactis in singulari foeminino genere declinat. Titinius in ferēinati. Craticulū: cerebellū lactis agnina. Aueniculo aut in oue atque hoīe lactes incipi

Dic agedum staio: proh iuppiter o bone clamet
Iuppiter: at sese clamet non iuppiter ipse
Ignouisse putas: quia cum tonat otius illex
Sulphure discutitur sacro: q̄ tuque domusque
An quia non fibris ouium ergennaque iubente
Triste iaces lucis euitandumque bidental.
Iccirco stolidam præbet tibi uellere barbā
Iuppiter: aut quidnam est qua tu mercede deorum
Emeris auriculas pulmone et lactibus unctis
Ecce auia aut metuens diuum matertera cunis
Exemit puerum frontemque atque uida labella
Infami digito: et lustralibus ante saluiis
Expiat urentes oculos inhibere perstraxit
Tunc manibus quatit et spem macram supplice uoto.
Nunc licini in campos: nunc crassi mittit in ædes.
Hunc optent generum rex et regina puella
Hunc rapiant quicquid calcauerit ut rosa fiat.
Ast ego nutrici non mando uota: negato

unt: p̄ quas labis̄ cibis: ut Pli. xi. li. scribit. Ecce auia. Foeminaꝝ uota p̄ pueris suis carpit quæ non p̄bitatē & uirtutē: sed opes & pulchritudinē illis optant. Infami digito: quinque digiti manus sunt: quoꝝ crassior & cæteris quæ seiunctus: seque obuiū reliq̄s cū uult præbēs tanq̄ rector oīum ac moderator pollicis nomē accepit: quoniā ui & p̄tate inter cæteros polleat. Secūdo qui salutaris dī: ab indicādo auctore Quint. indicis quoque nomē est inditū. Medius digitus ipudicus atque infamis iure cognominat. Cū. n. longitudine: pulchritudineque cæteros excellat: alioꝝ tamē auxilio indigēs par̄ ualet. Qua similitudine ueteres ducti eū hominē: q̄ cæteris famosior eēt: hoc digito ignomiā cā demonstrabāt. Hūc sequit̄ medicus: de quo Pli. li. xxx. Muscæ impari nūero infricatæ digito medico. Quintus: minimus appellat̄. Idē uolumiē tertio & xx. Singulis priō digitis anulos gerere mos fuerat: qui sunt minimis pximi. Lustralibus saluiis. Quibus infantē expiat atque lustrat: Saliua aut a saliendo dicta est: quoniā in ore saliat atque crescat. Vretes oculos inhibere perita. Docta effascinationē phibere. Virgi. Nescio qs teneros oculos mihi fascinat agnos. Pli. quosdā in triballis & illyriis esse scribit qui uisū effascinet: interimāt que quos diutius intueant: iratis præcipue oculis. Quod eoz̄ malū facilius puberes sentiunt. Spem macrā. Non quia spes perentis foeminaꝝ macra sit: sed quia uel uoto postea non fruatur: uel quia futura omnia incerta sint. Nihil autem infantis expectatiōe icertius. Nunc licini in campos: nunc crassi mittit in ædes. Puerō crassianas exoptat opes. Aliqui uero a Crasso Licinium diuidunt eum quæ Augusti prædiuitem liberrum intelligunt: de quo Suetonius in Augusto. Multos libertorum in honore & usu maximo habuit: ut Licinium enceladum aliosque. Aliqui uero Licinium crassum p̄ endiādū legūt

Quāuis te albata rogarit. Quidā albatam expiatā & purgatā: quo magis ualeat eius uo-
ta. Quidā uero uittatā legūt. Est autē uitta fasciola tenuis: qua capillos circūligabāt. Po-
scis opē neruis. Eog: uota commemorat: qui bonā ualitudinē atque robur: longāque uitā
a diis poscunt: quā ipsi sibi nimis epulis & opiparo uictu tollūt. Rē struere exoptas. Vo-
ta ditari cupientiū. Quo pessime pacto. Quo pacto uis augere diuitias cū quotidie rē
imminuas muneribus mercurio largiendis. Tot iunicū omēta liquefcāt. Tot tauri imo-

Iuppiter hæc illi quamuis: te albata rogarit
Poscis opem neruis: corpusque fidele senectæ
Esto age sed grandes patinæ tucetaque crassa
Annueret his superos uetere iouemque morantē
Rem struere exoptas casu boue: mercuriumque
Arcessis fibra da fortunare penates.
Da pecus et gregibus foetum quo pessime pacto
Tot tibi cum in flamas iunicum omenta liquefcāt
Attamen hic extis: et opimo uincere facto
Intendit: iam crescit ager: iam crescit ouile.
Iam dabitur iam iam: donec deceptus et expes
Ne quicquam fundo suspiret nummus in imo
Si tibi crateras argenti: incussaque pingui
Auro dona feram sudas: et pectore leuo
Excultas guttas: latari præ trepidum cor.
Hinc illud subit auro sacras quod ouato
Perducis facies: iam fratres inter ahenos
Somnia pituita qui purgatissima mittunt

nec pecunias oīs in eiusmodi sacris absumpserit. Ne quicq̄ uero p non ponit. Virgi. Ne
quicq̄ feros exercet noctua cantus. Alibi: frustra significat. Idē in octauo: Ter faxea tētar
limina ne qcq̄. Suspiret uero ad gemitū & dolorē donantis rettulit: qui cū se oīa consum-
psisse cerneret spe frustratus suspiraret. Si tibi crateras argēti. In eos dictū qui deos cre-
dūt: ut hoīes muneribus delectari. Auro ouato. Qui triūphū ducebat albis equis quat-
tuor laureatus uehebat: & boues imolabat. At q̄ ouabat: non in curru: sed pedes patritis
in calceis myrrēā gestās coronā oues mactabat. unde & ouare & ouatio dicta est. Hinc quo-
que ouatū augē dici nonnulli uolūt: uel ouatione uictoriaque quæsitū: uel ingēs & copio-
sū q̄tū ouationibus comparat. pitiores qdā ouatū ouo auratū accipiūt: quoniā ouī albo
antea illinito æra ac marmora auri & argēti lamis decorēt. nec obstat qd ouū priā longa
efferaf. Pleraque. n. deriuatiua primitiuog: naturā non seruat. Pli. quinto & trigesimo li-
bro hoc pene uidet innuere. Ait. n. de marmoribus loquēs. Vt ouatus eēt numidicus: ut
purpura distingueret sinnadicus. Fratres ahenos. Pollucē & castorē qdā legūt. Satius ta-
mē est ut deos oīs: qbus in tēplo statuæ ponunt: intelligamus. Somnia pituita purgatif-
sima. Vera & bene purgata somnia. Omniū autē: quæ dormiētes uidere nobis uidemur
diuersitates quinque Macrobio teste sunt. Somniū: uisio in somniū: oraculū uisus: qui a
græcis phantasma dicit. Ex his in somniū & phantasma cū falsa sint: interpretatione nō
indigent. Tria reliqua uates interpretant. Et oraculū quidē est cū qs in somnis aliqd no-
bit denūciat. Visio uero cū id quis uidet: quod eodē modo quo apparuerat: euenit. Som-
niū autem proprie uocat: quod regit figuris & uelat ambagibus non nisi interpretatione
intelligēdis. Pituita: Phlegma græce: pituita latine: quod uitā perat. Alio auctore: ut scri-
bit Quintilianus dicit. Est autem pituita: ut Laudinus secundo de anima libro refert.

lent & comburant. Iu-
nices uero tauri uitalis
gradiōres: bobusque iu-
niores sūt a iuniori æta-
te cognomiati. Omētū
uero: ut Celsus in q̄rto
refert: mēbrana tenuis
est intestina contegens
ex interiore preleue &
strictū: ex superiore mol-
lius. Opimo ferro. Co-
pioso & abundāti sacri-
ficio. Fertū. n. sacrificii
genus est: uel qd ad fa-
cra ferret dictū: uel qd
pluribus uariisque re-
bus factū esset. Nā ut d-
re rustica Cato scribit:
struē farris: tritici: hor-
dei: fabæ: semis rapici-
ture ac uino additis an-
te messē parabant in
porcæ præcidanæ imo-
latione: ianoque ac ioui
& iunoni sacrificabant
Quæ diuersarū regū cō-
geries: fertū noiabatur
Ne quicq̄ fundo suspi-
ret numus in imo. Do-

sanguis rudis adhuc: nec dū plene decoctus: sed quæ quādoque sanguis absolutissime fieri possit. Ea uero aut artificiosa natura gignit & bona est. Aut aliquo peccato in corpe surgit: ob idque adulterina iure appellari potest. Huius spēs quatuor sunt. Mucillagiosa: quæ etiā cruda. Vitrea a colore pondrosa & uiscosa: quæ liquefacto uitro similis est Gypsea crassa & albicās. Vltima oibus sicciior & leuior: ob eamque rē acutior & gustari qd̄ lene ē: interdū ē in pulmonē qd̄ pessimū ē

Si in nares distillat. tenuis p̄ has pituita p̄fluit: caput leuiter dolet. grauitas eius sentit frequētia sternutamenta sunt. Si in fauces has exasperat: tussiculam mouet. Si in pulmonē: præter sternutamēta & tussim est etiā capitis grauitas lassitudo. sitis: æstus: biliosa urina. Aurū uasa Numæ. Numa p̄pilius Pōponii filius curibus fabinorū oppido ortus: romulo mortuo regnū suscipiens: a belli cura ad religionē populū uertit: templaque multa ac sacerdotia instituit.

Quoniā uero fictilibus cū in publicis tum in priuatis ea tēpestate romani ob paupertatē & continentiaū utebant̄. septimū quoque collegiū figulorū ordinauit. Longo postea interuallo cū auctis opibus & increscente luxuria argento atque auro p̄ fictilibus uterēt̄: ob eā cām Numæ fictilia e tēplis expulsa est ab aureis uasis commemorat. Saturnia æra. Quibus saturno regnate utebant̄. Aes uero apud antiquos in precio magno fuit. Vnde & Numa collegiū tertium fabarū arariorū instituit: & inde militū æra: & arariū tribūique arariū & obæratū ab æra cognominant̄. O curuæ in terris animæ: Terrena tantū relictis celestibus cogitantes. Exclamans aut̄ indignat̄ & quærit qd̄ luxuries tanta in tēplis proficit.

Exclamatio uero ipsa conficit significationem indignationis atque doloris. Ex hac pulpa. Ex hac nimia luxuria nostra. Pulpa enim sine ossibus caro est. Hæc sibi corrupto casia dissoluit oliuo: Ex eadē luxuria natū est: ut oleo: casiaque cōmixtis unguēta conficiat̄ & purpureis uestibus: unionibusque utamur: atque aur. & argēti metalla effodiamus. Casia dissoluit. Virgiliana æmulatio est. Nec casia liquidi corruptif̄ usus oliui. Casia uero: ut libro duodecimo tradit Pli. frutex est amplitudinis cubitorū triū in æthiopia iuxta cinami campos nascēs: sed in montibus crassiore sarmēto: tenui cute uerius q̄ cortice. Color triplex. Cū primū emicat candidus pedali mēsurā. Deinde rubescit addito semipede. Ultra nigricans. Hæc pars maxie laudat̄ ac deinde p̄xima. Damnat̄ uero cādidi. Vitiato murice. Muricis piscis liquore lanæ in purpureā tangebant̄. Hæc baccā conche rasisse. Margaritas dicit: quæ rotundæ in morē baccarū sunt: & e conchis piscibus extrahunt̄. Quoniā uero in concha geminæ semp sunt. neque unq̄ indiscrete reperiūt̄: p̄pter ea a romanis ut scribit Pli. unionū nomē illis ē inditū. Et stringere uenas. Augē & argentū significat: qd̄ terræ uenis effossū: tussūque lauat̄: uris & mollit̄. Peccat & hæc peccat. Sacris non initiati peccant eiusmodi luxuriæ seruiētes: sed ex ea tamē aliq̄ utilitatē percipiūt̄: q̄a gemis in auro: purpura quæ utunt̄. At nos sacerdotes dicite qd̄ aurea dona in tēplis p̄sint. Nempe hoc quod ueneri donat̄ a uirgine pupæ. Ipse met̄ interrogationi suæ respondēs: idē qd̄ puellæ ludicra facere in tēplo augē assueuerat. Est uero pupa puellula: & pupus puer paruulus. De pupa Aufonius in bissula. Barbara quæ latias uicis alūna pupas. De pupo Varro apud Marcellū. Mammam lactis sugentem poscere pupum.

Precipui sunt: sitque illis aurea barba
Aurum uasa numæ: saturniaque impulit æra
Vestalesque urnas: et tuscum fictile mutat
O curuæ interis animæ: et cælestium inanes
Quid iuuat hoc templis nostros immittere mores
Et bona diis ex ac scelerata ducere pulpa
Hæc sibi corrupto casiam dissoluit oliuo
Hæc calabrum coxit uiciato murice uellus.
Hæc baccam conchæ rasisse et stringere uenas
Feruentis massæ crudo de puluere iussit
Peccat et hæc peccat: uitio tamen utitur: at uos
Dicite pontifices in sancto quid facit aurum
Nempe quod ueneri donat̄ a uirgine pupæ

hoc

Sed a similitudine pupa quoque parvula: puellaris imago dicitur. Var. in originibus: Itaque breui tempore magna pars in desiderium puparum & sigillorum ueniebat. Moris autem fuit ueterum puellarum puula quaedam puellarum simulacra ex linteo infuere: deinde tomento infarcire: uestibus amicare. Has uirgines pueritiam egressae Veneri: tamquam uirginitatis suae insignia con-
donabant: ut faustum foelix quae futurum matrimonium cederet. Veneri enim ab Ioue matu-
rae uirginum aetatis: nuptiarumque cura: Diodoro auctore concessa est. **Quin** damus id su-

Quin damus id superis de magna quod dare lance
Non possit magni messalae lipa propago
Compositum ius: fasque animi sanctosque recessus
Mentis: et incoctum generoso pectus honesto
Hoc cedo ut admoueam templis et farre litabo.

Satyra Tertia.

N Empe hoc assidue: iam clarum mane fenestras
Intrat et angustas extendit lumine rimas.
Stertimus indomitum quod despumare falernum
Sufficiat: quinta dum linea tangitur umbra.
En quid agis? siccas infana canicula messes
Iamdudum coquit. et patula pecus omne sub ulmo est:
Vnus ait comitum: uerumne? ita ne? otius adsit.

peris: honestatem uitae
morumque sanctitatem:
non aurum aut argentum
superis largiendum hor-
tatur. De magna lae:
laes uasa lata sunt & ali-
quatum concava mi-
nus tamen excauata qua
patinae. Magni messa-
lae lipa propago: mes-
salarum familia roma-
e clara & illustris fuit.
Messalinum autem cottam
praediuitie uix intelligit
cuius in lippitudine sa-
tyrico more inuehitur:
oculorum uitium ad ani-
mi auaritiam referens.
Haec cedo ut admoueam
templis & farre litabo:
Fac ut probitate & san-
ctos mores rectaque me-
te ad tepla feram: & tunc
minima quaque oblatio-
ne quicquid a diis pete-

ro impetrabo: qui non datum dona: sed mentem atque animum perscrutatur. Litare autem proprie deos propitiare ac placare uotumque impetrare significat: Plautus in penulo: Si hercle isthuc unquam factum est: tum me Iuppiter faciat: ut semper sacrificem: neque unquam litem.

Empe hoc assidue: Indesides & incognites inuehit quod fugiendum sequendumque sit ostendit. **Quaedam** autem adducit comitis inertia circa bonarum artium studia reprehendit. **Ordo** uero est: Nepe tu hoc assidue facis: ut ad multa luce dormias. **Indomitum falernum.** Vel a quo non dilutum. Vel ita uehemens: quod uix aqua domari possit: **Vir.** Dux bacchi indomitumque falernum. **Ager** autem falernus in Campania est uino celeberrimus. **Despumare:** In stomacho concoquere. **Quod** ab olla in qua carnes elixantur: translatum est. **Quinta dum linea tangit umbra:** antequam umbra Gnomonis orto sole horas in semiciclo spectabat: in quo duodecim lineae aequae diuisae spaciis a Gnomone discurrebant. **Prima** uero linea ab occidente sole orto in primis adumbrabat: deinde caeterae singulati. **Verum** cum ad sextam lineam umbra uenerat: meridies erat. **Quinta** igitur linea iam prope diem medium declarabat: quo tempore canicularibus diebus pecudes umbras & frigora captant. **Horologium** autem prius Anaximenes milisius & umbrarum in horis diei cognoscendis rationem inuenit. **En** quid agis: cum superiori castigatioe correptus nondum surgeret grauius instat atque reprehendit: quod tunc maxime stertat. cum magna pars lucis praeserta sit. **En** uero demonstratis cum indignatione & castigatioe est Iuue. **En** habitum quo te leges ac iura ferent. **Infana canicula.** **Fures** pro aestiu: quae apud Hora. Iam procyon furit. Idem. n. canicula & minor canis & procyon sunt. **Plinius.** li. viii. supra decimum: Aegypto uero procyon maritimo aestuosus: quod sidus apud Romanos non habet nomen: nisi caniculam hanc uelius intelligi: hoc est minore canem. **Duo** uero canes in caelo sunt: maior & minor. **Sed** canem dicendo maiorem intelligimus. **Minor.** n. canis canicula dicitur: quae quae integrum diem in ortu atque occasu canem praecedit: inde a Graecis procyon appellatur: pro. n. ante: cynos uero canem significat. **Ardentissio** autem aestatis tempore canicula oritur. xvii. iulii die sole prima leonis parte ingrediere. **Canis** uero postridie: sole prima parte leonis ingresso. **Verumne?** **Verba** castigati adolescentis quod tam clarum mane sit indignatis: & aliquem seruum: ad se uocatis.

Finditur

Nemon? Separatim cū stomacho acti sono uocis legēdum ē: Indignaf. n. non praesto ex feruis aliquē accurrisse. Turgescit: uitrea bilis: uel admonētis: uel Persii uerba sunt: il lū irasci demonstrātis. Bilis, n. q̄q̄ proprie corporis humor ē: ex cuius abūdātia morbus nascitur: quia tamē animus quādoque corporis inclinationē seq̄: ad mores iracūdiāque transferē: Pli. lib. xi. Sed in felle nigro infaniae causa homini morsque toto redito. hinc & in mores crimen bilis nomine: adeo magnū ē in hac parte uirus: cū se fundit ī aiūm.

Finditur archadiae pecuaria rudere dicas. & si quaedam exēplaria findor habent: quia tamē in uetustioribus findit: in tertia persona inuēitur: antiquam scripturam ranq̄ sensui magis coherentē secutus sū. Cū enim uel poeta: uel monitor dixerit: turgescit uitrea bilis: statim findit subiunxit: hoc ē iracūdia: indignatione que disrūpitur: atque ita in seruos ad se non accurrentes exclamat: ut eius uociferatiōe audita arcadicos asinos

^{at}
Huc aliquis: nemon? turgescit uitrea bilis.
Finditur archadiae pecuaria rudere credas:
Iam liber et positus bicolor membrana capillis:
Inque manus chartae: nodosaque uenit arundo.
Tunc quaeritur crassus calamo quod pendeat humor:
Nigra quod infusa uanescat sapia limpha:
Dilutas quaeritur geminet quod fistula guttas.
O miser inque dies ultra miser: huccine rerum
Venimus? at cur non potius teneroque palumbo:
Et similis regum pueris pappare minutum
Pocis et iratus mammae lallare recusas.

rudere existimes. Rudere aut asinorum propriū est: abusiue enim de leonibus: Sera sub nocte rudentū: & de homie. Inklusumque cauo saxo atque infueta rudentē dixit Vir. in arcadia uero Boetiae regione & apud reatinos in Italia optimi asini nascebant. Iā liber & positus bicolor mēbrana capillis: mēbranae a mēbris animalū dictae sūt: i quoz tergoribus primū ab uno latere scribi coeprū: deinde ab utroque de rasis pilis. Eaq̄ usus p̄gami regnate Eumene inchoauit: uerū q̄q̄ in mēbranis describit: hic tamē p̄ inuolucro libri ponit. Nā q̄ librū comptius adornabāt: mēbrana colore aliquo infecta operiebāt: qd̄ Tibullus ad Neeram librum suū mittens significat. Lutha sed niueum inuoluat mēbrana libellum. Inque manus chartae: cū librū membrana bicolori obuolutū sumpisset: ut ex eo aliquid transcriberet chartā coepit. Cuius usus condita ab Alexandro in aegypto urbe sui nominis emanauit: antea, n. ut libro tertio decimo scribit Pli. Palmaz foliis scriptitabāt quādoque & arborum libris unde etiā libri sunt appellati. Interdū & in plumbeis uoluminibus: & in lintheis & in caereis scriptū ē. Ex papiro aut earū confectio prima fuit: qd̄ ī palustribus locis aegypti gignitur. Nigra q̄ infusa uanescat sapia lympha: quod attramentum scriptoz: quod crassum antea calamo dependebat: nunc aqua dilutum nimis fluat: conqueritur. Apud ueteres autem ex atro sapiage humore librarium attramentum fiebat. Sapia uero ut scribit Pli. in nostro mari binū cubitoz capiuntur: neque his bimatu longior uita: hāc se apprehēdi cū sentiūt effuso attramento quod p̄ sanguine is ē infusca ra aqua absconduntur. Pariūt aut omibus mensibus. Fistula: calamū scriptorium intelligit. O miser inque dies ultra miser: Sūma arte exclamatione: conduplicationeque utitur. Cū, n. cerneret eū in dies deteriorē futurū: ex quo tam fatuam excusationem desidia suae afferret: in hāc significationē doloris prupit. Pappare minuti: minutis ac bladiusculis uerbis p̄rem appellare: ut quidā sentiūt: Quod si patrem uocare significat p̄ unicū. p̄ scribendū ē. Papis enim pater est: & cū, p. unico scribit. Quod pater apud Homerum ī odyssaea: Nauficaam, n. Aleinoi filiā inducit p̄rem suū uocantē: Papaphile, i. pater care. Iuue. Timidus praegustet pocula papas: pro aliquo q̄ te filii loco amet. Quidam uero pappare per geminū. p. scribētes pappū: hoc ē auum uocare dicunt. Pappus enim auus ē: ut Festus scribit: quod & Aufonius ad nepotē suum ostendit: Pappos auiaque trementes: ante ferunt p̄ribus seri: noua cura nepotes. Iratus māmā lallare recusas morē infantū expressit: qui matri irati fugere mammā renuunt: quod allare dicūt: qdam tamē lallare blandiusculis uocibus loqui infantium more legunt. Mamma uero & uber & mater est.

An tali studeā calamo: Excusat se adolescēs tali calamo scribere nihil posse. Cui uerba: nō meipsū: sed te decipis: respōder admonitor. Sonat uitū: optiā similitudie uasis confecti a figulo usus ē: q̄ diligētissime uerba similitudini accōmodata subiūxit. Nūc nūc pperādus: dū tener & mollis: & i quācūque pte facilliter flecti potes. Sine fine: nō qa exitus nullus futurus sit: sed sine intermissione tēporis donec ad finē pducaris. Sed rure paterno: Responſioni quā facere aduersarius posset: occurrit sibi studiis uigilandū:

An tali studeam calamo? cui uerba quid istas
Succinis ambages: tibi luditur: effluis amens
Contemnere: sonat uitium percussa maligne
Respondet uiridi ^{nō co. p. a.} ~~percussa~~ fidelia limo.
Vdum et molle lutum es: nūc nūc properandus: et acti
Fingendus sine fine rota: sed rure paterno
Est tibi far modicum purum et sine labe salinum
Quid metuas? cultrixque foci secura patella.
Hoc fatis: an deceat pulmonem rumpere uentis.
Stemate quod tusco ramum millesime ducis
Censoremque tuum: uel quod trabeate salutas:
Ad populum faleras. ego te intus et in cute noui
Non pudet ad morem discincti uiuere naclae.
Sed stupet hic uitio: et fibris increuit opimum:
Pingue caret culpa nescit quid perdat: et alto
Demersus summa rursus non bullit: in unda.

non eē quoniā diuitiāz fatis h̄ret. Modicū far: ad mēsurā & modū: & q̄tū ad uiuendū sufficiat. Salinū: hic p uasculo domestico salis ponitur: ut apud Hora. Splēdet in mensa tenui salinū: pprie aut patella ē: in q̄ primitiāz diis cū sale dabantur. Quid metuis: multi. n. metu: ne sibi necessaria desint maioribus opibus semper inhiāt. Secura patella: quā te securum redat. Est at̄ diminutiū a patina: quo uase ad sacra ueteres utebāt. Cic. de finibus: Quosdā ita non religiosos eē tradit ut etiā de patella edāt. Apud Liuium quoque legit: Patres sacroz causa patellam retinuisse.

Hoc fatis: ostēdit non fatis eē tantū fortunāz h̄re q̄tū ad degendā uitā sufficiat: cū recte uiuēdi modus & scientia quærēda sit. An deceat pulmonē rūpere uētis: ante inflare superbireque deceat: q̄ generoso sanguīe clarus sis. Stemate q̄ tusco ramū millesime ducis: stemā grāce corona ē: & a n̄tis p nobilitate generis ponit. Tuue. Stēmata qd faciūt: qd pdest pontice lōgo sanguine cēseri. Apud Romanos at̄ ut scribit Pli. Expressi cæra uultus singulis disponebant armariis: ut eēnt imagies quā comitarēf gētilitia funera: sempque defūcto aliquo torus aderat familiāz eius q̄ unq̄ fuerat populus. Stēmata uero lineis discurrebāt ad imagies pictas. Cēsoreque tuū: uel qd trabeate salutas: uel q̄ trabeā insignē uestē indutus cēsore gētilitiū tuū salutas. Cēsores uero quoniā cēsū agerēt appellati i qnquēniū creabāt: q̄ tēpus iustiz cognoīat. Primi uero cēsores creati sūt. C. Papirius & A. Sēpronius. M. geganiō macerīo: & T. qntio capitolio cōsulibus. Ad populū faleras: hāc tuā generis claritatē & externa ornāmēta populo nō mihi ostētes: ego. n. te itrisecus uitiatū eē cognosco. Falerae at̄ ornāmēta equoz sūt. discincti naclae: discinctos antiq̄ negligētes & desides appellabāt: Ho. discinctus aut pdā nepos. cōtra accictos & cicturos solertes strēuosque uocabāt: qd a re ipsa deductū ē. Molles. n. demissis discinctisque uestibus uri solēt. streui uero atque industrii: quo sit ad res exequēdas p̄mptiores succicti icedūt. Naclae uero p deside ifamique ac uulgari uiro ponit: q̄ qdē exhortatio sūprū ē: unguor oliuo: non quo fraudatis immū dus naclae lucernis. Sed stupet hic uitio: naclā ipsū uitioz i gurgite mersū: neque uirtutē a uitio discernētē: ut q̄ penitus itēperās factus sit: culpa ppe modū caref asserit quoniā qd pdat ignoret: p q̄ ostēdit eū castigatiōe acerrīa dignū eē: q̄ cū ingenio ualeat: incōtinēsq̄ tantūmō sit: atque emēdari facile possit: opibus ac fama adhuc integris desidiāz luxuique se dedat. Sed stupet hic uitio: stupidus & insāus i uitiiis scūs ē. Stupere. n. quodā mō sēsū rez nō h̄re significat. Et fibris increuit opimū p̄gūe: eius prācordia in qbus p prer calore sciētīaz sedes locata ē: cū p̄gūia eē dicat: mixe i modū insaniā eius exaggerat. Et alto demersus: & tanq̄ in pfundā uoraginem mersus nunq̄ ad superiora reuertitur.

Magnè pater diuū: deū rogat: ut non alia pœna prauos afficiat: q̄ ut uirtutis fulgorē cer-
nētes: illa se carere sua culpa cognoscāt. An ne magis siculi gemuerūt æra iuueni: Cruci-
atus corporis minores eē tormētis aī p̄ comparationē ostēdit. Perillus at̄ Atheniēsis ærē
taurū: tāta arte fabrefecit: ut igne subito: q̄ eius in aluo includebat: eiulās mugire putare-
tur. Hūc cū in siciliā ab phalaridē agrigētinorū tyrannū detulisse: tali munere phalaris
ob insitā opinionē crudelitatis suæ turbatus est. Itaque ipsum artificē ī taurū trudi iussit:

ut primus artis suæ pe-
riculū faceret. Et ma-
gis auratis pēdēs laque-
aribus ensis: Damodes
philosophus: Dionysii
syrausarū tyrāni: opes
ac potētiam cū extolle-
ret: beatāque eius uitā ī
tanta opulētia rege affe-
reret: eū ad coenā Dio-
nysius inuitauit: gladiū
que seta alligatum su-
pra eius caput appendi
iussit: quo ille inter coe-
nandū conspecto: præ-
nimio imminētis peri-
culi metu regalibus mē-
sis abstinuit q̄ aduertēs
Dionysius illi tyrannos
identidē uiuere: atque
iter magnificos appa-
tus imminētibus pericu-
lis cruciari affirmauit:

Laquearibus aureis:
laquearia puæ quædā
connexitates in contignationibus testudinibusque ædificiorū sunt: quæ uariis coloribus
adornantur: Vir. Pendent lychni laquearibus aureis. Imus: imus præcipites: Ordo talis
& sensus ē: An magis affligit qui crudelissime a tyrannis torquetur: q̄ qui conscientia fee-
lerum agitated ad se ipsum intra se loquitur: Imus imus præcipites nulla salutis spe? Et an
magis a tyrannis tortus cruciatur: q̄ ille qui infelix ac miser intus conscientia eorū scelegē
palleat: quæ fidissimæ uxori narrare non audeat. Quibus uerbis ostendit animi tormē-
ta omīs cruciatus corporis superare. Sæpe oculos memini: se quoque dū puer erat utili-
bus salubribusque cōtēptis uoluptuosa & delectabilia quæsisse scribit. Vex̄ tacite annu-
it: se tunc uenia dignū fuisse: utpote q̄ rege ignorationē uitio ætatis deliquerit. Sed cum
ipse tam sæpe admonitus sit ad eāque rerū cognitionē deueniret: ut optime uitum pos-
sit a uirtute discernere: eum uenia dignū eē significat. Oliuo: Oleum oculis infusum
quandam lippitudinem repræsentat: quam in filiis dum parentes metuunt eos a lectio-
ne auertunt. Grandia uerba morituri catonis: Cato q̄ uticensis cognomē: quia se uticæ
intēremit: adeptus ē: p̄fligatis iterū ī lybia pompeianis desperatis p̄tibus mori decreuit.
Longa itaque oratione de animorū immortalitate ad amicos habita: lectoque de eadem
Platonis libro: gladio se trās sedit. In eius postea laudem Cice. librū scripsit. Cæsar duos
contra in calūniā eius composuit: anticatonēque appellauit: ut cū alii plures: tum Ap-
pianus secundo bellorum ciuiliū libro scribit: Insano magistro ualde sano ac docto:
In enim præpositio interdum auget: Virg. Turnus ut infractos aduerso Marte latinōs.
Quæ pater adductis sudans audiret amicis: Solebant parentes ut nomen filiis compara-
rēt: ad eos cum aliquid recitaturi eēnt audiendos amicos conuocare. Sudās autem incer-
tum est: an sermonis magnitudine sollicitus: an metuens ne filius male reciteret: an ob læ-
titiā appositæ recitantis: an forsitan ob laborem in amicis conuocādis. Iure etenim: Me-
rito iure ait p̄pter ætatē puerilē: quā ludicra magis q̄ grauiā uiriliaque delectāt. Dexter
senio & damnosa canicula: In tali senio puncta fex. Canis uero unicum punctum con-
tinet senionis at̄ iactus putilis. Canis dānosus erat. Proprius: Sēp dānosū subfiluere canes

Magne pater diuum sauos punire tyrannos

Haud alia ratione uelis: cum dira libido

Mouerit ingenium: fetuenti tinēta ueneno

Virtutem uideant intabescātque relicta.

Anne magis siculi gemuerunt æra iuueni:

Et magis auratis pendens laquearibus ensis:

Purpureas subter ceruices terruit. imus

Imus præcipites quam si sibi dicat: et intus

Palleat infelix: quod proxima nesciat uxor.

Sæpe oculos memini tangebam paruus oliuo

Grandia si nollem morituri uerba catonis

Discere: et insano multum laudanda magistro.

Quæ pater adductis sudans audiret amicis.

Iure etenim id summum quod dexter senio ferret.

Scire erat in uoto: damnosa canicula quantum

Angustæ orcæ: orca uas est fictile lata alio: angusto ore ac fundo longiori collo: i quâ i ter ludætes pueros q nuce inieciſſet: uictor erat. Ab ea oracula diminutiũ deducit. Cato de re rustica: Cyminũ: feniculũ: rurã mentã in orculam condito: Ex ea quoque non nulli urceũ atque inde p diminutionem urceolũ dici uolunt. Buxum torquere: Turbinem ex buſſo in oui ſimilitudinem tornatum dicit: de quo Tibullus: Nãque agor ut per plana citus ſola uerbere turbo: quem celer aſſueta uerſat ab arte puer.

Raderet angustæ collo non fallier orcæ
Neu quis calidior buxum torquere flagello:
Haud tibi in expertum est curuos deprehẽdere mores:

Quæque docet sapiens brachatis illita medis
Porticus in ſomnis: quibus deintonſa iuuentus
Inuigilat ſiliquis: et grandi paſta polenta.

Et tibi quæ ſamios diduxit littera ramos
Surgentem dextro monſtrauit limite callem.
Stertis adhuc: laxumque caput compage ſoluta

tum: Bonarum artium ad uirtutem ducetium non es ignarus: quibus uerbis oſtendit: niſi deſidia euitarit maiorem reprehensionẽ mereri: q̄ ſi litterarũ & doctriarũ ignarus eſſet. Curuos mores: prauos atque diſtortos: quæ enim recta ſunt bona & utilia iudicant. Quæque docet sapiens brachatis illita medis porticus: Et plane philoſophiæ: recteque uiuendi præcepta cognoſti: qualia Stoici

docent. Athenis uero porticus ſtoa fuit: a qua & Stoici: quoniam in ea conuenire diſſereque ſolebãt: ſunt appellati. Hæc quondam peſſianaſtia dicebatur ex uaria & multæ ſcientiæ pictura Polygnoti: teſte laertio in Zenone. In hac porticu Darii Xerxiſque perſarũ Medorũque regis i grãciam tranſitus: & ſalaminium illud nauale proelium & turpis de inde fuga depicãta erant. Brachatis medis: brachas femoralia non eẽ Galeottus martius recte ſentit. Herodotus de perſis libro quinto: Et genus pugnãdi: eorum huiuſcemodi eẽ. Breues arcus ac breuia ſpicula: longas brachas: longasque in capitibus criſtas: unde faciles captu ſunt: gerentes in pugnã eunt. Diodorus quoque ubi de galatis frigidis nationibus loquitur ſexto uolumine ita ſcribit: Veſtes ad terrorem intonſas ac coloris uarii ferunt: quas illi uocant brachas: uerũ ut d' longitudie ueſtiũ illi aſſenſerim: ita ex pellibus tantum fieri iurẽ negauerim. Nam & ſi in ponticis locis mala frigora hirtutis brachis arceri ſcribit Ouidius: non tamen ex pellibus eas fieri dicit: ſed longioris uilli ueſtes intelligit: ut paulo antea ex Diodori uerbis percepimus: q̄ intonſas brachas ad terrorem galatas ferre ſcribit. Præterea in media India Perſia calidis regionibus: in quibus brachis utuntur: ex pellibus eas fieri non eſt credendum. Siliquis & grandi paſta polenta: Tenui ſaciliſque uictu contenta. Pythagoricam autem uitã deſcribit: quæ cunctis animalibus abſtinens leguminibus & oleribus ueſcebatur. Polenta uerò ut libro octauo ſupra decimũ ſcribit Plinius: uicenis contuſi hordei libris: terniſque ſeminis lini & coriandri ſelibra: ſaliſque acetabulo: milio interdum adito fit. Et tibi que ſamios diduxit littera ramos: Non te fugit etiam quẽ admodum Pythagoras uirtutis uitiorumque uiam ſimilitudine ipſilon litteræ demonſtrauit. Ea quidẽ a græcis ita pingit: ut in duos ramos aliquanto in dexteram longior diſcindaſ. Samios autem ramos ppter Pythagorã ſamium dixit: non q̄ litteræ huius inuentor fuerit: ſed quoniam hominis uitam in huius litteræ formã primus diuiſerit. Hominis enim primam ætatem incertam eẽ dicebat: quippe quæ nec uitis nec uirtutibus penitus inhæreret. Poſtea biuiũ ipſilon litteræ a pria adoleſcentia incipere: quo tempore homines dexteram aut ſiniſtram uiam cum quadam electione capeſſerent: Huius uero litteræ formã Palamedes q̄ ad Troiã pugnauit e gruũ uolatu aſſumpſit: ut Philoſtratus uolumine. iiii. refert. qd̄ & Claudianus oſtẽdit Pẽdula ceu' paruis moturæ bella colonis Thracia cũ tepido pmutãt ſtrimona nilo. Ordinibus uariis p nubila textis alis littera: pennarũque notis inſcribiſ aer. Laxũque caput compage ſoluta: Apertum ſomno caput ppter caluarie futuras dixit: quare ut Celfus octauo ſcribit: duæ ſuper aures tempora a ſuperiore capitis parte diſcernunt. Tertiã ad aures p uerticem tendens occipitum a ſummo capite diducit. Quarta ab eodẽ uertice p mediũ caput ad frontem procedit.

Oscitat hesternū: Oscitando euaporat quod heri comedisti. Oscitare autē est os totū adaperire: quod interdum excitatis a somno euenit: interdum & desidia quadam fit. unde & oscitatio & oscedo deducitur. Agellius libro quarto: Sed cū ille deierasset inuitissimum sese & repugnātem oscitatione uictum: tenerique eo uitio: quod oscedo appellatum notā iam destinatae exemptus est. Dissutis undique malis: Hoc oscitantibus ppter futuras malarum accidit. Mala enim Cello autore in summa parte singulas transuer-

fas futuras habēt. A mediiisque naribus aut superiorum dentium gingiuis per mediū palatū una procedit: aliaque transuersa idem palatum fecat. Est aliquid quo tendis: Proposuisti ne aliquem finem ad quem pergas? an uero uagus & fluctuans erras? Et in quo dirigis arcum: A sagittario tractum est: signum quo sagittam dirigat inspectanti. An passim sequeris coruos: restaque lutoque. An more coruorum nullo certo metu uo'antiū per censam stratamque uiam ducis. Coruos autem pro prauis & a uirtute deuantibus: sine ullo respectu ponit: Iuuenalis: Dat ueniam coruis: uexat censura colum-

bas. Nonnulli quod luto & lapidibus coruos insectetur: legunt. Helleborum frustra cū iam cutis agra tumebit: Optima similitudine utitur: Sicut. n. morbo anteq̄ uires adaugeat occurrendū est: quoniam illi ingrauescit frustra remediū adhibet: sic uitis antequam illis occupemur: repugnandum est. Nam ubi in animis nostris penitus insederint: difficillime dimouentur. Et quid opus cratero: nihil opus est desperata ualitudine. Cratero magna prēmia polliceri. Craterus quidem insignis medicus augusti tempestate floruit: de quo Hora. in sermonibus: Non est cardiacus craterum dixisse putato. Magnos montes: Antiquū dictum: in eos qui nimis magna temere pollicent. Aut metā: quam mollis flexus. Per metā similitudinē admonet: ne a uirtute ad uitia dilabamur. Meta uero a metiēdo dicit: terminusque ē ac signum: quo cursus intenditur: ac circa quod curriculum aurigae uertunt. Moris enim erat septies metam lustrare. Propertius aut prius infecto deposcit prēmia cursu. Septima quā metam triuerit ante rota. Hāc consuetudinem postea Domitianus inuertit & a septena lustratione ad quinā redegit. Suetonius in eius uita: In his circensium die quo facilius centum missis peragerent singulos a septenis spaciis ad quā corripuit. Asper nummus: Nūmi signo impressi contrectando digitis asperi sunt. Contra non signati laeuigati & perpoliti sunt. Nūmus uero ut Aristoteles in ethicis refert: non a natura sed a lege: quā nomos dicit: ē inductus: & ueluti subsidiū cōmutandae rerum compositus. Et humana qua parte locatus es in re: Quo in gradu rerū humanarum locatus sis. & quā facultatem rerum optineas: ne plus minusue facias quā conditio tua ferat. Nec inuideas quod multa fidelia nec liuore afficiaris: quod aliquem diuitem te cernas: & qui penarium multis rebus refertum: habeat quas umbri marsique clientes sibi donarint. Putet: Tam diu seruata sit ut putore graueque odore redoleat.

Oscitat hesternum dissutis undique malis.

Est aliquid quo tendis et in quo dirigis arcum.

An passim sequeris coruos: restaque lutoque

Securus quo pes ferat: atque ex tempore uiuis.

Helleborum frustra cum iam cutis agra tumebit

Poscentes uideas uenienti occurrere morbo.

Et quid opus cratero magnos promittere montes:

Disciteque o miseri: et causas cognoscite rerum.

Quid sumus: et quidam uicturi gignimur: ordo

Quis datus: aut metā: quam mollis flexus et unda

Quis modus argento: quid fas optare: quid asper

Vtile nummus habet patriā carique propinquis

Quantum elargiri deccat: quem te deus esse

Iussit: et humana qua parte locatus es in re.

Discite: neque inuideas quod multa fidelia putet

In locuplete penu: in copioso atque abundanti penario. Locuples uero locorum plenus: quem admodum pecuiosus a pecore copia, assiduus ab assidue dādo cognoscitur. penus autem omne est culentū: poculentūque significat. Penariū uero locū intra domum in quo penus reponitur. Est autem penus quartæ declinationis in genere masculino & foeminino. In neutro uero tertiarum. Nam hoc penus penoris ut pecus pecoris facit. Horati. primo libro epistolarum. Annonæ portet frumenta penusque. Vir. in masculino uel foeminino posuit. Cura penū struet

In locuplete penu defensis pinguibus umbris
 Et piper et pernae marsi monumenta clientis.
 Menaque quod prima nondum defecerat ora
 Hic aliquis de gente hircosa centurionum
 Dicat. quod satis est sapio mihi: non ego curo
 Esse quod archesylas: erumnosique solones
 Obstippo capite: et figentes lumine terram:
 Murmura cum secum: et rabiosa silentia rodunt.
 Atque exporrecto trutinantur uerba labello
 Aegroti ueteris meditantur somnia gigni
 De nihilo nihil in nihilum nil posse reuerti:
 Hoc est cur palles cur quis non prandeat hoc est?
 His populus ridet: multumque torosa iuuentus
 Ingeminat tremulos naso crispante cachinos.
 Inspice nescio quid trepidat mihi pectus: et agris
 Faucibus exuberat grauis halitus inspice sodes

& flammis adolere penas. Umbris umbria regio ab poenio ad adriaticū usque sinū prædicta quæ in undatione terrarum imbribus suffu erit. Et perna: a pede pna dicta est cum toto pede fallita. Cato de re rustica & eo addito ungula de pna. Marsi monumenta clientis: ob eam causam a clientibus missa: ne e memoria patronorum excidant. Monumentum. n. est quod dicitur aliquo re nos monet marsi uero populi ultra picenum pelignis & marrucinis uicini sunt. Menaque: mena piscis est coloris mutas. candidæ enim hyeme Plin. teste sunt aestate uero nigriores. De gente hircosa: an inculta & horrida militatū more: an potius graue

olenti & fetida cuiusmodi hirci sunt: utpote quæ libidinibus luxurique intempera a disciplina militari degenerarit. Arcesilas Scithi hic filius patria pitaneus: clarusque phisus fuit: & ætatis anno quito & septuagesimo obiit. Erumnosique solones. laboriosi: studio. n. sapientie dediti ceteris rebus ommissis multos labores pferunt: ob quod erumnosi cognominantur. solon uero patria salaminus exereftidia filius athenis maxime claruit: sed pistrati tyrannide fugiens in cypro: tandem. lxxx. anno ætatis moritur. Obstippo capite. tristi: se uero ad terram inclinat: nam obstipi dicuntur quibus colla riget & in huiusmodi capita inclinata sunt. Exporrecto labello. Labra interdum contrahimus: interdum exporrigimus atque extendimus: quod autem interloquendum uerba præponderant labra quodammodo extendere uidentur. Gigni de nihilo nihilum: & Democritus abderites & Diogenes. Apolloniates & Epicurus & philosophi fere omnes nihil esse quod sui origine non habeat. neque quicquam ex nihilo gigni posse: aut in nihilum id quod aliquid est conuerti posse scripserunt. Omnia. n. ex aliquo re fieri necesse esse dixerunt: quoniam si quod defluit iteriret in id quod non est omnia iadudum iterirent: cum ea non essent in quæ dissoluerentur. Torosa iuuentus: ualens & robusta. Tori. n. partes membrorum uernose callosaque & in se prope modum collectæ sunt. Valerius flaccus protulit horredosque torisiformibus artus: quod & de uenis quoque cum uaricum in more quibusdam in locis turgescunt: dicitur. Celsus in. vii. Ac per ipsos uenas: toros inquit est. In herbis quoque eodem Plin. uerbo utitur. nam de inula scribens ait. Breuior his est sed torosior amariorque inula. Itē dicitur brassica: alii in orbem porrecti: alii in latitudinem torosi. Itē dicitur asparagis quod caulē educens tempore ipso quo fastigatus est in toros strigitur. Inspice: incontinentiā defidis delicatique uiri carpit: quod cum paucorum dierum abstinētia sanari possit contra medici præcepta balneo ac uino utes in grauiore morbum recidit: unde mors tandem consequitur. Inspice autem ab egrotate ad medicum dicitur. Nescio quid uel aegroti partem quod morbi esse dicentis uel medici potius uerba sunt ignorare se quod in spiciat asserentis. Trepidat mihi pectus: notæ aduersæ ualitudinis futuræ sunt: ut Celsus et libro secundo refert: si dolor præcordiorum est: aut torus pectoris: aut si spiritus grauior est.

Postquã tertia compositas uidit nox currere uenas, Medicinã Perſius non ignarus ea pfecto ponit, quã ueteres medici obseruauerunt. Celſo, n. auctore libro tertio: ubi corpus ægrotare incipit quis unã febris accessionẽ securã integritas: est tamẽ quia tertiana time ri potest expectandus est dies tertius: & ubi accessionis tempus præterit: cibus dandus est sed exiguus: quia quartana quoque time ri potest. Hic autẽ die tertia cum uideret febrim non reuert: ſe: tanq̃ omni periculo liberatus ad priſtinũ uictum & incontinentiã rediit.

Modice ſitiente. Cui ad ſummũ labꝝ paruũ deſit. Lenia ſurretina Tiberius cæſar, ut ſcribit quartodecimo libro Plin. conſenſiſſe dicebat medicos ut nobilitatẽ ſurrentino uino darẽt. Surrentini autem montes in campania uicini maſſicis gauranisque collibus ſunt. Heus bone tu palles. Medici uerba ſunt ne ſe lauet: ne ue largius uino utatur: quoniam palleat. Nihil eſt. Valitudinem æger diſſimulat: quo poſſit ſolitã incontinẽtiã indulgere. Videas tamẽ. Admonet medicus quis a morbo liberatus ſibi ipſi uideatur: caueat tamẽ quoniam cutis eius tacite intumeſcat. At tu deterius palles medico conuiciatur præmonens ne ſibi tanq̃ cuſtos & tutor ſit. Perge tacebo. Nullum ſe

Qui dicit medico iuſſus requieſcere: poſtquam

Tertia compositas uidit nox currere uenas.

De maiore domo modice ſitiente lagena

Leuia loturo ſibi ſyrentina rogauit.

Heus bone tu palles nihil eſt: uideas tamen iſtud

Quicquid id eſt ſurgit tacitã tibi lutea pellis.

At tu deterius palles ne ſis mihi tutor

Iam pridem hunc ſepeli: tu reſtas: perge tacebo

Turgidus hic epulis: atque albo uentre lauatur

Gutturẽ ſulphureas lente exhalante mephites.

Sed tremor inter uina ſubit: calidumque trientem

Excutit e manibus, dentes crepuere reſecti.

Vnctã cadunt laxis tunc pulmentaria labris

Hinc tuba: candela: tandemque beatulus alto

Compoſitus lecto: crassiſque liratus amomis

In portã rigidos calces extendit: at illum

Hæſterni capite obducti ſubiẽre quirites.

Tange miſer uenas: et pone in pectore dextram

ulterius uerbum facturũ promittit medicus. Turgidus hic. Ex persona ſua poeta loquitur oſtendens hunc tandem ob incontinentiã interuiſſe. Gutturẽ ſulphureas lente exhalante mephites. Ruſtus & exhalatio crudi ſtomachi ſigna ſunt. Mephitis autẽ cum terrã purior ſit ex aquis maxime ſulphuratis atque etiam corruptis proueniens: p translationẽ ad grauem ruſtuationi odorẽ rettulit. Calidũque trientem. Et ſi triens eſt tertia aſſis pars: pro calice tamẽ hoc loco ponit: qui tertiam ſextarii partem continet. Calidũ uero dixit: uel quia radiũ calicem manibus potando ante tremorem aduentandis febris tenuerit: ut eum calefecerit. In quo ſumma arte longam eius potationẽ incontinentiamque reprehendit. Vel ad calidam potionem rettulit. Iuue. Quando uocatus a deſt calidã gelidãque miniſter. Hinc tuba: Funera ad tubam efferbantur. Virgi. de pallante. In cælo clamorque uirum clangorque tubarum. Beatulus alto compoſitus lecto crassiſque liratus amomis. Beatũ ut ſcribit Plinius hominẽ etiã in morte luxuria fecit adhibens urẽdis defunctis precioſa aromata: quã deoꝝ ſacris conueniebant. Luratũ autem pro obliro & unguẽrato ponit. Cadauera .n. uariis aromatibus condiebant: amomo præfertim: cuius uua in uite pſimili labruſcã in india naſcit: frutice uenofa: palmi altitudine. Oritur & in armenia & i ſyria & i media & i ponto. In portã rigidos calces extendit cadauera anterioribus pedibus efferũt: ut iteritus ortui cõtrarius demonſtref. Hæſterni quites: hæſterna die morte doini liberati & quitiũ ius adepti. Capite iduto pileato. nã libertatis iditiũ pilei geſtamẽ erat. Tãge miſer uenas ab iſfirmitate corpis undẽ pp ægroti icontinentiã mortãdẽ hois ſecuta e: ad ægritudinẽ aĩ trãſit: q̃ aĩus demerſus i uitis moriſ: medicũ uero inducit adoleſcẽtis auaritiã libidinẽ gulofitatẽ iracundiã: ob quã uicia iſſaniat reprehẽdẽtẽ.

Nil calet hic: nullū in te febricitātis calorē sentio. Non frigent: nullū aduentātis febris
indiciū uideo. solet. n. frigus febris praecedere: ac tunc extremae ptes prius frigere incipiūt
Visa est si forte pecunia: tuū iquit morbū cognoui. Ipso. n. sano corpe es: mēte uero non
bene uales. nā & auaritia & libidine aēstuas. Positū est argente catino dux olus. hāc pin
de accipiēda sunt ac si adolefcēs uiles dapes repudiaffet: seque appetitū non habere di
xisset qđ ex eo medicus dicit accidere: quoniā cibos uiles fastidiret. Argente catino: uel

Nil calet hic summosque pedes attinge manusque

Non frigent: uisa est si forte pecunia: siue

Candida uicini subrisit molle puella

Cor tibi rite salit: positum est argente catino

Durum olus: et populi cribro discussa farina

Tenemus fauces: tenero latet ulcus in ore

Putre: quod haud deceat plebeias radere beta

Alges cum excussit membris timor albus aristas:

Nunc face supposita feruescit sanguis: et ira

Sintillant oculi: dicis que facis que quod: ipse

Non sani esse hominis: non sanus uiret horcistes.

Satyra Quarta.

R Em populi tractas? barbatū hoc crede magistrū

Dicere sorbitio tollit quem dira cicuta

Quo fretus: dic hoc magni pupille pericli.

Scilicet ingenium: et rerum prudentia uelox

Ante pilos uenit dicenda tacendaque calles?

gestis. Timor albus: pallidus ab effectu. timor. n. pallorē inducit cū ab exterioribus pti
tibus ad praecordia sāguis recurat. Aristas: pilos q i hūano corpe uelut aristae i grano sūt
arista. n. ut acus tenuis lōga eminet e gluma: atque ut Varro prio de re rusti. li. placet dca
ē: qđ arefcit pria granū gerēdo. Excussit uero qđ excutiēdo erexit: ut steterūtque comae
& uox faucibus hāsit apđ Vir. Nūc face supposita feruescit sanguis adolefcētē irritatū:
atque ira cōmotū significat. Dicis que facis que: eū quoque ob supiora uicia isaire ostēdit.

Em populi tractas. Adolescentē ambitiosū reprehēdit: q cū libidinosus & mollis
ē: introrsū turpis & pelle decorus r. p. gubernare ante maturos ānos studeret.

Barbatū magistrū: barbati p studiosis uiris & philosophis capiūt. Iuue. Barbaros
licet admoneas mille ide magistrōs. Sorbitio tollit quē dira cicuta. Socrates Atheniensis
philosophus Sophronisci & Phaneretae filius accusare Anito capitis dānatus sorbitionē
cicuta hausit: quae ut Pli. vi. & xx. libro refert: uenenū ē publica atheniēsiū poena inuisa
qđ & Iuue. de athenis ostendit. Nil praeter gelidas ausae conferre cicutas. Est uero cicuta
herba caule uiridi altiore saepe binis cubitis i cacumibusque ramoso: foliis cortiātri tenu
ioribus: graui odoratu: semie aniso crassi ore: radice cōcaua nullius usus: nā semini tātū
& foliis refrigeratoria ē uis. Magni pupille pericli: alcibiades: ut Plutar. asserit arcto gra
du ppinqtatis pericli coniuētus erat: sub cuius tutela mortuo Clinia patre fuit. Scilicet
ingeniū: scilicet cū derisu pnūciandū est. Ostēdit. n. rez agenda: scientia ante annorū
maturitatem non accedere. Velox: quae profecto uelox esset si tibi iuueni inesset. Pru
dentia enim longo tempore interuallo plurimarum rerum usu & experientia gignitur.

qa ferculū in catino ret
frigeratū ēē: uel quod
melius est ad sapore ret
tulit. Catino. n. qđ non
lauti ferculi erat attri
buit. Et populi cribro
de cussa farina. Plebei
ac tenues non ex molli
siligine facti: sed pane
secundario utebant: qui
enī paupes sunt: rariori
bus cribris utūtur: quo
plus pāis & fursuris mi
nus conficiatur. Cribro
rum autē genera plura
sunt. galliā. n. auctore
Pli. fetis equorū inuene
re: Hispania lino excuf
soria & polinaria: aegyp
tus e papyro atque iun
co. farinā uero a farre
denominatā noīe ipso
apparet. Tenero latet
ulcus in ore: gulositatē
eius ostendit quae non
nisi lautis cibis expleri
possit. ulcus uero clau
sa est & recta intra curē
malignitas. Alges cum
metu pecuniā: uel libi
dinis afficeris tunc fri

Ergo ubi commota: quādo populū commotū atque iratū inspicias oratione tua sedare cupies. Maiestate manus: manu annuimus cum populo significamus ut sileat atque orare uolentes audiat. Quirites: & si quēdā ueluti Socratē atheniēse ad Alcibiadē loquerē induxerit: tamē cū de romanorū iuuenū ambitione libidine mollitieque loquat iure quiritēs p. Atheniensibus noīauit. Hoc puta. Prisciano auctore. xv. libro puta legendum est quod quidē aduerbiū eē uolūt: atque ideo. a. Persiū corripuisse: cū ita & puta corripiat.

Scis etenim iustum: A trutina translatio cum aliquid ppenditur: facta ē. Rectū discernis nosti etiā rectū ab intorto dignoscer: quod a fabricis & architectis assūptū est. Et potis es nigrū uitio præfigere theta: & tantū auctoritate ac eloquentia uales: ut possis populo ac iudicibus persuadere aliquē ut uitiosum interimāt.

Nigrum theta. Tau et theta græcorū litteræ sunt: sed tau absolutio nis signum & salutaris nota est: ut in ezechiele legitur. Et signa Tau super frontes uirorum gementiū. Theta uero dā nationis & mortis: Martialis: Nosti mortiferū qstoris castrice signum

Est opere precii discere theta nouum. Quin tu igitur: cum quæ a me superius narrata sunt facere nequeas: & extrinsecus comptus atque decorus: intrinsecus uero turpis et malus sis: cur non rem publicam gubernare an te maturum tempus desistis? Caudam iactare. Blandiri & adulari. quod a canibus tractum est. Blando popello. Vel populo qui semper ditioribus & potentioribus blanditur. Vel cui eblandiendum sit in suffragiis & magistratibus de mādandis. Anticyras melior sorbere meracas. Aptior hellebori puris & simplicibus potionibus in saniam tuam purgare: quam per summam ambitionem ante tempus temeritati populi te subicere. Anticyram uero pro hellebero posuit: quoniam in anticyra maxime sumeres. Helleborē. n. ut Strabo uolumine nono scribit: quis in multis nascatur locis: tamen circa urbem anticyram in phocide optime præparatur: quo frequentes olim aduenæ purgationis causa nauigabant. Horatius nauiget anticyram. Quæ tibi summa boni. Interrogat quā in re summū suū bonū reponat. Vincta uixisse patella. puta sine lauto paratu uiuere: corpusque bene curare summū hominis bonū esse. Atque hæc perinde ac si adolescens ita dixisset: ponit. Expecta. Indignatum discedentēque iuuenem remoratur. I. nunc: Postquam eum admōnuir: prætereuntē aniculum non aliter responsuram fuisse. ei potestatem eundi facit. Dinomaches ego sum. subiratus Alcibiades quod eum socrates illi aniculæ compararit: se a Dinomache clarissima foemina multrum ab anu illa dissimili genus ducere: ac propterea se nobilem esse magna cum indignatione pronunciat. A Dinomache uero maternū genus Alcibiadi. Plutarcho auctore fuit. Suffla. sepatim legendum est. quod a uentosorū hominū consuetudine sumptū est: qui buccas inflare spiritumque emittere supbientes solent. Sū candidus: se quoque a pulchritudine commendat. Esto concedat te generosum formosumque esse dūmodo baucis interrogata qua in re summū bonum esse existimet: deterius te non respondeat: qui illud in bonis tantum fortunæ ac corporis posuisti. Non desūt qui aliter ordinēt. I. nūc. o. alcibiades & extolle ac iacta te: qd & a Dinomache genus trahas & formosus sis.

Ergo ubi commota feruet plebecula bile
Fert animus calidæ fecisse silentia turbæ
Maiestate manus: quid deinde loquere: quirites
Hoc puto non iustum: illud male: rectius istud.
Scis etenim iustum gemina suspendere lance
Ancipitis libræ: uerum discernis ubi inter
Curua subit: uel cum fallit pede regula uaro:
Et potis es nigrum uicio præfigere theta
Quin tu igitur summa nequicquam pelle decorus
Ante diem blando caudam iactare popello
Definis anthiceras melior sorbere meracas:
Quo tibi summa boni est? uncta uixisse patella
Semper: et assiduo curata cuticula sole.
Expecta: haud aliud respondeat hæc annus in nunc
Dinomaches ego sum: suffla: sum candidus esto

Baucis: Inopis atque ignobilis fœminæ nomen est: quâ pannuciâ uilibus pannis indutam uocat. Discincto uernæ desidi ac luxurioso. Vernæ autē ex anc illa domi nostræ geniti serui sunt a uere denotiati: quoniâ id anni tēpus fœtura: ut ait Festus: maxime conuenit. Cātauerit: uel alta & clara uoce: ut moris ē olera p urbē uendentū exclamarit: uel ut eb ne uendat laudauerit: Horatius laudat uenales qui uult extrudere merces. Ocyma: Ocymū herba hortensis est: qđ cito nascat dictū ut Varro scribit. Ocys. n. græce: cito lati

Dum ne deterius sapiat pannucia baucis
 Cum bene discincto cantauerit ozima uernæ:
 Ut nemo in sese tentat descendere nemo:
 Sed præcedenti spectatur mantica tergo:
 Quæsieris nostin uectidii prædia? cuius
 Diues arat curibus: quantum non miluus oberret
 Hunc ais: hunc diis iratis: genioque sinistro
 Qui quandoque iugum pertusa ad compita figit.
 Seriolæ ueteris metuens de radere limum
 Ingemit: hoc bene sit tunicatum cum sale mordens
 Cepe. et farratam pueris plaudentibus ollam:
 Pannosam fecem morientis sorbet aceti.

ne significat. Discincto: aut & molliū uiroꝝ est eiusmodi bene olentes herbas manu gestare. Ut nemo in sese tentat descendere nemo. Cū admiratione legēdum est neminem sua uicia reputare: cum aliena diligentius pscrutetur. In dictione aut nemo con duplicatione utitur ad maiorem admirationē affectusque sui expressionē in legentiū aīs imprimendā. Sed præcedenti spectat mantica tergo. Sed aliog: sepe uicia cernimus. Ab æsopo scribit duas maticas hoines habere: unaque

præse: alterā pone ferre. Aliorum uicia in anteriorem immittimus: atque ideo aliena facilius cernimus. Nostra uero in posteriore mantica reponētes: ea inspicere negligimus. Catulus, sed non uidemus manticæ quod in tergo est. Item Horatius in sermonibus. Respicere ignoto discere pendentia tergo. Est autē mantica numog: receptaculū: ut Asconius in secundam uerrinā refert. quæ tamen propera interdum Porphirione auctore ponitur. Quæsieris: Exemplo probat neminē uicia sua inspicere: cū aliena linceis oculis plane cernat. Dicit. n. si quæsieris ab aliquo an Vectidiū norit: statim ut ille se eū cognoscere dixerit: eū auaritiæ argues. Cuius: Eius qui interrogat an Vectidiū nouerit responsum est: quærentis quæ Vectidiū dicat. Plures. n. eodem noīe uocabant. Diues arat: respondet in terrogator eū se uectidiū dicere: qui multa prædia curibus arat. Quantum non miluus oberrat. qui tot agri iugera i sabinis arat: quot miluus non circūuolet. luuenalis: Tot miluos intra tua pascua lassos. Hunc ais: Interrogati responsio. Ais ne hunc Vectidiū quasi ostendat se eum probe cognoscere. hunc diis iratis: qui primū de uectidio quærere coepit: hæc omnia quæ sequuntur de eo enumerat. Hunc Eclipsis figura est. Dico. n. uerbum extrinsecus subaudiendū est. Qui quandoque iugū ptusa ad compita figit. qui ita auarus est ut arando etiā in compitis aratrū figat: atque aliquam ptem attritæ uia aratione comminuat. Sunt qui ad compitalia referentes dicant eū ita auarū esse: ut cū compitalia sacra fierent: cæteris feriatis ipse anteq̄ ad sacra pgeret: terrā araret: atque subinde cum bobus & aratro ad sacrificiū post arationem accederet. Pertusa compita. Frequētia hominū pedibus attrita. sunt. n. compita: loca: in quæ multæ uia competāt. Seriolæ ueterē metuens de radere limū. summam homis auaritiā maximo artificio uerbog: expressit. Ostēdit. n. eū non audere ne paruum quidē uini cadum relere: quod multos annos ob auaritiā in cellario seruauit. Veterem limū uasa uel argilla: quam nunc limū appellat uel picē uel resina uel gypso obrurabant. Hoc bene sit. Verba hæc tanq̄ a uectidio dicta ponunt. Nam cum ueteris uini cadum regypfare non auderet: aliud deterius uinum potans quasi per auaritiā ingemiscens si melius uinū assumeret deterrimo uino sūpto hoc bene fatisque dicebat. Tunicatū cepe: qđ tunicas multas circū se habet. Ollā farratā. Ollā farre plenā. quo cibo pueri nimis parco uictui assueti: tanq̄ lauto & opiparo letabant. Morientis aceti: deficientis: acroniaque carētis: q̄to. n. acrius tāto melius acetum est

At si unctus cesses: quæadmodum inquit tu Vectidii auaritiã reprehendisti: sic aliquis si molli desesque fueris te reprehendet. Et figas in cute solem: fricando. n. corpus atque unguentando ad solem cutis penetrat. Ignotus: quem ipse non uideas cum a tergo prope te sit. Cubito qui tangat: Aliquẽ cui uitia tua palam faciat. Et acre despuat in mores: acriter inuehat in mores tuos. Penẽque arcanaque lûbi runcantẽ. Vellicante ac depilãtẽ uirile mẽbrũ: & oscenos locos quõ glaber & sine pilis circa inguina sis. Rũcare autẽ a rusticis trãstulit. cum herbas frugibus noxias auellere atque sarrire significet: Marcetẽs pãdere uuluas: ut pãdas ac præbeas. uuluua uero mulieris tantũ est: sed propter coitũ satyrica mordacitate cinãdi potẽ uuluã munerãpãgentẽ uuluã appellauit Tu cũ maxillis: turpitudinẽ eius carpens interrogat cum barbã nutrit: cur inguina uellicet & abradat. moris autẽ uetere: fuit barbã nutrit: cum ante superioris africani tempora tonsores i urbe non fuerit.

*Despuat in mores
nemq; arcanaq; tibi*

Balanatum gausape:

Barba unguentata. Balanus enim inter preciosa unguenta ponitur. Horatius: Pressa tu is balanus capillis. Gausape uero militare stramentum est: quod pro lecto in castris sternebatur. Plinius octauo. Antiquis enim torus estramento erat: qualis nunc etiam in castris gausape: hoc cum uillosum esset: a uillorum pilorumque similitudine gausape pro barba posuit. Detonsus curgوليو: uia patens in gutture. per quam spiritus attrahitur atque emittitur: curgوليو est: A cuius similitudine in obscenis eam partẽ appellat: quæ a pene ad anum est: per quam a lumbis semen humanum ut per curgulationem spiritus fluit. quidam pro pene in curgulationis uermis formam se uel contrahentem uel extendentem accipiunt. Nonnulli anum ab aspectus obscenitate intelligunt. Quinque palæstritæ quamuis quotidie te expiles: non tamen circa inguina glaber eris: quemadmodum nec filix ab agro penitus aratione diuellitur. Plantaria: quoniam palæstritæ uiri robusti sunt a palæstra & luctatione cognominati: propterea ne ualentibus uiris paulum quid uellendum daret: plantaria per translationem pro pilis dixit: sunt autem plantaria ipsæ plantæ non in arboribus: sed in terra natæ quæ cum radicibus & terra propria transferuntur Elisas: depilatas & perpolitas: ut enim pili euelluntur. Quidam elixas legunt: quasi aq̄ calida madefactas: ut pili facilius uellicentur. Forcipe adunca qua pili ipsi auelluntur. Forcipes enim quasi foruicapes dictæ sunt quasi forua: hoc est calida capiuntur. Virgii octauo. Versantque tenaci forcipe massa. Forcifes uero sunt quibus incidimus. Cedimus inque uicem præbemus crura sagittis. Et ipsi alios reprehendimus. & nos quoque inuicem accusationi aliorum subiicimur. Inque uicem: Themesis figura est: quæ fit quotiens uerbum aliquod simplex uel compositum diuidentes: unam uel plures dictiones interponimus: ut septem subiecta trioni. Viuitur hoc pacto: ut alter alterius errores carpat. Sed lato balteus auro protegit: sed hoc tuum scelus ab opibus & diuitiis tegit quia uero ilia dixit: propterea balteo tegi subiunxit. nam balteus cinguli genus cum latũ sit: ilia ipsa operit: quæ sub lateribus supra coxendices sita sunt. Ut mauis da uerba & decipe neruos. Hac tuæ nobilitatis uetositate: decoroque habitu decipe populũ: & qui te intus non nouerit quãtum uelis. Neruos. n. & grauiore uiros & qui te intrinsecus noscunt nunq̄ decipies. Quidam neruos ueritatem ipsam intelligunt: quæ plurimũ habet uiriũ & neruorum. Da uerba: dare uerba decipere est: Terentius. Cui uerba dare difficile est.

At si unctus cesses: et figas in cute solem

Est prope te ignotus cubito qui tangit: et acre

Runcantem: populo marcetẽs pandere uuluas.

Tu cum in maxillis balanatum gausape pectas

Inguinibus: quare detonsus gurgوليو extat

Quinque palæstritæ licet hæc plantaria uellant:

Elisasque nates labefactent forcipe adunca:

Non tamen ista filix ullo mansuescit aratro.

Cedimus: inque uicem præbentes crura sagittis.

Viuitur hoc pacto: sic nouimus: ilia subter

Cæcum uulnus habes: sed lato balteus auro

Protegit: ut mauis: da uerba: et decipe neruos:

Egregiū cū me uicinia dicat non credam. Hæc cū asseueratione pnuncianda sunt. Respondet enim adolescēs. Nonne populi iudicio de me credā: si me egregiū eē dicat.

Viso si palles: respondentis admonitio ē: frustra se quēpiam egregium eē putare licet ita iudicetur a uulgo: nisi ab auaritia & libidīe procul sit. Amarū penem. hoc ideo dictum ē: quoniam amaritudini semp uenus commixta est. Vnde & acidaliæ cognomen ppter curas: sollicitudineque ac amara tedia meruit. Si puteal multa cautus uibice flagellas.

Si potes: egregium cum me uicinia dicat

Non credam: viso si palles improbe nummo:

Si facis in penem quicquid tibi uenit amarum:

Si puteal multa cautus uibice flagellas

Ne quicquam populo bibulas donaueris aures:

Respice quod non es: tollat sua munera cerdo:

Tecum habita: aut noris q̄ sit tibi curta suppellex.

Satyra quinta.

V Atibus hic mos est centum sibi poscere uoces

Centum ora: et linguas optare in carmine cētum

Fabula seu mœsto ponatur hianda tragædo:

Vulnera seu parthi ducentis ab inguine ferrum:

Quorsum hæc aut quātas robusti carminis offas

Ingeris: ut par sit centeno gutture niti.

Grande locuturi nebulas helicone legunto:

Si quibus aut prognes: aut si quibus olla thyestæ

Feruebit sæpe infulso cœnanda gliconi.

Tu neque anhelanti: coquitur: dum massa camino

Folle premis uentos: nec clauso murmure raucus

Nescio quid tecum .graue cornicaris inepte

gellas. Sensus ē. si graui bus usuris debitores affligis. Dicit. n. si in exigendis pecuniis cautus tam iugiter ad tribūal prætoris accedis debitoris accusas: eosque ad solutionē cogens: ut puteal ipsū frequentia & acerbitate tua cedere uideris: frustra credes populo te egregiū prædicati. nā puteal prætoris tribūal subselliūque ē: Hora. Forū putealque Libonis mandabo sicis. Respice quod non es. Omisā aditione atque aura populari: uirtutē sequer: teque ipsū cognosce. Tollat suā mūera cerdo suas uulgus auferat laudes. Nā cerdones uiles homines sunt lucrum sectantes. Cerdos enim lucrum significat.

Atibus hic mos est. Diuersa hominum studia esse demonstrans. Cornutū præceptorē suū

philosophia delectari scribit: cui non nisi qui liber sit possit icumbere. Libertatē uero i aio esse pbat. Hiāda mœsta tragædo. cū hiatu pnuncianda. Mœsto at dicēs ad naturā allusit tragædiæ: cuius cū luctuosus exitus sit: tragædius quoque mœstus ac tristis p cōditione psonæ iducit. Ab inguīe parthi sagittis i prælio maxie ualēt: q̄s fugiētes iterdū i hostes iaciūt: quoniā uero pharetra ab hūeris pēdēs: coxis laterique illudit ob id ait ab inguine sagittas educes. Quorsū hæc: iterrogat cur cētū sibi ora poetæ iuocēt: cū ut ait Hora. nisi locus exigat fieri nō deceat. Quātas offas: hoc i uitupationē scribētis dicis q̄ nimiū & inflex & turgeat. Grāde locuturi nebulas helicone legūto: res grādes scripturi nebulas: hoc ē inflexa & iania uerba ex helicone sūentes musas iuocēt. Si quibus aut prognes: aut si quibus olla thyeste feruebit: siq̄ tragædias d̄ p̄gne atreoque d̄scribēt: q̄ p̄ntibus filiōs i olla decoctos i cibū apposuerūt. Progne. n. Pādionis athēarū regis filia. Therei tharcū regis uxor philomenæ soror fuit: quā cū a Tereo marito suo p uim stupratā compisset Irim filiū ei comedēdū apposuit. Atreus uero pelopis filius grauiter ferens thyestē fr̄em cū Europa uxore sua concubuisse: eius liberos iterfecit: decoctosque epulandos parenti dedit. Infulso cœnanda gliconi: quoniā ollā feruere dixerat in translatione uerborū p̄stās cœnandā p̄ recitāda subiūxit. Gelico uero tragædus tēpestāte Neronis fuit. Tu neque anhelanti: cornutū laudat: q̄ apullositate uitara mediocritatē sūmo cū artificio p̄ seq̄: qd̄ ex Horatio trāstulit: At tu conclusas hircinis follibus auras: ut mauiis imitare

Scloppo. Inflatu spiritu buccis sonus q̄ inde emittit: scloppus dicitur. Bucca uero ea ps̄i facie supra mentū ad oculos est quæ spiritu inflat. Horatius priorum sermonū. Quod causa ē merito quā illis iuppiter ambas iratus buccas inflat. Ore teris modico. Ore modesto limas & corrigis. Modicū enī modestū a mō significat. Pallētes mores. Malos uitia .n. pallorē generat. Horatius in epistolis. Nil conscire sibi nulla pallefcere culpa. Raderē. Signatis uerbis facilitatē Cornuti exprimit: q̄ nō grauius caderet sed leniter corripet deliquētes. Ingenio culpā defigere ludo. Lenitate p̄facili & liberali ac suauitate oratione reprehendere. Hinc trahere quæ dicitur, hæc ad seipsum poeta loquitur: ut q̄ tragœdiis: turgidi turgiditas que neglectis hanc Cornuti modestiā in satyra describenda sectari uelit.

Non equidē hoc studeo. tragœdiis ludicris que omittis se satyram scripturæ ostēdit: quam ei diligentius emendandā committit. Pullatis nugis. Quoniam in tragœdiis flebiles illustriū personarum exitus continebatur: histriones quoque aliqui cum pulla ueste inducebant. Pullū autē nigrū significat. Virgilius, ne maculis infuscet uellera pullis. Dare pondus idonea fumo. uel res leues apta stili magnitudine illustrare. uel digna quæ incēdio consumat. Hortate camena. ut hæc meā satyrā tibi excutiendam atque emendandā præbere antequam ederē. Camenæ uero musæ sūt quasi canenæ a canēdo cognominatæ. Quantaque nra ps̄ tua sit cornute animæ. hoc non solū ad amorē sed ad doctrinā etiā refert: cū omnē sciētiam suā ab eo emanuisse p̄fiteat. Pulsa dignoscere cautus. Doctus amicū fictū a uero: & peritū ab iperito p̄be discernere. Quod translātū ab emptoribus uasorum: et an solida sint pulsatione dignoscētib. Pictæ rectoria linguæ. Fucata & dolosa orationem p̄ eandē translationē intelligit. Rectoria enī sunt cum calce: aut gypho parietes & eiusmodi cætera oblinuntur & læuigantur ad maiorē spectantium gratiam & decorē. Hic ego centenas. Ad singularē amorē suum erga cornutū significandū centū ora sibi audere deprecari scribit. Quod superius in poetis inania scribētib. increpauit. Sinuoso pectore. Amoris gratiæque capaci. Sinus enī quodcūque inflexus curuitatesque continet appellat. Resignēt. aperiāt & denudēt. Nā signare signū apponere & occludere. Resignare autē aperi signat. Cū primū custos. Postq̄ ex ephebis discessi: me tibi coniūxi tuæque institutionē securus sū. Puido mihi. Pedagogum magistrūque timēti. Custos purpura. prætextā intelligit: quæ simul cū bulla in usū nobiliū puerorum uturpata est. Dependebat autē bulla: hoc ē monile antiquū ornamenti generis quod collo gestabatur a pectore: ut puerilē ætatē alterius consilio regēdam eē ostenderet. Eius forma in bullarum morem rotunda erat. A cuius rei specie Plutarcho auctore in problematibus dicta est. Est uero bulla tumor quidam excrescēt. Vnde & diminutiū bullua deriuat. Celsus secūdo de urina scribēs. Aut si quasdam quasi maculas repræsentat: aut si bullulas excirat. quin de bullo uerbo idem post paulo utitur. Aut si bulla: aut si mole olet

crepet

Laribus donata: generosi adolescentes pueritiae aënos egressi aurea bulla laribus suspē
debāt. Hora. i sermo. Donasset iam ne catenam ex uoto laribus quarebat, laribus uero
Seruius Tullius primus omnium compitalia & ludos instituit: quod in regia cubati puero caput
aruisse uisū: creditūque laris familiaris filiū. Ab augusto postea idē ludi in nouati larci que
i compitis politū: & libertini sacerdotes dari sūt: quos augustales appellauit. Lares at dii
domestici Manæ deæ filii sunt: & caninis pellibus Plutar. auctore induunt: quos deo suc

cigunt: ut expeditiores
promptioresque sint.
nam diligentes exacto
res uniuscuiusque ui
tæ sūt: & hūanæ actio
num speculatores icele
rumque ultores: quippe
& canes iuxta eos assu
deni: quoniam ad inue
stigandum sagaces sunt.

Suburra tota, Subur
ra regio Romæ, est di
cta: ut Varro scribit:
uel quod sub terreo ca
rinarum muro esset:
uel quod fuerit sub antiq
urbe. Vel potius a pa
go succufano sic dicto
quia succurrit carinis.

Hæc iuxta carinas ce
lio monti coniuncta
erat. Suburra at p uinis
suburrans: continens
p contento penit. la
candidus umbo. Cum
iam id ætatis essem: ut
in militiam scribi pos
sem. Umbo enim cur
uatura scuti est: quam
tamen pro scuto po
nunt. Tyrones uero
albis scutis utebant ad

Bullaque succinctis laribus donata pependit.
Cum blandi comites: totaque impune suburra
Permisit sparsisse oculos: iam candidus umbo:
Cunque iter ambiguum est: et uita nesciu serior
Deducit trepidas ramosa in compita mentes:
Me tibi supposui: teneros tu suscipis annos
Socratico cornute sinu: tunc fallere solers
Apposita intortos ostendit regula mores:
Et premitur ratione animus uincique laborat:
Artificemque tuo ducit sub pollice uultum.
Tecum etenim longos memini consumere soles:
Et tecum primas epulis decerpe noctes:
Vnum opus et requiem pariter disponimus ambo
Atque uerecunda laxamus seria mensa.
Non equidem hoc dubites amborum fœdē certo
Consentire dies: et ab uno sydere duci
Nostra uel æquali suspēdit tempora libra
Parca tenax ueri: seu nata fidelibus ora
Diuidit in geminos concordia fata duorum:
Saturnumque grauem nostro ioue frangimus una:

eorum nouitatem tyrociniū demonstrandam. Virgilius. Parmaque inglorius alba. Con
tra ueterani & strenui milites picta scuta gestabant: ut apud eundem poetā. Et picti scuta
labici. Ramosa incompita. Hoc ppter Pythagorā dicit: qui hominis uiram in ipsilon
litteræ formam diuisit. Trepidās mentes. Ambiguas an uoluptatum: quæ lata & pla
na est: an uirtutis: quæ arcta & ardua: uiam sequant. Apposita intortos extendit regula
mores. Rectā institutionem cornuti laudat: qui tanta facilitate ac tali regula itortos iu
uenū mores ad uirtutem dirigeret: ut ipsi eius præcepta libenter admitterent. Arti
ficē uultum: artificiosum. nam artificem pro eo quod arte perfectum est posuit. Quæ
trāslatio ab his qui fingunt imagines sumpta est. Laxamus seria. Seuerioribus inter
dum studiis ad mensam depositis iocos & iales modeste inspergimus. Non equidem
hoc dubites. Mutuum hunc amorem a syderibus nasci uult: quod sub geminis natus u
terque sit louis benignitate: Saturni malitiam superante. Æquali libra. Parcā dicit:
æqua lance ac libratione utriusque horam suspendere. Libra uero: quæ & as & mina di
citur: duodecim uncias constat: & ab ea liberare deliberareque ducitur. Fidelibus: nobis
qui mutuo inter nos animo fidi sumus. In geminos: Castorem & Pollucem maxima
concordia inter se iunctos iuppiter parens cælo intulit: quos geminos posteritas nomina
uit. Horū stellæ salutare sunt in medio æstiuo solstitio iuxta cancrū locatæ. Varro ta
men de re rustica libro secūdo apollinem & herculē deos appellari geminos autumar.
d ii

Nescio quid certe est. Scio eadem proprio quodam astro me tibi coniunctum esse: quod tamen illud sit ignoro. Aliter uero graecum est: quod sidus latine dicitur. Plures autem stellas significat: quae aliquid signum componat: ut gemini: lyra: corona & quaecumque alia formae genera in caelo notant. Inter dum tamen sidus per stellam unicum reperit. Mille hominum species. Diuersa hominum studia esse monstrat. Cornutum philosophia teneri dicit: cui non nisi quod libero animo sit: studere possit. Palentis cumini. Cuminum & fatium & siluestre est quaternis aut quibus solus ueluti seratis multis aegritudinibus magno usus: sed pallorem bibentibus gignit. Horatius, proprio epistolarum. Quod si palentis casu biberet exanguis cuminum. Irriguo mauult turgescere somno: Bene saturati plerumque res sono tumescentibus uenis fiunt. Virgilius in bucolicis de Sileno, in flatu hesternum uenas ut ipse iacho. Irriguum autem somnum dixit: quod membra in riuum montem capos praeter labentis irrigat: ut festos sopor irrigat artus apud eundem poetam. Hic capos indulget. Martium capum intelligit: in quem honoris & dignitatis cupidi magistratus petitori descendebat. Hunc alea decoquit. decoquere est solutio creditoribus impedita fiende concidere. Quod praesaepe euenit aleae lusum festatibus. In uenerem putris. Nimia uenus corpus debilitat & resoluit. Lapidosa chiragra. podagra pedum: chiragra manuum dolor est qui lapidosa propter excrescentes tumores dicit. Frege-

rit. Ita, nam quandoque podagra distorti sunt: ut fracti esse uideantur. Tunc crassos. tunc queruntur: in rerum ignoracione tanquam in tenebris se uixisse. Fruge cleantea. philosophica disciplina Cleantes, nam alius philosophus phanii filius plurimos libros in stoica secta composuit. Miserisque uaticis canis. Senectuti, quae caniciae capilloque significat. Est uero pro molesta miseraque rudibus & indoctis uiris senectus: nisi philosophiae uaticis tutissimoque praesidio subleuetur. Cras hoc fiet. ostendit multos mortales die ex die pertrahendo nunquam ad doctrinam uirtutis alumnam incubere. Quid quasi magnam nepe die donas. Interrogatiue cum quidam commiseratione per parates in legendum est. dicit, nam. Cur hunc die incipiendi certum sine cognoscere: quasi magnam quod sit tantum differens. Nepe uero confirmatiuum ad uerbum est: ut nepe hoc assidue. Iam cras hesternum. Cras respectu diei exacti diei, est, nam, ex aduerbio nomen factum. Nam quis prope te, optima similitudo a curru translata. Quauis, nam, inquit te cras inchoat: ut si dicas: nunquam tamen accipies: quemadmodum euenit in quadrigis: in quibus secundum axis rota licet priori seque instet: eam tamen nunquam consequitur. Vertentem cantum. Ferrum quo rotae extremitates uiciuntur: catus auctore Quintiliano in primo dicit. In axe secundo. Quadrigae duos rotarum ordines cum habeant duplici quoque axe uertuntur. Axis uero stipes teres est: circa quem, rota uersat.

Nescio quid certe est quod me tibi temperat astrum.

Mille hominum species: et rerum discolor usus.

Velle suum cuique est: nec uoto uiuitur uno.

Mercibus hic italis mutat sub sole recenti

Rugosum piper: et pallentis grana cymini.

Hic satur irriguo mauult turgescere somno.

Hic campo indulget: hunc alea decoquit: ille

In uenerem putris: sed cum lapidosa chiragra:

Fregerit articulos ueteris ramalia fagi:

Tunc crassos transisse dies: lucemque palustem.

Et sibi iam seri uitam ingemuere relictam.

At te nocturnis iuuat impalescere chartis:

Cultor enim iuuenum purgatas inseris aures

Fruge cleantea: petite hinc iuuenesque senesque.

Finem animo certum miserisque uaticis canis

Cras hoc fiet: idem cras fiet: quid? quasi magnum

Nempe diem donas: sed cum lux altera uenit

Iam cras hesternum consumpsimus: ecce aliud cras

Egerit hos annos: et semper paulum erit ultra.

Nam quamuis prope te, quamuis temone sub uno

Vertentem sese frustra sectabere cantum.

Cum rota posterior curas et in axe secundo.

Libertate opus est: ad certum finem aut consequendum: facteque philosophandum libertate aut opus esse demonstrat. Vellina tessera. an quia ius suffragiorum in tribubus habentes mueria a diuisoribus capiebant. an potius ad castam morem respexit: quod frumentum quandoque populo diuisum debant. Vellina uero regio in urbe est palatio monti coniuncta: in qua Valerii publicolae domus. & uictoriae deorumque penetralis aedes erat. Dicta autem uellina est: quod ibi pastores palatini uelle lanam sicut soliti. Prisci. n. ante tonsuram usum lanam uellant. unde & uellera noiant. Publius praenome

Libertate opus est: non hac qua quisque uellina
 Publius emeruit scabiosum tessera far
 Possidet heu steriles ueri: quibus una quiritem
 Vertigo facit: hic dama est: non tressis agaso.
 Vappa et clippus: et in tenui farragine mendax:
 Verterit hunc dominus momento temporis: exit:
 Marcus dama papae marco spondente recusas
 Credere tu nummos: marco sub iudice palles:
 Marcus dixit ita est: affigna marce tabellas:

libarum ac quiete esse ostendit. Verum non hac corporis libertate ad sapientiam satis esse declarat. Tessera a tessera mensurae genere diminutiuum tessera fit: quae interdum & sibi bellum est quod in acie per deum dabit: ne quod confusio inter milites oritur. Vir. septimo: classica iamque sonant: ut bello tessera signum est praeterea quatuor laterum talus: quo aliam ludebat. Marti. ter

tiodecimo. Non mea magna depugnat tessera talo. Scabiosum far: an ut rem magis imminuat scabiosum: quasi corruptum frumentum dicit. an uero ad glutinam: aristamque grani respexit: quoque in uolucris tanquam corpus scabie granum operit. Possidet heu steriles ueri: non manu emisso: sed a cupiditatibus solutos liberos esse significat. Ordo autem talis est. Heu steriles ueri: hoc est ignari ueritatis: quibus una uertigo. id est per praetorem facta libratio facit aliquem antea seruum: liberum ac quietum uideri. possidet ne ueram libertatem qui sic corporis seruitute exuerit. Una uertigo: dominus seruum liberaturus eum ad praetorem ducens dextra apprehendebat atque ad se conuertebat: ut Appia. quarto de bellis civilibus libro scribit: libertate se eum donare dicens. Tunc praetor uindicta eum regens seruitio liberabat. Ille postea raso capite in templo Feroniae libertorum dextra pilleum assumebat: cuius rei in aphetione Plauti meminit. Quod utinam ille faxit iuppiter: ut raso capite portet pilleum. Hic dama est: hic uilis: seruus & neque est: & eum quia dominus liberarit existimas liberum factum esse. Dama autem serui nomen est: quo & Hora. utitur. Tu ne syri damae aut dionysii filius audes deicere e saxo ciues. Non tressis: non trium assium precii. Agaso: serui nomen hoc loco ut apud Horatium quoque ponitur. si patina pede lapsus frangat agaso. alibi actorem equorum significat. Pli. quinto & trigesimo de Athimone pictor pinxit & in una tabula quaeque maxima inclaruit: agasum cum equo. Vappa: uinum quod iterum sponte deferbuit: saporemque amisit: uappa nomen accepit: quod Pli. teste quarto decimo libro. probosum quoque hominibus est: cum eorum animus de negauerit. Vappa itaque per uili & ignauo & nugatore accipitur. Hora. in sermo. Non ego auarum. Cum ueto te fieri uappa iubeo aut nebulonem. Et in tenui ferragine mendax: sub specie libertatis per quam tesseram suam farris obtinuit: mendax tamen est: quia cum liber appareat uitium & turpitudini seruit. Farrago uero idem dicitur: quod far ferro castum: aut quod primum in farracia segete feri coeptum. Exit marcus dama: qui paulo antea cum seruus esset dama uocabatur: mox a domino manumissus momento temporis marcus dicitur. Quod uiri romani praenomen est. proprio enim nomini Prisciano auctore praenomen praeferebatur: Vel differentiae causa: ut alter ab altero nosceretur. uel quod cum sabinos in urbem receperunt: ad confirmandam coniunctionem illorum nomina suis nominibus praeposuerunt: & inuicem sabini romanorum: atque ex eo tempore seruatum est: ut nemo romanus praenomine careret: quo quidem a seruis distinguebantur. Nam praenomina seruis indere non licebat. Praenomina uero sunt: ut Publius: Marcus: Gaius: Gneus: & eiusmodi caetera. Itaque Persius Publium: marcumque dicendo quiritem factum esse demonstrat. pape marco spondente recusas crede tu nummos. Respondetis loquitur uerbis libertum esse: quoniam & per alio spondet: & tabulas subscribere possit: quod seruis negatum est. pape uero admirantis aduerbiu est. Teret. in eunu. pape superat ipsam Thaidem.

Hac meta libertas. Respondet poeta in manu missione merā libertatē non consistere, sed decora pñtiatione hic uersus legēdus ē. Hāc nobis pillea donāt. pilleū capite assu mebat q manu a domio mittebat. Libertatis. n. id signū erat. Appianus de bellis ciuilibus romanorū libro secūdo. Ex his quidā pilleū i hasta prāferebat libertatis signū: uni uersosque ad ciuilitatē patriā uocabat. An quisq̄ ē alius liber. Tripartita rōcinatiōe se li bez: eē colligit. Prō. n. ppoit libertatē eē uiuere ut uelit. Deīde assūit: licere sibi ut uelit uiuere. Postreō conclu dit: cū id sibi liceat: libe riorē se bruto eē. Au res mordaci lotus ace to. Hēns aures aceto lo tas beneque purgatas & eruditas & quæ nullis argumētationibus deci pian. Nā cū acris & ue hemēs aceti natura sit eoque pulsus & nars & rpa & aures excitēt qd sēsū erat ad īgeniū sciē riā trāstulit. Licet illd & ut uolo tolle. Assū ptionē non pbat: q̄ ille asserēbat licere sibi ut uellet uiuere. ostēdit at neminē uiuere ut uult: prāter eū q̄ recta seq̄ & cui uiuēdi uia cōside rata atque puīsa sit. Vi dicta postq̄ meus a prā tore recessi. Postq̄ me li

Hac meta libertas: hāc nobis pilea donant.

An quisq̄ est alius liber: nisi ducere uitam

Cuilibet ut uoluit: licet ut uolo uiuere non sum

Liberior bruto: mendose colligis inquit

Stoicus: hic aures mordaci lotus aceto:

Hac reliqua accipio: licet ut uolo uiuere tollo:

Vindicta postq̄ meus a pratore recessi.

Cur mihi non liceat: iussit quodcunque uoluntas

Excepto siquid massuri rubrica uerauit.

Disce: sed ira cadat naso: rugosaque fanna:

Dum ueteres auias tibi de pulmone reuello.

Non pratoris erit stultis dare tenuia rerum

Officia: atque usum rapidæ permittere uita.

Sambucam citius caloni apraueris alto:

bez: prator fecit: cur negas non licere mihi qd cūque liberit facere: his exceptis quæ le gibus phibemur. Vidicta uero uirga ē: q̄ serui a pratore i libertatē asserēbant. dicta at a uīdicio seruo est: q̄ coniuratos uolētēs i urbē recipe tarqnos pdidit. Liuius secūdo ab ab urbe condita. Prohœmiū indici pecūia ex arario: libertas & ciuitas data. Ille primū dī uīdicta liberatus. Quidā uīdictiæ quoque nomē tractū ab illo putāt. uīdicio ipsi no mē fuit. A pratore. Veteres oēm mīratū: cui pareret exercitus: pratorē appellauerūt. un de & pratoriū tabernaculū eius dī: & i castris porta pratoria: & prāfectus pratorio nū cupat. sed pres quo tpe. L. Sestius primus ex plebe consul creatus ē: Fusiū camillū Mar ci filiū primū pratorē urbanū q̄ i urbe ius diceret: creauerūt. Mox unico pratore non sufficere: qd̄ multi pegrini i ciuitatē uērēt: alius creatus ē: pegrinus: q̄ pegrinis ius di ceret appellatus. Procedēte deīde tpe alii pratores creati sunt q̄ & i puicias mittebāt. di ctus uero prator ē: ut Varroni placet. q̄ iure prāiret. Eius mīratū isignia: trabea uestis: sella currulis: listoresque sex cū fascibus extitere. Masuri rubrica. Miniū & rubrica eius dē ferme coloris sūt: q̄bus quoniā clariore lras facerēt: scriptura uolūinū utebāt: sed qa capita legū librorū que tituli rubrica iscribebāt: rubricā p lege dnoīauit. Masurius at Iabinus iure cōsultus clarus ē hītus. Sed ira cadat naso. Noli irasci. Irati enī quādoque nares cōtrahūt. Rugosaque fāna. Irrisio quæ p desānationē fit: ut postica occurrite fā nā. Veteres auias. Ineptas cōfabulationes qs puer ex auia didicisti. Tibullus. Hāc tibi fa bellas referat. Nō pratoris erat: Incipit rōne ostēdere: pratorē non posse tenuia & acuta sapiā prācepta ignorātibus uiris dare: & ppterea ne libertatē qdē: quæ nōn nisi i sapiē rē cadit: posse cōcedere. Sābucā citius caloni aptaueris alto. Non me fugit cū sābucā mu sici instrumēti genus sit. hūc uersū fere ab oībus legi: qd̄ citius caloni alto musicæ ratio nem tribueris: quam prator uitiosis libertatē concesserit. Verū cū calones militū serui sint. Sambuca quoque machinæ bellicæ genus sit: ut in similitudine atque trāslatione uerborū perstet: potior sensus erit. Citius caloni seruo militari alto ac ppterea rudi at que inepto sābucā intēdēdā apraueris: hoc ē rei militaris peritiā dederis: quam prator

uitiosos libertate donauerit. Est uero sambuca: ut Festus ait: machia bellica: q̄ i urbium expugnationibus intēdebāt: dicta q̄ ut uoces i sambuca orgāo: sic funes in ea machia in redunt. Calones at militū serui sūt castra sequētes: uel a calis. i. a lignis & fustibus: quos gestabāt: uel a calādo cognoīari: hoc ē quia ad misterīū uocarēf. calār. n. uocar ē. u de & calēdā: a quibus nonnulli dictos quoque calones putāt: q̄ calēdarū die cibaria capent. Quod quis uitiauit agēdo: q̄ si agat uitiosū sit. nihil uero prāter rectū fieri licet.

Stat contra ratio: et secretam gannit in aurem
Non liceat facere id quod quis uitiauit agendo.
Publica lex hominum: natura que continet hoc fas:
Ut teneat uetitos inscitia debilis actus:
Diluis helleborum certo compescere puncto
Nescius examen: uetat hoc natura medendi.
Nauim si poscat: si peronatus arator
Luciferi rudis: exclamet melicerta perisse
Frontem de rebus: tibi recto uiuere talo
Ars dedit: et ueri specimen dignosceri calles.
Nequa sub arato medosum tinneat auro:
Quaque uitanda forent: quaque sequēda uicissim.
Illa prius creta. mox hac carbone notasti.
Et modicus uoti presso lare dulcis amicis
Iam nunc astringas: iam nunc granaria laxes:
Inque luto fixum possis transcendere nummum:

Publica lex hominum natura que continet hoc fas. Leges oēs aut diuinae aut hūanae sūt. hūanae moribus diuina natura constāt. Fas lex diuina ē in hūana. Ait ergo & humana & diuina lege hoc constāt: ut uitia fugiamus. neque per ignorantia excusamur. Ut teneat uetitos inscitia debilis actus: ut et isci ac rudes a quibus debeant abstinere cognoscāt. Inscitia debilis: ignorantia. n. mortales ibecilles ac debiles contra cupiditates reddit. Diluis helleborū: similitudine pbat insipienti non licere ut uelit uiuere: neque ei libertatem concedere quēq̄ possit: quē admodū m. dicia: ac nauigationis expi: neque pharmacorum

confectio: neque nauis gubernatio pmittef. Hellebori at genera duo sūt. Nigrū q̄ purgat p inferna. Cādīdū: q̄ uomitione cāsmorborū extrahit. Peronatus arator: Perone calciatus. ē. n. pero calciamētū rusticū ex corio contra ibres niuesque ac frigora paratū. Iuue. li. q̄nto. Quē non pudet alio p glaciē perone tegi. Vir. li. vii. priscos latios perone i bellis usos ostēdit. Vestigia nuda sinistri instituire pedis: crudus tegit altera pero. Luciferi rudis: nauigationis ignarus: cū uel eā stellā: quae cūctis inotescat ignoret lucifer sane idē qd̄ hesperus ē. Sed cū plurimū distat a sole: facta uicia occidētalibus plagis exacta. ppe modū nocte apparēs lucifer: q̄a tūc maxie luceat: appellat. Hespero uero nomē accepit: q̄ i eo is uespe post occasū solis appeat. Exclamet melicerta pisse frontē d̄ rbus. Pudorē oēm & uerēcūdiā: quae maxie i fronte dignoscit: interisse Melicerta nauitae deus clamitās conuerat. Melicerta uero Inonis & Atamantis regis thebae: filius p̄rem cū m̄se fugiēs se una prācipitauit in pelagus. abo uero in deos marinos miseratione deorū conuersi sūt. Ino i m̄sem maturā: quae & leucote: melicerta ip̄portunū: q̄ & palemon etiā dicif: hic a romāis ut scribit Festus inter deos colebat. Nauitae quoque eū uenerabant. Vir. i. geor. Voraque seruati soluēt i littof nauitae glaucoque & panopeae: & Inoo melicertae. Recto talo: recta uia & ratione: qd̄ a talo calcis osse translātū est. Talis. n. & cruribus non obtortis recte icēdit. Sub arato auro: cū auge extra appeat: asintus existēs. Creta: colore albo & benigno. Carbone: nigro colore ac subinde noxio. Presso lare: lar domesticus deus ē: qui p ipsa domo interdū ponitur. Hora. Qui patriū mimae donat fundūque laremque: parua igitur & modestā domū intelligit. Iam nunc astringas: iā nunc granaria laxes. Quantum debes & potes: quibus decet impartiaf. Granaria autem loca i horreis sunt seruandis: feminum granis parata. Inque luto fixum possis transcendere nummum. Vel de puerorum consuetudine tractum est: q̄ni nummum filo alligantes: in lutūque iacientes: si quis eū colligere uoluiſſet per filum occultatum ad se trahebant: ilius auaritia illudentes. Vel potius turpe lucrum ex sordido quaestu partum intelligit.

Nec gluto sorbere saliuā mercurialē: Nec cū magna anxietate lucro inhiare. A gulo-
 sis uero trāslatū est. Nā a gula gluto: gulosus dī: & sorbere ad nimiā gulositatē rē fertur
 Ipsa quoque saliuā ī ore e: quā p̄ lucri cupiditate p̄ trāslationē posuit. Cui q̄a Mercurius
 praeest: mercurialē cognoiauit. Prætoribus ac ioue dextro. Hūano diuinoque iure cōce-
 dētibus. Fronte politus: Ferēs prae te speciē boni uiri ītrifecus plenus doloꝝ sis. Vapi-
 do sub pectore. Astuto a uapore. Qui. n. calidiore sāguie sūt: ingenio & astutia magis ua-
 lēt. Vulpi uero astutia
 tribuit. Funemque re-
 uoluo. Iteꝝ te ī seruitu-
 tē redigo: cū paulo āte
 a: si careres his uitiis li-
 bertatē cōcesserī. Nil
 tibi concessit rō. Nunq̄
 tibi rō dederit: ut uitiis
 seruiēs liber sis. Digitū
 exere: Aperte p̄fiteare.
 quod a pugnaꝝ ibus tra-
 ctū ē pollicis erectione
 se uictos fatētibus. Ec-
 qd̄ tā puū est. Ecq̄d̄ se
 parati p̄ īterrogationē
 legēdū ē. Respondentis
 enī uerba sūt admiran-
 tis simul & sciscitantis:
 cur ob tā parua uitia li-
 bertatē carere putādus
 sit. Sed nullo ture lita-
 bis: Nullis donis a sup̄is
 impetrabis: ut ī q̄bus ui-
 riositas ē: uirtutis pars
 aliq̄ ac p̄pterea ne liber-
 tas qd̄ eē possit. Semū-
 cia uero media unca ē
 a semis: qd̄ mediū signi-
 ficat: deriuata. Nec cū
 sis cætera fossor. Quē-
 admodū fossores īepti
 & agrestes hoīes imita-
 ri nulla mimos ī pre sci-
 unt: sic uitiis dediti ne-
 queūt exercere uirtutes

Nec gluto sorbere saliuam mercurialem:
 Hac mea sunt teneo: cum uere dixeris esto
 Liberque ac sapiens prætoribus ac ioue dextro
 Sin tu cum fueris nostræ paulo ante farina.
 Pelliculam ueterem retines: et fronte politus
 Astutam uapido seruas sub pectore uulpem
 Quæ dederam supra repeto funemque reduco.
 Nil tibi concessit ratio: digitum exere: peccas.
 Et quid tam paruū est: sed nullo ture litabis
 Hæreat in stultis breuis ut semiuncia recti.
 Hæc miscere nefas: nec cum sis cætera fossor
 Tris tantum ad numeros satyri moueare batilli
 Liber ego: unde datum hoc sentis tot subdire rebus
 An dominum ignoras: nisi quem uindicta relaxat:
 I puer: et strigiles crispini ad balnea defer:
 Si increpuit cessas: nugator seruitium acre
 Te nihil impellit: ne quicquam extrinsecus intrat
 Quod neruos agiter: sed si intus et in iecore agro
 Nascuntur domini: quin tu impunitior exis:
 Atque hic quæ ad strigiles scutica et metus ægit herilis
 Mane piger stertis: surge inquit avaritia eya
 Surge: negas: instat: surge inquit: non queo: surge.

Batillus aut̄ Neronis æuo ioculator ac saltator eximius fuit. Iuue. Molli saltate batillo
 ruscia uesticæ nō īperat. Satyri uero dii filuestres petulantes ac saltatores ī antiq̄s comice-
 diis inducūt: quoz̄ p̄sonas ī theatro mimi plerūque assumebāt. Liber ego. Assueant
 aduersarius libez̄ se eē affirmat. Vnde datū hoc sumis: Respōdet poeta cum tot uitiis
 subditus sis: unde tibi libertatē audes assumere. An dominū ignoras nisi quē uindicta
 relaxet. An nō credis aliū dominū tibi eē præter eū a quo te prætor liberauit: q̄bus uer-
 bis ostēdit nō eū q̄ uindicta prætoria libere: sed q̄ uitiis nō seruiat: libez̄ eē. I puer & stri-
 giles. Seruitutē corpis nō tā artā q̄ ai eē ostēdit. Dicit. n. Siqd̄ ab hero facei iustus sis: hæc
 seruitus corpea nihil aimū tuū prurbar. At si ītrifecus uitiis seruis: uehementius āgeris: q̄
 q̄ metu uerbez̄ hero paret. Strigiles uero ad fricandū & poliendū corpus paræ sūt: a
 strigendo hoc est tergendō & radendo cognominatæ. Puer aut̄ p̄ seruo ponit̄. Horatius
 ī sermone. An hic peccat sub noctē q̄ puer uuam furtiua mutat strigili. Quid tu im-
 punitior ex his atque hic: Exhortatio sūpsit: qd̄ tu īpūitior illa: quæ paruo sumi neque-
 unt obsonia captas: qd̄ q̄ p̄ cur & q̄re legūt: ut q̄ sit moecenas. atque uero p̄ quā compā-
 tis ad uerbio ponit̄. Idē priō sermonū. Non se peius cruciauerit atque hic. Scutica: Scy-
 tos græce: pellis latine dī. Vnde scutica genus uerberis e loris facti deducitur. Mane pi-
 ger stertis. Altercationē inter se avariciæ ac luxuriæ pōit: q̄rū utrius qui obtēpat nullo
 pacto liber eē queat. Eya: Hortātis ad uerbiū ē. Hora. primo sermone. Eya quid stas.

En qd agā: defidis dubitatio qd si surgat agēdū sit. Rogitas avaritiā uerba eū qd face
re deāt admonētis. En saprādā aduehe: en & ecce ostēdētis aduerbia sūt: & sepati a re
liqs hoc in loco en dēt pnūciari. Saprāda uero ut Festus ait pessimi piscis genus ē. Ca
storeū: Castor & fiber ponticū aīal idē ē testiculos sibi āputans urgente piculo ob eos se
peti gnarus. ī usu. n. medicis sūt. Horrendi qdē aīal morsus ē. nā si hoīem comprehēde
rit non āre morsū resoluit: q̄ ossa ifracta concrepuisse sēferit. Caudā uero pisciū similē
ceterā spēm lutrā hēt.

En quid agam? rogitas: en saprādam aduehe ponto

Castoreum: stuppas: habenum: tus lubrica coa

Tolle recens primus piper e sitiente camello:

Verte aliquid iura: sed iuppiter audiet. heu heu

Var: regustatum digito terebrare salinum

Contentus perages si uiuere cum ioue tendis.

Iam puer is pellem succinctus: et oenophorum aptas

Ocius ad nauem nihil obstat: quī trabe uasta

Aegæum rapias: nisi solers luxuria ante

Seductum moneat: quo deinde ruis? quo?

Quid tibi uis calido sub pectore mascula bilis

Itumuit: q̄ non extinxerit urna cicutæ

Tū mare transilias: tibi torta canabe fulto

Coena sit in transtro: ueientanumque rubellum

Exhalet uapida læsum pice sessilis obba.

Quid petis ut nummi: quos hic quincunce modesto

Hebenū: hebeni arbo
ris indica genera duo
sūt. unū fruticosū citi
si modo alteq; rag: e no
di trunco. materia eius
nigri ac iucūdi splēdo
ris: quā accēdi negāt.
Eā Pompeius magnus
mithridatico triūpho
primus exhibuit. Lu
brica coa: uina coa: uel
aluum soluentia: uel
quæ sine palati aspita
te potēter ob eoz: icita
tē. Tolle primus: pri
mus ait: q̄ minus lu
cranē q̄ ī mercibus emē
dis postrēi sūt. Sitiēte
camelo: Præproperam
negociatoris festiatonē
ostēdit. In q̄triduū. n.
siti hoc aīal tolerat. ue
rū cum bibēdi facultas
dat: tantū īplet: q̄tū &
præteritā siti expleat:

& in futuz diu pfit. Iura: uel quo citius ac melius uēdas: uel qa ut Hora. iquit: Laudat
uēales q̄ uult extrudere merces. Sed iuppiter audiet: adolescētis uerba: iouē si ita iuraue
rit audituz. Heu heu: avaritia eū admonet: si metu deoz: teneat: pauperē sēp futuz.
Vare: o stulte ac non recte sētis. a uaris trāslatū: qui itorsū crura itorta gerūt. nā qui ī
exteriorē ptē obtorta hēt: uacii appellāt: Var. d̄ re ru. li. ii. d̄ cāibus scribens. Cruribus
rectis ac potius uaris q̄ uacii. Iā pueris pellē: hęc ex poetæ psona dicūt ostēdētis illū
iā avaritiā parere uelle. Dicit. n. iā te paras ad nauigādū. Oenophoz: uas ē uariū. luue.
Torū oenophoz: sitiēs: Ocyus: ab ocys græco uerbo: q̄ cito significat: ocys & ocysie ad
uerbia: & ocyor & ocysimus noīa deriuāt. Solers luxuria. igēiosi contra avaritiā ad
hortatōes. alias. n. defes & lauta ē. nā luxuria nimia rez. p̄fusio ac supra pudorē ē. ūd lu
xuriosos ī re fāiliari p̄digos & solutos dicūs. Quo d̄ de isāe ruis quo: luxuriā uerba ad
hortātis ne avaritiā d̄ditus p̄peruis cruciatibus torq̄at: sed domi ociose degēs gēio suo ī
dulgeat. Calido sub pector mascula bilis itumuit: q̄ non extixerit urna cicutæ: hoc p̄ pa
rētheli legit: & poetæ attribuit. ait. n. pp luxuriā reprehēsiōnē cōtra avaritiā tuā cupi
ditatē: q̄ iubet ut nauigādi sniam mutes: ita irasceris: ut non solū obolo aut dragma cya
tho: ne aut acerabulo: sed ne urna qdē cicutæ ab ira eiusmodi purgari possis. cicutā uero
licet hoī: ut iqt Lucre. acre uenenū sit: ad multos tamē usus: ac præfertī ad īfrigerandū
stomachū ualet. Itaque cū bilis ardoī īrimuisse poeta dixerit: ut medicinæ artis pitus: cū
cutā ī medio posuit. Ueiētānūque rubellū: ueiētānū uinū pessimi saporis ueiētāo a tru
riā agro nascit: Hor. q̄ ueiētānū festis potare diebus cāpana solitus trulla. Rubellū ā a
rubro coloz diminutiū ē: quoniā ueiētānū uinū rubeat. nā a rubro rubellū d̄triuari plī
nius. xiiii. auctor ē. p̄xia dignitas nomētāis rubēte materia. Quāpp qdā rubellas appel
lauē uineas. Vapida pice: ad uasa uio condēdo ātīqui pice utebant. Sed si ea fumidū
uirus: aut adustionē: acorēque sētiret: uina non parū lædebanť. Sessilis obba: poculi li
gnei genus: Marcello auctore obba est: quæ cū fundo latiore sit: sedes uideatur. Qui
cunce modesto: modestiore ac temperatiore lucro. Quincunx uero quincque ūciā sūt.

Auidos sudore deuntes: Qui maiori lucro inhiat, maiores quoque labores periculaque suscipiunt: propter quod iudare quasi cum maiore sudore discrimineque parare auidos deuntes dixit. Atque auidos dicendo id numis quod avari hominis erat: dedit. Deunx uero undecim uncias conuenit quasi una uncia ex aere depta. Nihil enim est quod uiuis. In uoluptate corporis bonum ponit: cum ex nobis post obitum nihil restet. Hoc quod loquor inde est. Hanc etiam quam nunc loquor elapsa sunt. Nam ut ait Hora. Dum loquimur fugit inuidia aetas. En quid agis: Sciscitatus poeta cum ita ab auaritia & luxuria pessimis ac diuersis inter se malis abhorret: utra sequitur: cum alterutra sectari oporteat. Nam luctata canis nodum arripit. Quemadmodum dum nec canis si catena nodum luctando abruptit quis fugiat, libera est: quia magna parte catena a collo trahitur: qua iteque post paulo capiatur. Sic tu si semel atque iteque uitis obstiteris: non propterea te ab eis liberum esse putes: cum ab illis non multo postea iteque illigeris. Daue cito hoc credas iubeo. Exemplo probat non liberos amatores esse Cherestratum aut amicum chrysidem relinquere mediam terra orta iter eos dissensionem cum dauo seruo loquente inducit. quod ex Menandri poetae fabula sumptum est. Sicis cognatis. Sobrii, ipse enim se mox ebrium appellauit. Cognati uero et matris. Agnati et latere patris sunt.

Vdas fores: propter unguenta quae spargebantur amicis postibus amatores. Extincta cum face: Longiore mora signifi-

cat: cum tantum ad amicum limina praenotari: ut etiam fax tota consumpta sit. Euge puer: Dauis uerba sunt heri consilium approbatis: atque ut diis hunc morbum depellentibus agnam feriat adhortatis. Sed ceterum plorabit daue relicta. Cherestratus more amatum quod ab indignatione ad commiserationem momento ipse inuertit: dauum iterrogat: an chrysis a se relicta desertum amorem sit desletura. Nugaris. Dauis: uel poetae potius: sub Dauis persona uerba sunt: fore enim sub ipso chrysidis ostendit. Solea rubra hoc ex re ipsa deductum est. Dominae enim quandoque amatores suos percutiunt: cum illos sibi deuictos intelligunt. Iuuue. Et solea pulsare nates. Ne trepidare uelis: Ne uelis festinare hunc amorem in cassum abscidere cum seruus illius sis. Trepidare autem interdum festinare significat. Virg. iiii. aeneidos. Dum trepidat alax: saltusque indagare cigit. Atque artos rodere casses. Supra translato est a feris: quae plagis comprehensae roderent illas festinat ut effugeret inde possit. Casses uero retia sunt. Unde & cassum pueri & uano: & incassum aduerbiu: id est frustra: quasi absque cassibus: sine quibus uentio est ianis: deducit. Haud mora. Absque ulla mora & tarditate. Quidnam igitur faciam? ne nunc arcessor: et ultro

Nutrieras: peragat auidos sudore deuntes.

Indulge genio: carum pimus dulcia nostrum est

Quod uiuis: cinis et manes: et fabula fies.

Viue memor laeti: fugit hora: hoc quod loquor inde est

En quid agis duplici in diuersum scinderis: hamo

Huccine: an hunc sequeris: sub beas alternus oportet:

Ancipiti obsequio dominos alternus ceteres;

Nec tu cum obstiteris semel instantique negaris

Parere imperio: rumpi iam uincula dicas.

Nam luctata canis nodum arripit: ast tamen illi

Cum fugit a collo trahitur pars longa cathena:

Daue cito hoc credas: iubeo finire dolores

Præteritos meditor crudum cherestratus unguem

Abrodens ait hac: an sicis dedecus obstem

Cognatis: an rem patriam rumore sinistro

Limen ad obscenum frangam dum chrysidis udas

Ebrius ante fores extincta cum face canto.

Euge puer sapias diis depellentibus agnam

Percute: sed ceterum plorabit daue relicta.

Nugaris: solea puer obiurgabere rubra

Ne trepidare uelis: atque artos rodere casses

Nunc ferus et uiolens: at si uocet haud mora dicas.

Quidnam igitur faciam? ne nunc arcessor: et ultro

Si totus & integer: si te totū ab eiusmodi seruitute aī liberaris: tunc te uere libere: iudi
 cabo: non at eū: qui uīdicta pratoria: quā festucā cognōiat: libere. Ineptus: non aptus:
 & impotēs a seruitute animū liberat. Ius hēt ille sui palpo. Ambitiosos quoque osten
 dit sui potestātē non hñe: & honoz cupiditatibus inseruī. palpari uero blādiri ē. unde
 palpo. p. adulateore atque eblanditore deducit. Cretata ābitio: candidata. nā summos
 honores petiti in capū martiū cādidiari descēdebant. Et cicer ingere large: Venulto

Supplicet accedam: si totus et integer illinc
 Exieris nunc nunc hic hic: quem quærimus hic est
 Non in festuca lictor quam iactat ineptus
 Ius ne habet ille sui palpo quem ducit hiantem
 Cretata ambitio: uigilia et cicer ingere large
 Rixanti populo nostra ut floralia possint
 Aprici meminisse senes: quid pulchrius: at cum
 Herodis uenere dies: unctaque fenestra
 Disposita pinguem nebulam uomuere lucernæ
 Portantes uiolas: rubrumque amplexa catinum
 Cauda natat tini: tumet alba fidelia uino.
 Labra moues tacitus: recutitaque sabbata palles.
 Tum nigri lemures: ouoque pericula rupto.
 Tunc grandes galli: et cum sistro lusca sacerdos:
 Incussere deos inflantes corpora: si non
 Prædictum ter mane caput gustaueris ali

res ædiles legumia po
 pulo floralibus ludis
 dabāt. Hora. in sermo
 nibus. In cicer atque fa
 ba bona tu pdaque lu
 pinis: Latus ut in circo
 spatere. Fioralia: ut
 Varro de re rustica pri
 mo refert Robigū: &
 florā deos agricolorū
 uetēs maxie coluerūt
 qbus adiutoribus fru
 mēta atque arbores ru
 bigine non consūcrēt:
 & tēptiue florerēt. Ita
 que robigini ferīæ robi
 galia: & floræ floralia
 ludi maio mēse sūt isti
 tuti. Aprici senes: apri
 ci dicunt senes: q locis
 apricis gaudent aprica
 tioneque delectantur.
 Aprica quoque dicunt
 loca a sole apta & frigo
 ris horror carētia. Vir.
 Duceret apricis in colli

bus una colorē. Quid pulchrius: uel ironice a poeta platū ē: q̄si turpe sit p sumā ambi
 tionē honores quærere: uel ambinosi uerba sūt: nihil pulchrius esse q̄ populo placet di
 centis. At cū herodis uenere dies: supstitiosos: cū uano sēp metu deterreant: non libe
 ros eē dicit. Herodis dies: sabbata quæ a iudeis concelebrant: quorum rex Herodes fuit.
 Vnctaque fenestra: eoz ritū in sacris enūerat. Nā iudei accēso cādēlabro utebant: qd̄
 uiolis adornatū: ad fenestrāque positū dicit: inunctā oleo cādēlabri lucernæ. Recuti
 ra sabbata: quæ a iudeis circūcis concelebrant. Recutiti. n. iudei a circūcisā penis: cute
 sūt appellati. Vnde & apellæ q̄si sīe pelle cognōiant. Hora. i. sermo. Credat iudeus apel
 la. Nigri lemures: ūbræ uagates hoium atē diē mortuoz lemures q̄si r̄mules dictæ sūt
 a Remo: cuius occisi ūbras cum Romulus s̄ placare uellet: parētalia quædā instituit. re
 mulia appellata: quæ mēse maio p triduū celebrabāt. De lemurebus hora. i. epistolis me
 minit: nocturnos lemūs portētaque thessala rides. Ouoque picula rupto. ouū i supsti
 tione hñi. & luue. testat: metuique iubet septēbris & austri aduentū nisi se cētū lustrauē
 rit ouis. Adeo at supstitiosi erāt: ut si i eiusmodi expiationibus ouū ad arā positū frāgere
 tur: putaret non sīe piculo id futuz. Tūc grādes galli: m̄ris deū sacerdotes galli uocāt
 a gallo phrygiæ flumie: cuius aquā potātes i furorē uerfi testa sania sibi uirilītatē āputa
 bāt. grādes uero ait: qa ut Stra. mem̄it: præpotētes quondā erāt: ac pp̄ deæ reuerētia cete
 ros sacerdotes præibāt: ipsa qdē & dindimena: & cibeles: & pessinūcia dicta ē. Et cū si
 stro lusca sacerdos. Io Inachi filia: ut Flaccus aragonauticon q̄rto r̄fert: cū post longos er
 rores i ægyptū tadē uēisset: louis cōmiseratione uacca i deā conuersa: atque i cælū rece
 pta: lsis postea dicta ē: hac maxio i honof diuersis i p̄tibus orbis fuit: romæque tēplū iu
 xta ouilia meruit. sistz uero cornū icuruū ē: qd̄ ipsa dea gestabat: ut aspide cicta comas
 & oua i plona sistro apud eūdē Flaccū. sacerdotē at lsis uel corpis: uel aī uitio luscām
 dixit. Incussere deos inflātes corpa. Metū deoz corpa uariis morbis inflātū icusserūt.

Dixeris hæc: Si hæc quæ ad ueram libertatem pertinent inter militares uiros dixeris: statim rideberis. Varicosos: Laboriosos & duros. Varices enim eminentiores uenæ in cruribus sunt: quæ interdum stantibus: nimirumque laborantibus oriuntur. Crassum ridet: Vehementer ac multum ridet. Nomen enim per aduerbio posuit. Curto centum esse licet: Centum philosophos parui aestimat. Centussis uero a centum assibus dicitur: quæ curtum dicendo per exiguo pretio ponit. Liceri autem & licitari est pretium ultro in auctio nibus deferre: cum in rebus emendis alius alio maius pretium pollicetur.

^a Dimouit iam bruma foco. Mediocritatem seruaturus in eos inuehiturque

(ut græde primoniū hæredibus suis relinquane) avaritiæ intenti / sordide uisunt. **Bruma:** Bruma a breuitate dierum dicta quinto & uigesimo decembris die inchoat: quo fit in capricorno hyemale solsticium. A qua brumales dies (qui sunt circa brumam) cognominantur. **Bassus:** Cestus bassus poeta lyricus Neronis tempestate floruit: quem se

uidisse Quintilianus testatur eum inter lyricos numeras: horatioque adiitens. Tetrico pectine: Seuero & graui stilo. Allusit autem ad montem tetricum: dans id carmini quod est montis. Est enim tetricus in sabinis asperrimus. Unde tetricos homines: tristes seuerosque dicimus. Virg. vii. Qui tetricæ horretis rupes: montemque seuerum. Casperiamque colunt. Sabinorum autem gens antiquissima italiam habitam angustam admodum regionem incolit a tiberi nomen tum usque. Marem strepitum: Masculum & uirile sonum: Fides latinæ: Chorda citharæ fides est: dicta quod tantum eius inter se chordæ: quantum inter homines fides concordet. Mox iuuenes agitare iocos. Lyrici poetæ & iuuenum curas & iibera uina: ut scribit Horatius: referunt. Pollice honesto: Decenti & ornato stilo propter fides: quæ pollice agitantur. Mihi nunc ligus ora iterpet. Ad dexteram italiam sub alpiibus ad macram usque liguria est. Hibernat que meum mare. Eusebius tempore libro Persium uolaterranum esse scribit. Ipse uero cum se luenem si in portu degere: ligusticumque pelagus suum esse: ut quod inde traxerit genus dicat: suam profecto patriam liguriam esse significat. A uicinitate se appellat liguræ dicitur quod spia. An uero credendum est cum lunæ portus a uola terris distet stadia circiter septingenta se liguræ per tusco appellauisse. Mare enim quod uada uolaterrana abluit: non ligusticum sed tuscum dicitur. An igitur Eusebium putas. Nullus tempore scriptor est: in tam longa præsertim serie: quod non labi quandoque possit. Quin ipse idem Ennium tarantinum appellat. Quæ rudiis orru est Silius italicus libro duodecimo auctor est. ut Rudia genuere uetustæ: Nunc rudia solo memorabile nomen alumno. Quod & Póponius melas scribit. Post bariū & gnatia & Ennio ciue nobiles rudia. Hibernat: Hibernare dicitur pelagus: cum nauigari per hyemem nequit: quoniam tunc naues in portus: ut milites in hiberna secedunt. Qua latus ingens dant scopuli. Luna quondam: spedia nunc portus natura loca munitissimus insula uel scopulum potius e regione puo admodum interuallo disiunctum hæret: abitus stadios: quod dragita: quod parte latus ingens scopulos dare scribit. Nam a ueneris prope quo oppidulo per hoc angustum latus in portum spedia nauigat. Et littus multa se ualle receptat. Luna portus ab utroque latere altis montibus cinctus: in arcusque iterum forma curuatus multa se ualle insinuat. Luna portum est ope cognoscere ciues. Ope precium est hunc ut portum quaestus gratia cognoscatis. Huc. n. cum plurimi negotiatores lucrum causa nauigarent: nimirum rōanorum cupiditate reprehendens: hironice hunc portum cognoscendum demonstrat. Est uero poetæ Ennii uersus quæ in suis inseruit: ut eius auctoritate atque antiquitate solū patrium

Dixeris hæc inter uaricosos ceterationes:

Continuo crassum ridet uulplenus ingens:

Et centum gracos curto centum esse licetur.

Satira sexta.

^a Dimouit iam bruma foco te basse sabino.

Iam ne lyra et tetrico uiuunt tibi pectine chordæ?

Mite opifex numeris ueterum primordia uocum

Atque mare in strepitum fidis intedisse latinæ:

Mox iuuenes agitare iocos et pollice honesto

Egregios lusisse senes: mihi nunc liguræ ora

Intepet: hibernatque meum mare: qua latus ingens

Dant scopuli: et multa littus se ualle receptat.

M. f.

2

commendaret. Lunensis at portus in quinto Stra. his uerbis memit: hog. lūa q̄dē ciuita & portus ē. Græci at & portū & urbē selenes. i. lūa appellāt. ueg. ne qs ductus similitudi ne noīum eodē i loco portū & urbē eē putaret. Lūa portus ab urbe alto monte sciūgīf. Vrbs. n. in hætruria ad macræ flumis ostia sita ē. portus aut i liguria positus ab ea distat circiter stadia octoginta. Cor enni: enniiana prudētia. Cordati. n. sapiētes dicūf. Post quā destertuit eē Meonides q̄ntus pauone ex pythagoreo. Refert Heraclides ponticus

Lunai portum est operæ cognoscite ciues
 Cor iubet hoc enni postquam destertuit esse
 Meonides quintus pauone ex pythagoreo
 Hic ego securus uulgi: et quid præparet auster
 Infœlix pecori. securus et angulus ille
 Vicini nostro quia pinguior et si adeo omnes
 Ditescant orti peioribus usque recusem
 Curuus ob id minui senio haud canare sine uncto:
 Et signum in uapida naso tetigisse lagena.
 Discrepet his alius: geminos horoscope uaro
 Producis genio. solis natalibus est qui
 Tangat olus siccum muria uaser in calice empta
 Ipse sacrum irrorans patinæ piper. hic bona dente
 Grandia magnanimus peragit puer utar ego utar
 Nec rombos ideo libertis ponete lautus:

ut Laertius scribit: Pythagoram dicef solitū se aliquādo Aethalidē Mercuri filium fuisse qui longo post tempore in Euphorbū. Deinde in Hermotimū. postea i Pyrrhum: nouissime in pythagorā commigravit. ad hunc igitur alludens persius Ennium quintū ab Homero esse significat. Meonides. n. Homerus dicitur. Vel a Meone præ: qui nepte Criseidē uitiata Homerum genuit: ut Ephorus cumeus in libro de patriis sibus scribit: Vel a meone lydorum rege: qui infatē Homerū suscepit: ac liberaliter educauit: ut Aristoteles in libro de poetica meminit. Securus uulgi negligens: & contemptor: Virgi.

primo æneidos. Securus amorum germanæ. Auster infœlix pecori. Ostendit se auaritiæ non intentum. Auster uero qui et notus dicitur: a meridie autumnali tempore spirans uarios morbos excitat. Securus & angulus ille uicini nostro: quia pinguior: Nec inuidia laboro: quod uicinus me ditior sit. Angulum uero uel pro prædio: totū a pte ponit. Vel uicini capū intelligit. Et si adeo omnes ditescant orti peioribus: Quāq̄ oēs peioribus orti parentibus: & ipsi quoque deterrimi: ditiores idies fiūt. adeo aut multū & ualde significat. Usque recusem: curuus ob id minui senio ditioribus inuidendo: nec sibi mortem acceleraturum: nec genium suum defraudaturum promittit: sine uncto: nimis parce ac fordide. Et signum in uapida naso tetigisse lagena. De sordidorum atque auarorum consuetudine tractum est: qui uel usque ad fecem uini: ne quid in cado super sit: potant: cuius in fuudo signum aliquod sculptum est. Discrepet his alius alium a suis moribus discrepantem: fordideque uiuentem demonstrat. Geminos horoscope uaro producis genio. Diuersa contrariaque natura eadem hora hortos pducis. horoscopus uero genesis ē inspector. Varo genio: genius pro natura cuius ē deus accipitur. Varum autem itortum significat: Ut fallit pede regula uaro. Solis natalibus: auri sordet etiā in natalibus exprimit: in quibus largius et abundantius uiuitur. Muria: falsugo ex liquore pisciū facta muria est: ut Plinius primo & trigesimo li. scribit. Quācū in calice puo admodum poculo empta dicat: hominis auaritiā declarauit. Irroras: leuiter: tenuiterque inspergēs. Hic bona dente grandia magnanimus peragit puer: contrarium superiori adducit bona sua pdigaliter confumentē. Vtar ego utar: se modum seruaturum pollicetur. Nec rombos: non rombos libertis apponam: quod pdigalitate nimia nota est. Rombus. n. apud maiores in precio fuit: præsertim Rauennæ captus.

Nec tenuem follers turdorum nosse saluam: nec se gulosum futurum dicitur tenuem saporem turdorum: & quaecumque suauiora palato sunt: discernere calleat. Salua enim propter saporem ad gulositatem transferretur. Turdus uero ut Martialis asseuerat: inter aues gloria prima est. Horatius quoque obeso nil melius turdo ait. Messe tenus propria uiue. Viri ducas iuxta rerum tuarum facultatem & copiam. Tenuis enim praepositio est: propinquitatem significans. Que & interdum accusatio coniugit. Flaccus in argonautice. Et tanquam tenuis immenso descendit ab euro. Nonnunquam & genitiuo. Virgilius in georgicis: Et crurum tenuis a meto palearia pendet. Quid metuis? Adhortatur ne honeste consumere id metuat: quod terra parces benigne: post paulo sibi reddet. Occa. seges altera in herba est. Quae exuperat tibi ipsi committens pauperibus diuidas. Mox enim eadem reparabis. In translatione autem uerborum a gressi similitudine permanet. Occare enim glebam occidere & comminueret est. Varro de re rustica libro primo. Vinas nouellas fodere:

Nec tenuem follers turdarum nosse saluam.

Messe tenus propria uiue: et granaria: fas est:

E mole. quid metuis? occa. seges altera in herba est.

Ast uocat officium trabe: rupta brutia saxa

Prendit amicus inops rem qui omnem surdaque uota

Condidit ionio iacet ipse in littore et una

Ingentes de puppe dei: iamque obuia mergis

Costa ratis lacere nunc: et de cespite uiuo

Frangere aliquid largire inopi: ne pictus oberret

Cerulea in tabula: sed coenam funcris haeres

Negliget iratus: quod rem curtaueris urna

Ossa inodora dabit: seu spireret cinnama surdum:

Seu ceraso peccent casia nescire paratus.

Tu ne bona incolumis minuas sed bestius urget

aur arare & postea occare & deinde comminueret ne sit gleba dura: quod ita occidit: occare dicitur hic quoque occator: quod glebas ita occidit auctor fuisse cognoscit. Ast uocat officium: Non his modo quae ex pueribus superat: sed substantiis propriis amicos subleuandos affirmat. Trabe rupta: naufragium factum ostendit: trabem pro nauis quae ex trabibus nectitur: ponens. Brutia saxa: Brutium littus Italiae super lucaniam est. & ad auripum usque siculum proter stadiorum spacio mille trecentorum & quingenta. Fuere autem brutii lucanorum pastores: a quibus quoniam trans fugerunt: brutii sunt appellati. Lucani. n. brutios fugitiosos atque rebelles uocant. Surdaque uota: quoniam a diis non exaudiuntur. Condidit ionio. In ionio mari naufragium passus rem omnem amisit. Ionium autem pelagus duplex est: alterum a ionia regione minoris Asiae appellatum: quod numeroso habitu littorum: flexum ab aegaeo ad hadriaticum mare pertinet: alterum in Italiae finibus: quod a Ioue Naulochi filia ab hercule intercepta: ut Solinus autumat nomine traxit. Ingentes de puppe dei: iocose in deos maris dictum. quorum simulacra prostrata eum iaceant: neque sibi neque iopi illi profuerint. Iamque obuia mergis costa ratis lacerae. Iure costa ratis mergis obuiam factam dicit clamore. n. suo tempestate denunciantes e medioque mari ad littus euolantes obuia ratum fragmenta offedunt. Virg. in georgicis. Iam sibi tum curuis male tepat unda carinis: cum medio celeres reuolant ex aequo mergi. clamoreque fert ad littora: mergus uero quod se in aquam cibum captum immergat: cognoscit. De cespite uiuo frangere aliquid: de praerionio aliquid minuas amico iopi largiaris. Ne pictus oberret cerulea in tabula naufragi casum suum in tabula pictum circumferebat: quo stipem aliquam corrogaret ceruleam autem dicendo ad pelagi colore respexit. Sed coenam fueris haeres negliget: sub auari persona poeta loquitur: si amicis propria bona diuiseris: iratus haerens funus & epulum negliget. Seu spireret cinnama surdum: surde spirare ac redolere dicitur cuius uix odor sentitur. Cinnamum uero auctor Plinius in aethiopia nascitur: eius frutex duorum cubitorum altitudinis. quatuorque digitorum crassitudinis est: quoque magis nigrescat: plus probat. Seu ceraso peccent casia: casia quoque in aethiopia nascens ceraso mixta odoratum unguentum facit. mortuorum uero cadauera diuersis unguentis condiebant: Ipsa quod cerasus a. L. Lucullo post uictoria mithridatica a poto in Italia aduecta est. Et bestius urget doctores graios. Cum poeta quae supra posita sunt tanquam ab auaro plata dixerit: quod sequitur ab eodem in philosophos dicitur. Bestius uero a bestia deriuatur. Horatius. Diceret urendos correptus bestius idem

Ita fit postq̄ sapere urbi cū pipe & palmis uenit: rē auarus dicit im̄nui postq̄ luxuria & græcoḡ philosophica disciplina ad liberalitatē adhortās in urbē uēit. Quod ap̄d maiores parco assuetos: agēdisque rebus magis q̄ philosophoḡ scholis intētos non contigebat. Quidā hęc non ab auaro: sed a Persio dici uolūt: ut sēsus & ordo sit. Ita fit ut græci philosophi rideant: postq̄ hoc nost̄r̄ sape maris exp̄s anteq̄ trāsmarina in gulæ usum adueherent: in urbē cū pipe & palmis uenit: hoc est postquā luxuries tanta increuit: qd̄

Doctores graios: ita fit postquam sapere urbi.
Cum pipere et palmis uenit nostrū hoc maris expers
Fœnificæ crasso uitiantur unguine pultes.
Hęc cinere ulterior metuas: ac tu meus hæres:
Quisquis eris paulum a turba seductior audi.
O bone num ignoras missa est a cæsare laurus:
Insignem ob cladem germanæ pubis et aris
Frigidus excutitur cinis: ac iam postibus arma
Iam clamides regum: iam lutea gausapa captis
Essedaque ingentesque locat cesonia rhenos.
Diis igitur genioque ducis centum paria ob res
Egregie gestas: induco quis uetat. aude:
Ve nisi conuiues oleum artocreasque popello

si ita legerimus sapere a sapore deducit cuius modi apud Horatiū: Fœcūdi, leporis sapiēs sectabitur armos. Fœnificæ crasso uitiantur unguine pultes. Postq̄ agrestes hoies cœperūt unctius uiuēt. Vnguē enim ab uncto uenit: ē uero unctum pingue ī suis dorso. puls uero antiquitus farina aq̄ indita tantum fiebat: mox ouo: caseo: melle additis: sine uncto tamē confecta est: pulsque punica appellata. Hęc cinere ulterior metuas? Ad auari obiecta respōdet persius: se parcius non uicturum quo magnificentius posthumentur. Interrogat autem

num timeat quæ post mortem casura sunt. At tu meus hæres: cernens auarum de hære de sollicitum: ad eum se uertit: qui suus quandoque hæres futurus sit. O bone nū ignoras: ob caligulæ uictoriam de germanis: se paria dicit centum mactare uelle: in quo magna impensa futura est. Missa ē a cæsare laurus. C. cæsar germanici & Agrippinæ filius: q̄ & Caligula dictus post Tyberii imperauit: unicā omnino germanicam expeditionem suscepit: in quā nihil memoria dignum gessit. Verum tamē magnificas lras Romā misit: præterque barbaros transfugas: & captiuos galliarum procerissimum quēque legit: quos in pompa catenatos adduceret. Ouans deinde urbem: natali suo ingressus ē. Et aris frigidus excutitur cinis: cum uictoribus supplicationes decernebantur: ad aras tē templaque deum sacrificabant. Quod nunc fieri ait litteris a cæsare de germanica clade missis. Iam chlamides regū: uestis genus chlamys ē: quā aliqui militare existimāt. Lutea gausapa: gausape militare stramentum est: luteus uero crocinus color a luteo pratensi flore: ac sine usu cognominat. persimilis autē colof est floribus genistarum: & croco. Virgilius: lā croceo mutauit uellera luto. Esseda: uehicula gallorum britannorum quę sunt. Virgilius in georgicis. Belgica uel molli melius feret essida collo. Propertius: Esseda cælati siste britanna iugis. Ingentes rhenos: uel quia ut Suetonius ait: ad triumphiphi pompam procerissimum quenque legit: ingentes accolat rheni dicit. Vel quia etiā fluminum simulacra in triumphis præferebantur. Rhenus autem fluuius gallos a germanis determinat. Cesonia: cesoniam luxuriæ ac lasciuia perditæ Caligula uxorem duxit: ardentissimeque amauit. Genioque ducis: natali enim suo urbem ouans intrauit. Ve nisi conuiues: & nisi assenserit minitat. Conuiuere. n. ē oculos claudere: quod sæpe faciūt auuentes. Cice. in Pisonem: Ne conuiuente quidem te: quod ipsum eēt scelus: sed etiā hilarioribus oculis: quam solitus eras intueēte. Plinius decimo: Halietus tantū implumes etiam nū pullos suos percipiēti subinde cogit aduersos intueri solis radios. & si conuiuētē flentēque aīa dūertit: præcipitat e nido uelut adulterinum & degenerē. Artocreas: ex p̄c carne que fiebat artocrea. artos. n. panē: creos carnem significat.

Diclare: uisus est hæres agro animo id tulisse ac ppterera frontē aliquantulū cōtra-
 xisse Obqđ eū clarius atque aptius loq̄ iubet. Haud audeo inquis exossatus ager iuxta
 ē. Prohibere inquis non audeo: ne laxis cædar: quoz̄ plenus ager p̄pinquus ē. Saxa enī
 terræ ossa existimatur: ut lapides ī corpe terræ ossa reor dici: apud ouidiū. Age si mi-
 hi nulla iam reliq̄ ex amitis. Tacitæ obiectioni respondet. Nā dicere potuisset. Si patri-
 monium dissolues: p̄pinquū hæredem non inuenies. Ait ergo q̄ suā hæreditatem ade-
 ant nō defuturos. Ami-
 ta autem soror patris ē
 Patruelis filia patruī.
 Proneptis filia neptis.
 Patruus frater patris.
 Matertera soror m̄ris.
 Auia mater patris. Ac
 cedo bouillas. In appia
 uia bouillæ sūt citra a-
 ritiā romā uersus. Asco-
 nius pro millone. poste-
 ra die occurrit ei circa
 horā nonā clodius pau-
 lo ūtra bouillas redi-
 ens ab aricia. Cluum
 que ad uirbi. Ariciā di-
 ana enī reuocarū ab in-
 feris hippolytū in ari-
 cia nymphæ egeriæ cō-
 mendauit: ubi uirbius
 uerso noīe q̄si bis uir ē
 appellatus. Progenies
 terræ eius. n. principio
 generis non repto e ter-
 ra ortus apparit. Quæ-
 re ex me. Ex me si quæ-
 ras q̄s ab auis mihi sit:
 haud tibi facile dixerī.
 Quod si atauū tritauū
 que addideris: ad unū
 tadē deuenies: cuius pa-
 rens ignoret atque ob-

Largior: an prohibes: dic clare: non audeo inquis:
 Exossatus ager iuxta est. age si mihi nulla
 iam reliqua ex amitis patruelis nulla: proneptis
 Nulla manet patruī sterilis matertera uixit
 Deque auia nihilum superest: accedo bouillas
 Cluumque ad uirbi præsto est mihi manius hæres
 Progenies terræ: quære ex me quis mihi quartus
 Sit pater haud prompte: dicā tamen. adde etiam unum
 Vnum etiam: terræ est iam filius: et mihi ritu
 Manius hic generis prope maior auunculus exit.
 Qui prior es cur me in discursu lampada poscis?
 Sum tibi mercurius uenio deus huc ego ut ille
 Pingitur an renuis: uin tu gaudere relictis?
 Deest aliquid summa ^{numi} mihi: sed tibi totum est
 Quicquid id est: ubi sit fuge querere qđ mihi quondā
 Legarit stadius: neu dicta reponere paterna.
 Fœnoris accedat merces: hinc exime sumptus.
 Quid reliquum est: reliquum. nūc nūc ipensius unge
 Vnge puer caules: mihi luce festa coquetur
 Vrtica: et fissa fumosum sinciput aure:

id terræ filius iudicet. Maior auunculus: Auiz̄ frater. Qui prior es cur me ī decursu lā-
 pada poscis: cū grādiōr natu sis cur meā captas hæreditate: cū tuā expectar̄ potius debeat
 Hoc at̄ uel decursoz̄ graioz̄ cōsuetudie tractū ē: q̄ ut herodotus octauo mem̄it: uulcano
 facē p̄ uices ferre cōsueuerūt uel de rediferis cereris q̄ cū facibus ad extremā lassationem
 currebāt uel potius de pallastritaz̄ more trāslatū ē. Cic. ad Herēniū lib. iiii. Nō. n. quē-
 admodū ī palæstra q̄ redasardētes arripit celerior ē ī cursu cōtūo q̄ q̄ tradit: ita melior
 ipator nouus q̄ accipit exercitū q̄ ille q̄ decedit: ppterera qđ defatigatus cursu iregro fa-
 cē: hic pitus ipator ipito exercitū tradit. Vī tu gaudere relictis. Vis ne libēter assuet̄ q̄
 qđ reliquerī q̄ p̄ mercurio tibi sū diuitiaz̄ lucrique deo. Deest aliqd̄ sūmā. Hæredis
 uerba uel p̄rioniū iminutū cōquerētis: uel nūqd̄ e sūma defit̄ interrogātis. Minui mihi
 Respondet sibi ip̄si qđcūque deest iminuisse. Veg. si ei qđ supest̄ relinq̄t: defistat quæ-
 rere qđ olī sibi a stajo legatū sit fœnoris: accedat merces hinc exime sūptus: dicta parētū
 ad filios cū admonēt ne p̄rioniū minuāt: sed itēgra sp̄ sorte ex mercede fœnoris sūptus
 faciāt. Reliquū: cū hæres it̄rogasser qđ filiq̄ foret ille idignās: fāulū lautiorē copiosū
 orēque uictū pare iubet. Statuit. n. geniū suū nō d̄fraudar̄ quo luxuriosius hæres uiuat
 fixa sūosū siciput aurf. ad sūariū appellū siciput: qđ ē āterior capitis. ps. aures tpaque cō-
 plectēs. Neque uero ī porco solū: sed & ī hoīe d̄r. Appolliaris ad ualēriū maioranū p̄tē
 que cerebri. Hic galeæ cū p̄te rapit: fortiq̄ lacerto Dislicet ācipiti miserabile siciput ente

minui

Vt tuus iste nepos: ad se ipsū in secūda psona cū indignatione maiore loquit. nepos at ppterrea luxuriosus & pdigus dicit: q̄ sub auo educati solutiorē delicatiorēque uitā degūt. Hora. Discinctus aut perdā nepos. Satur anseris extis: sapiētiore: ut Pli. x. lib. re fert: iecur anseris pbauerūt: fartilibusque in magnā amplitudinē creſcit. Exēptū quo que lacte mulso auget. De eo Hora. Pinguibus & siccis pastū iecur anseris albi. Inguie uago: ab inguinis uicinitate: inguen p mēbro uirili ponitur. V agū at dicēdo rem turpē

Vt tuus iste nepos olim satur anseris extis
 Cum morbosa uago singlutici inguine uena
 Patritiæ immeat uulua: mihi trama figuræ
 Sit reliqua: ast illi tremat omento popa uenter.
 Vende animam lucro mercare: atque excute follers.
 Omne latus mundi nec sit præstantior alter
 Capadocas rigida pingues pauisse catasta.
 Rem duplica: feci iam triplex: iam mihi quarto
 Iam decies redit in rugam: depinge: ubi sistam
 Inuentus chryſippe tui finitor acerui.

A. Persii Flacci Satyrarum Finis.

Patritiæ imeiat uulua: cū generosa & nobili foemina coeat. Mihi trama figuræ sit reliq̄: ast illi tremat omēto popa uēter: sensus ē: ut ego parcius uiuēs emacrea: eo p luxū piguescēte: sibi. n. tramā: hoc ē uiliora obsonia relinq̄ dicit. trama. n. filū ē: q̄ intra stamē discurret. stamina at fila preciosiora q̄ tramæ sūt. Omētū uero mēbrana tenuis ē: quæ intestina contegit. Popa at pingue significat: uide & popina deducit. nā q̄ a quodā scribitur panē eē quo sacerdotes uel eoz ministri uescebant: uide & popeanū unguētū dicitur fide caret. Popeanū. n. a popea Neronis uxore appellari Pli. testionio uolumie uide: cimo planū ē. Ait. n. crassissimū asinæ lac ut coaguli uice utant. Conferre aliqd & candori in mulier: cute existimat. Popea certe Domitii Neronis coniunx q̄ngentas p omia secū foetas trahēs balneaz: et folio totū corpus illo lacte macerabat: extēdi quoque cutē credēs. Itē. viii. & uigesimo cutē in facie erugari & tenerescē: & cadorē custodiri lacte a finino putāt. notūque ē q̄sdā quotidie septingentaz custodito nūero fouere: popeaque hoc uxor Neronis principis istituit: his quoque luue. accedit: aut piguia popeana spirat: & hīc miseri uiscāt labra mariti. Vede aiām lucro: hæc ab eodē non sine stoācho dicūtur: q̄ demēs ut p̄rimoniū grāde reliqueret: multos labores piculaque ptulerit. Ne sit præstantior alter cappadocas rigida pigues clausisse catasta. Ne uēaliū seruoz: alter maiore gregē possideat. catasta at locus erat: ubi serui uēales expōebāt: a græco uerbo catistao q̄ expono significat: appellata. Papi. i siluis. Non te barbaricæ uersabat turba catasta. Tibullus. Nota loquor regnū ipse. tener: quē sæpe coegit barbara gypsatos ferre catasta pedes. pli. v. & xxx. Talē i catasta uidet chrisogonū syllæ. Cappadocia uero Solino auctōr: pontica regio ē: quæ leuo latere utrasque armēias commagenēque tangēs: dextro multis asiæ populis circūfusa ad tauri iuga: & solis ortus attollit. Appia. uero mioris armeniaē ptē ptolemæus ipsā minorē armeniaē eē scribūt. Iā decies redit in rugā: iā rem decies gemiaui: neque tamē cupiditati modū adhibui. Depinge ubi sistā iuuetus chryſippe tui finitor acerui: nescius auaritiæ suæ sinē iponere: chryſippū rogat: quo tadē in nūero diuitiaz consistat. Chryſippus uero apollini sollēsis siue tarsēsis filius Cleātis Zenonisque auditor: ut refert Laertius: undeci & trecenta uolumia in logycis scripsit: in quibus oia ad eam artem spectantia: & coaceruauit: & diligenter absoluit. Ob quod ait sui acerui: hoc est dialecticorum librorum cumuli finitorem Chryſippum repertum esse.

honesto uocabulo contingens maronianū if lud expressit. Iā primū satis hic libidinosus alternis: & eūdo & excūdo porta te faciet patētiore. Morosa uena: cū proprie uena sit: p quā sāguis riuus meat: quia tamen p penem quoque genitura trāscurrit: genitalis semis iter in inguie uenā de noiat: qd̄ plane p singultū expressit. Nā ut singultiunt. fauces: ita quoque genitura fluit: singultire uidet penis. Morosam aut dicit id mutoni: quod ē hoīs in amor uetita & negata petentis dedit.

BARTHOLOMEVS FONTIVS FRANCISCO SAXETTO SALVTEM.

Ecce facis Saxette carissime; q̄ ita diligenter studiis nostris incūbis; ut etiam minutiora queque perpendās. Quod si reliqui facerēt studiosi latinæ linguæ; non i tantis ignorantiā tenebris uersaremur. Quæsiisti ex me sapius ut quædā mēsurarū uocabula annotarem. Quæ sane aliquādiu ob innumeras occupationes a me dilata; nunc in unū collecta plura etiam quam peteras ad te mitto; ut tarditas tēporis; ubertate muneris compenset. Mensura pprie ea est; quæ a mēbris hoīs sumpta est; sed eius quoque appellatione continetur; quicquid ponderis; capacitatis; longitudine; latitudine; animoque finit. Verum eā; quæ ex me quæris; plurimum & ita ter se equalium interuallorum mensura determinat. Mensurarū autem appellationes sunt Digitus; Vncia; Palma; Sexta; Pes; Cubitum; Passus; Decempeda; Clima; Actus; Iugerum; Stadium; Miliare; Centuria; Digitus ē minima mensurarum infra quem si quid dimetiāmur; partibus respondemus; ut dimidiam tertiā quartam uel digiti partē. Digitos; porro obseruatio duplex ē. Quadratus enim dicitur & rotundus; sed cū simpliciter appellamus; rotundum accipimus; qui quidē est sextadecima pedis pars; tribus quartis decimis suis quadrato minor. Vncia uero digitorum unum & eius tertiam partē habet. Nam duodecim unciis pes integer diffinit. Palmam duplicem esse reperio extensam scilicet & compressam. Extensa ē quantū expansā manus a pollice ad minimum se extendit; quæ quidem ē duodecim digitorum. Compressa quāru digiti quatuor simul iuncti excepto pollice se expandunt; uerum palmam simpliciter nominātes de compressa intelligimus. Sexta digitos duodecim continet; eadē enim mēsuram; quā extēsa palma complectitur. Pes uero est sexdecim digitorum. Ex pede autē & semis cubitum fit; Ex pedibus quique passus; quā & spacium illud quod iterābulandū est inter pedes; passus etiam nuncupatur; dictus quod gressibus mutuis pedes patefcūt. Decempeda ex pedibus decem constat; Vnde etiam nomen sumpsit. Sex uero decempeda clima reddūt; quod quoque uersus pedē est sexagita. Actus dicitur quod in eo boues agerent; cū araret unum iugerum iusto; quod erat centū uiginti pedum. Tris autem actus esse reperio; minimum; quadratum & duplicatū. Minimum quatuor pedes patet; quod spacium in agris erat inter uicinos. Quadratus undique ceterū uiginti pedibus præfinitur. Quadratus duplicatus iugere præstat; dictū quod ex duobus quadratis actibus fit iniūctum. Vel ut Varroni & Plinio placet; quod id spacium uno iugo bouum i die arari posset. Proterenditur itaque iugerum in longum pedes ducentos & quadragita; in latū uero centū uiginti. Stadium passibus centum uiginti quinque describit. Miliariū stadia octo hoc ē passus mille complectitur. Ceterū iugera primo centuriā faciebant. Vnde nomen quoque sortita est; mox ex ducentis iugeribus seruato nomine expleuerūt; Neque uero me præterit i re militari ceteriam; ceterū militū numerus continere & centurionē appellari quod illis præest; subceteriatosque dici milites non prius sed secūda centuriā; ubi ad insidiandū maxime locabant. Ex quo in subceteriis quæsi i insidiis quæpiā positū appellamus. Ceteriati quoque aduerbiū; quod abundantia copiamque designat a centuriis; quæ i comitiis ferebant suffragia deriuat. Vnde & centuriata comitia. Ceterum mēsuris oībus quāto breuius fieri potuit explicatis breui quoque ponderū uocabula enarrabo; ne quod honesto studio tuo desit. Pōdege omniū minimū siliquæ est; quod granum ex ea ē siliqua; quam fabā græcā nūcupamus. Sex autem siliquæ scrupulum faciunt; qui & obolus nuncupatur; quem nos pensum denariū dicimus. Est uero quætra & uigesima uncia pars. Supra obolū drachmā ponimus; quæ ex scrupulis tribus constat; Sextula autē ex quatuor; sic dicta quod sexta sit pars unciæ. Hæc quodā tempore uetustiores denariū appellarunt. Denarius enim tūc argenteus numus erat ponderis siliquæ quatuor & uiginti; quam quæ proprie denarius decem assiū pondo constet. Atque hæc erat apud antiquos minima æris signati p̄supra sextulam semuncia legimus; dimidium uncia continentem. Vncia ab uno denominat; quod ex duodecim ea unica ē ps assis; uncia duæ sextans; quasi sexta ps assis nūcupatur. Quadrans; quarta pars; hoc est tres unciæ; qui & triuntium quoque dicitur. Triens tertia pars assis. Quincunx uncia quinque; semis dimidium assis. Septunx septem unciæ. Bes unciæ octo; quæsi des depro triente ex asse. Dordrans dempto quadrante nouem unciæ; quæ & nonūtiū dicimus. Dextans; decē unciæ dictus quia assi deest sextans. Deunx undecim unciæ; quæsi una uncia ex asse depra. Indes as ex duodecim unciis constans; mna a græcis; mina a nostris interpositione lra appellat.

Hūc & librā dicius: cuius diminutiū libella: a q̄ & deliberare: q̄a quid pp̄dit tractū ē. Libellā dimidiū ē sembella: quæ semis assis erat. supra assē erat dupondus: librā duæ a duobus ponderibus. pondus. n. & pondo assis pondere dicebat: unde & unū pondus est assipondiū appellatū. ultra dupondiū ē sestertius libræ duæ & semis: dictus q̄si semis tertius: hoc ē post duos sequēs tertio loco semis: q̄a. n. fiebat ex duobus assibus & tertio semisse: sestertiū uetēs uocauerūt. auctores sūt Var. Fe. Victru. & ceteri doctiores: quos ego testes rei tā notæ non adduxissē: nisi ap̄d Lāpridiū in heliogabalo compissē: sestertia cētū libras. xxx. argētiē. sed paḡ idoneus auctor ē: cui credē dēamus: nisi for̄a eius æuo erāt eiusmodi pondera imutata. supra sestertiū tressisa tribus assibus dicif: ut ap̄d Persiū tressisa gafo. Octussis quoque ac nonussis: dcussis que repif octo nouē ac. x. asses. Decussē uero & denariū a. x. assibus noīarūt. a duobus deīde decussibus biceffis. i. xx. asses. a tribus triceffis. xxx. asses. Persius & cētusse utif: ut Et cētū græcos curto cētusse licetur. Erāt at̄ cētusse cētū asses: q̄ erāt breues ex ære nūmi: supra cētusse maius æris uocabulū non hēmus. nā ducētos: trecētos: q̄drigentosue cū dicius: non magis asses q̄ denarios: aut alios nūmos significāus. infra uero talētū ē: cuius uariæ spēs cū pondere: tū materia extiterūt: nā secūdū diuersas gētes: diuersi quoque ponderis inuenitur. Veḡ qd̄ celebrius ē: atticū maius & minus talētū extat. minus assibus. lx. maius tribus &. lxxx. & triēte describit: licet aliq̄ octogīta tātū assū extitisse contēdat. Pli. maior talētū atticum ex Varronis sn̄ia sexdecī sestertiis taxari scribit: cui si crediū libræ erit. xl. sed hęc d̄ pondē materia uariā extitisse grauiissimi attestāt auctores. nā non solū auḡ: argētū: æs hoc pondē æstari compimus. sed fer̄: et̄ & alumē Curtius. n. cādidi ferri talēta cētū & Herodotus alumis mille talēta scribit. hęc sūt mi Saxete q̄ breuiter d̄ mēsuris: pōderibus: que collegi: si q̄ i re alia tibi usui eē possū: oē meū studiū tibi paratissimū sp̄ erit. Vale.

VITA PERSII.

Ersiū aggressuro i primis necessariū uisū ē eius uitā ac satyrā breui ofone p̄currere. Aulus: Persius: Flaccus p̄fe Flacco: m̄se Fulvia olympiade ducētes imateria imperate Tyberio uolaterris: ut Euse. ut ipse d̄ se scribit: Lunæ portius natus ē. Mediocri at̄ statura: isigni forma: pbatis moribus: ingēio & doctrina præstanti fuit. Pr̄ia adolescentia p̄fe mortuo. Qu. Remnium Palemonē grāmaticum uicētinum audiuit. Mox rhetoricā sub Virginio flauo icubuit. Inde se ad cornutum philosophum conferēs fāiliariter secūd ad iteritum usque uixit. āno uero ætatis nono ac uigesimo fgnate Nerone interit: unū hunc satyræ relinquens lib̄: in quo ueræ laudis plurimum meruit: Satyra uero carnis genus uariis rebus refertum est: qd̄ fere idem q̄ comœdia uetus ē. nā cum i com̄pitis ociosi diebus festis oparēf antiqui: cultum ac rude carmē priscā comœdiā inuenerē: in q̄ primum bonos laudare: post et̄ malos noīatim carpe assuerunt. Sed cum in dies maiore in scribendo licentia uterent: cautum ē lege: ne quis eiusmodi carmē describeret. ex quo ueteri sublata: noua comœdia emanauit: ætatis cuiusque mores & p̄sonarum affectus continens. Sed ad comœdiæ ueteris formā paulatī satyra hęc irrepsit: in q̄ sine ulla pp̄rii cuiusq̄ noīs mētionē uitia hominū notarent. Priscum uero satyræ genus tā latini q̄ græci excoluerunt. Sed hęc noua satyra latinorū ē in q̄ Lucilius maximā primus laudē obrinuit. satyrā aut̄ quāuis a satyra lege multis aliis conferta legibus: uno que rogatu multa & uaria complectēte. Vel a satyra cibi genere diuersis rebus condito. Vel a lāce satyra q̄ multis generibus primitiarū referta sacris adhibebat: qd̄ appellatū existiment: meliores tamē auctores a siluestribus satyris in uetere fabula institutis noīa uere. Veḡ his breuiter de poetæ uita ac satyra enarratis explanationē ipsā aggrediāur.

Registrum huius libri.

Prima alba	Sed a similitudine	e Commendaret
a nec fonte	c an tali	ita fit
uel duo	angustæ	
illum	Egregium	Finis
b claudere	d laribus	
diligens	libertate	

Venetis per Baptistam de tortis. M. CCCC.
LXXXII. die. XIII. Martii.